

ÚJPESTI BENE FERENC ÁLTALÁNOS ISKOLA

1043 Budapest, Munkásotthon u. 3.

OM: 034868

PEDAGÓGIAI PROGRAM

2024

Tartalomjegyzék

1. Bevezetés	3
1.1. A pedagógiai program felülvizsgálatának jogszabályi keretei	3
1.2. Bevezető.....	4
2. Nevelési program	9
2.1. Stratégiai tervezés.....	9
2.1.3. Feladatok.....	14
2.1.4. A célok, feladatok eléréséhez szükséges eszközök, eljárások, módszerek.....	15
2.1.5. Értékek.....	21
2.1.6. Nevelő-oktató munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzéke.....	22
2.1.7. Az iskola szereplőinek, partnereinek együttműködésének formái.....	23
2.2. Operatív tervezés.....	28
2.2.1. Személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok.....	28
2.2.2. Közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok.....	31
2.2.3. A pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai	33
2.2.4. A tanulók részvételei jogának gyakorlása az intézményi döntési folyamatban.....	37
2.2.5. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenységek helyi rendje.....	38
2.2.6. Gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok, szociális hátrányokat enyhítő tevékenységek.....	51
2.2.7. Az iskolába jelentkező tanulók felvételének eljárása.....	54
2.2.8. A tanulmányok alatti vizsgák szabályai.....	56
2.2.9. Az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv	60
3. Helyi tanterv	62
3.1. Választott kerettanterv megnevezése, az iskola egyes évfolyamain tanított tantárgyak, a kötelező és választható tanórai foglalkozások és azok óraszámai.....	62
3.1. A nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása.....	68
3.1.1. Kulcskompetenciák, kiemelt fejlesztési irányok	68
3.1.2. Az 1-4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása	69
3.1.3. Az 5-8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása	70
3.1.4. Alkalmazott pedagógiai módszerek	71
3.1.5. Az etika / hit- és erkölcsstan tantárgy oktatása.....	73
3.1.6. Természettudományos nevelés	73
3.1.7. Az idegennyelv-oktatás.....	74
3.2. A csoportbontás és egyéb foglalkozások szervezésének elvei.....	74
3.2.1. A szabadon tervezhető kötelező foglalkozások indításának elvei, feltételei.....	75
3.2.2. Tanórai kívüli foglalkozások szervezésének szempontjai.....	75
3.3. Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái, valamint a tanulók teljesítményértékelésének formái	78
3.3.1. A tanulók teljesítményének értékelése.....	78
3.3.2. Értékelés a tanítási folyamat során	78
3.3.3. A tanulók értékelésének formái	79
3.3.4. Az értékelés funkciói	80
3.3.5. Az értékelés alapelvei.....	80
3.3.6. A számonkérésnek, a tanulói teljesítmény értékelésének, minősítésének követelményei	81
3.3.7. A tanulói közösségek (osztályközösségek) tevékenységének, fejlődésének értékelése	83
3.3.8. Szöveges értékelés	83
3.3.9. A tanulók tanulmányi munkájának, magatartásának és szorgalmának értékelése.....	85
3.3.9. Magasabb évfolyamba lépés feltételei	90
3.3.10. Az iskolai jutalmazás formái	90
3.3.11. Az iskolai büntetések formái.....	92
3.4. Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai	92
3.4.1. Miniszteri rendeletben meghatározottak szerinti tantermen kívüli, digitális munkarend.....	106
3.5. A tanulók fizikai állapotának mérésének rendje, módszerei	94
3.5.1. Hungarofit pontértékek.....	96
3.5.2. Netfit mérés.....	98
3.6. Tankönyvek és más taneszközök kiválasztásának elvei.....	99
3.6.1. Tananyag a nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának	

<i>megismeréséhez</i>	101
3.7. <i>Az esélyegyenlőséget biztosító intézkedések</i>	104
3.7.1 <i>Vendégtanulói jogviszony létesítése</i>	106
3.8. <i>Az iskolai egészségfejlesztési, egészségnevelési program</i>	107
3.9. <i>A mindennapos testedzés megvalósítását szolgáló program</i>	116
3.10. <i>Környezeti nevelési program</i>	119
3.10.1. <i>Energiatudatosságra nevelés</i>	127
3.10.2. <i>Pénzügyi tudatosság fejlesztése</i>	128
3.10.3. <i>Digitális kompetencia</i>	128
3.10.4. <i>Médiaértés</i>	129
3.10.5. <i>A fogyasztóvédelemmel összefüggő iskolai feladatok</i>	129

A PEDAGÓGIAI PROGRAM NYILVÁNOSSÁGA: 130

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK..... Hiba! A könyvjelző nem létezik.

1. Bevezetés

1.1. A pedagógiai program felülvizsgálatának jogszabályi keretei

A **pedagógiai programunk** olyan alapszövevény, amely a nemzeti köznevelési törvénynek és a csatlakozó törvényi előírásoknak, valamint a Nemzeti alaptanterv szellemének megfelelő **nevelő-oktató munkánk vezérfonala, irányítója**.

A nemzeti köznevelési törvény 26.§-a kimondja:

„A nevelő és oktató munka az iskolában a pedagógiai program szerint folyik.”

A törvényt módosító az iskolai pedagógiai programot két nagy részre tagolja:

- a nevelési programra és
- a helyi tantervre.

E két rész **szoros egységet** alkot. A nevelési programban kitűzött célokat elsősorban a tanítás-tanulás folyamán a helyi tanterv megvalósításával éri el az iskola.

A 20/2012 EMMI rendelet rendelkezései alapján az iskolák pedagógiai programjának tartalmaznia kell az alábbiakat:

Az iskola nevelési programját, ennek keretén belül:

- az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelveit, céljait, feladatait, eszközeit, eljárásait,
- a személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatokat,
- a teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatokat,
- a közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatokat,
- a pedagógusok helyi intézményi feladatait, az osztályfőnöki munka tartalmát, az osztályfőnök feladatait,
- a kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendjét,
- a tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendjét,
- a tanulmányok alatti vizsgák tantárgyankénti, évfolyamonkénti követelményeit és az alkalmassági vizsga szabályait,
- a szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partneri kapcsolattartásának formáit,
- a felvétel és átvétel helyi szabályait,
- az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai tervet.

Az iskola helyi tantervét, ennek keretén belül:

- a választott kerettanterv megnevezését,
- a választott kerettanterv által meghatározott óraszám feletti kötelező tanórai foglalkozások, továbbá a kerettantervben meghatározottakon felül a nem kötelező tanórai foglalkozások megtanítandó és elsajátítandó tananyagát, az ehhez szükséges kötelező, kötelezően választandó vagy szabadon választható tanórai foglalkozások megnevezését, óraszámát,

- az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elveit, figyelembe véve a tankönyv térítésmentes igénybevétele biztosításának kötelezettségét,
- a NAT-ban meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályait,
- a mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módját, ha azt nem az Nkt.27.§(11) bekezdésében meghatározottak szerint szervezik meg,
- a választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá ezek esetében a pedagógusválasztás szabályait,
- a tanuló tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módját, diagnosztikus, szummatív, fejlesztő formáit, valamint a magatartás és szorgalom minősítésének elveit,
- a csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elveit,
- a nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyagot,
- a tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszereket,
- az egészségnevelési, és környezetnevelési elveket, programokat, tevékenységeket
- a gyermekek, tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedéseket,
- a tanuló jutalmazásával összefüggő, a tanuló magatartásának, szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elveket,
- a nevelőtestület által szükségesnek tartott további elveket.

1.2. Bevezető

Iskolánk **1976-ban** kezdte meg működését az akkor épült lakótelep első tanintézményeként. A kétemeletes épület, a fás-virágos udvar, a játszó- és sportudvar üde színterület jelenti a lakótelep közepén. Megteremtettük **egyéni, csak ránk jellemző arculatunkat**, ami jelenti a magas szintű nevelést-oktatást, a **sport, a testnevelés kiemelkedő szerepét** a felnövekvő nemzedék egészségmegőrzésében, az új iránt nyitott, fogékony szemléletet, a rengeteg tartalmas szabadidős programokat, a tehetséggondozást, a felzárkóztatást, a közös együttléteket, a szeretetteljes, családi légkört. A testnevelés mellett az **angol nyelv** magasabb óraszámú oktatása iskolánk fő prioritása.

A sport és a tanulás megvalósítása egyaránt fontos célként fogalmazódik meg iskolánkban, egységben kezeljük a sportot és a tanulást. A kezdetektől jutalmazuk a jól tanuló – jól sportoló tanulóinkat. A jövőben is prioritást élvez a tanulás és a sport támogatása. Ösztönözzük tanulóinkat, hogy belássák, **a sport és a tanulás jól megfér egymással**, mind a kettő érték.

2012. szeptember elsejétől viseljük Bene Ferenc nevét, s ezzel az olimpiai iskolák tagja lettünk. Bene Ferenc nevének felvételével egyértelműen bizonyítottuk **elkötelezettségünket a sport iránt**. A névválasztás **nagy felelősséget is jelent**, méltónak kell lennünk névadónk sportolói és emberi nagyságához.

Alapításunk óta vállaljuk a testnevelés emelt szintű oktatását, **a 2015–2016-os tanévtől** az 1. és 5. évfolyamon, majd felmenő rendszerben **a köznevelés típusú sportiskolai** feladatokat is, támogatva az utánpótlás-nevelést. Fokozottan ügyelünk arra, hogy tanulóinknak mozgáslehetőségeket biztosítsunk, megteremtjük a **rendszeres mozgás, sportolás**, a mindennapi testedzés igényének kialakítását, megszerettetését.

Fontosnak tartjuk partneri kapcsolataink bővítését az együttműködés, a közösségépítés, a hálózatosodás szempontjából. Sikeres projektünk „Az iskola közös ügyünk” program, melynek keretében sikerül megvalósítanunk – a tanulók, a pedagógusok, a szülők, civil szervezetek, sportegyesületek, neves sportolók, olimpiikonok részvételével – az egészséges életmódot népszerűsítő sportágválasztó rendezvényünket. Szoros kapcsolatunk van a Magyar Olimpiai Akadémiával, a Magyar Olimpiai Bizottsággal, a Diáksport Szövetséggel, a sportiskolák, az olimpiai iskolák közösségével, sportszövetségekkel, szakosztályokkal. Aktívan veszünk részt az általuk rendezett versenyeken, rendezvényeken.

A 2014–2015-ös tanévtől intézményünk elnyerte a **Mentoráló Intézmény** címet a mindennapos testnevelés eszközei, módszerei, valamint a képességfejlesztés területeken. Pályázati úton választották ki iskolánkat **példaértékű pedagógiai modellünk** továbbadása, terjesztése céljából.

A 2016–2017-es tanévtől az **Oktatási Hivatal Bázisintézménye** lettünk. Bázisintézményként a szakmai eredményesség növelése, a tudásmegosztás, a jó gyakorlatok átadása érdekében megosztjuk a már működő jó gyakorlatainkat, helyet és lehetőséget biztosítunk műhelymunkák, bemutató órák, versenyek, továbbképzések számára.

Ökoiskolaként sokféle színes tevékenységgel, programmal formáljuk tanulóink **környezettudatos magatartását, fenntarthatóságra nevelését**. Úgy gondoljuk, ennek a munkának folyamatosnak kell lennie, mert csak így válhat belsővé az a gondolat, hogy vigyáznunk kell a minket körülvevő világra, így várható hatékony szemléletváltás. Fontos, hogy gyermekeink felelősen gondolkodjanak, cselekedjenek, felderítsék a főbb környezeti problémákat, s megoldást keressenek rájuk.

A Virtuális Erőmű Program keretében szemléletformálási, mentorálási tevékenységekkel és példamutatással segítjük diákjaink fenntarthatósági tárgyú nevelését, melyért elnyertük az Energiatudatos Iskola címet a Magyar Innováció és Hatékonyság Nonprofit Kft.-től.

Sokat teszünk azért, hogy tanulóink tudatos fogyasztóvá váljanak, ezért is nagy megtiszteltetés számunkra, hogy elnyertük a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium által odaítélt **„Fogyasztói tudatosságra nevelő iskola”** címet **Budapesten elsőként**. Továbbra is kiemelt feladatként kezeljük a fogyasztói tudatosságra nevelést, a fogyasztói kultúra fejlesztését, a kritikus fogyasztói magatartás kialakítását és fejlesztését.

A szemléletváltás, a sikeres jövő szempontjából fontos kompetenciák, képességek fejlesztése mellett alapfeladatunk a tanköteles korú gyermekek **általános műveltségének** megalapozása. A környezetünkben élő **családok szociális, anyagi és kulturális helyzete** egymástól nagymértékben **eltér**, ezért nevelő és oktató munkánk ehhez a helyzethez igazodik: tanórán és tanórán kívül megpróbáljuk **segíteni** a nehéz körülmények között élő, **hátránnyal** induló tanulók **felzárkóztatását**, ugyanakkor kiemelt feladatnak tekintjük **a tehetséges, jó képességű tanulók fejlesztését** is.

Nemcsak a szavak szintjén, hanem a **napi gyakorlatban is sokat teszünk** azért, hogy tanítványaink **jól érezzék magukat** az iskolában, **eredményesek** legyenek.

Az országos kompetenciamérésre, az idegen nyelvi mérésre folyamatosan, **tudatos munkával** készítjük a tanulóinkat. Munkánk eredményességét jelzik az **országos kompetenciamérésen elért** eredményeink.

Intézményünk eredménye 6. és 8. évfolyamon matematikából és szövegértésből **is az országos**

átlag feletti. A kompetenciamérések eredményénél nagyon fontos érték a **hozzáadott pedagógiai érték**, ami az iskola tanulói által képviselt családi háttér index alapján becsült teljesítmény és az iskola tanulói által ténylegesen elért teljesítmény különbsége. Minél magasabb az érték, az iskola annál többet ad a szociális háttérhez. **Nálunk a tényleges érték szignifikánsan magasabb az elvárttól.**

Az Oktatási Hivatal a 2014/2015-ös tanévtől hozza **nyilvánosságra** azoknak az iskoláknak a névsorát, akik **az átlagosnál jobb eredménnyel rendelkeznek, kiemelkedő eredményt** érnek el a hátránykompenzáló, ill. képességfejlesztő munkájukkal. Nagyon büszkék vagyunk arra, hogy **intézményünk ezek között az iskolák között szerepelt** az elmúlt években.

Pedagógiai munkánk szerves részét képezi a versenyekre való felkészítés. A kiváló sporteredmények mellett a többi tantárgy is feliratkozott a dicsőségtáblára, legyen az közismereti, **művészeti vagy gyakorlati tantárgy**. Különösen örülünk a művészeti tantárgyak: **az ének-zene és a rajz területén** elért kiváló eredményeinknek. Ezek az elért eredmények a pedagógusok és a gyerekek kitartó együttműködésének, **együtt dolgozásának** megérdemelt jutalma. Minden lehetőséget megragadunk, hogy a felismert és az általunk fejlesztett tehetségek minél több helyen megmutassák, megmérettessék magukat, sikerélményt érjenek el. A tehetség felismerése, majd fejlesztése nevelő-oktató munkánk alapja.

Sokféle közös tevékenységgel, együttléttel sajátítatjuk el diákjainkkal azokat a magatartási normákat, szabályokat, amelyek megalapozzák a környezetükkel kapcsolatos pozitív viszonyulásukat, elősegítve ezzel **szocializációjuk sikerességét.**

Azt gondoljuk, hogy fő feladatunk nem csak a racionális tudás átadása, hanem **stabil, kiegyensúlyozott, motivált személyiség** kialakítása. Az iskolának ma szocializálnia kell, **érzelmi szempontból gazdag közösséget** kell létrehoznia, ahol a gyerekek jól érzik, otthon érzik magukat, olyan emberek között vannak, akiknek a dominanciáját elfogadják. Számunkra a **dominancia azt jelenti, hogy szeretem, tisztelettel nézek rá**, szívesen ülök mellette, fontosnak tartom, amit ő is fontosnak tart.

Iskolakoncepciónk vezérfonala a humánus. Törekvésünk, hogy iskolánk belső világa – erkölcsi értékrendünknek megfelelően – gyermek- és emberközpontú legyen, egymás **elfogadására, megbecsülésére, szeretetére** épüljön. Törekvésünk olyan iskolai légkör kialakítására, ahol a **gyermek érdekében a szülők a pedagógusokkal összefognak és együttműködnek.**

Kiemelt feladataink közé tartozik a tolerancia, a megértés, nyitottság a másság, más népek, más kultúrák iránt. A Határtalanul pályázat, az Erzsébet tábor, idegen nyelvi táboraink mind-mind ezt a célt szolgálják.

A mi iskolánk egy szerető, stabil közösség, ahová a gyerekek szeretnek járni, ahol **sok a közös akció, a közös rítus.** Évtizedes hagyománya van a projektheteknek, témaheteknek, témanapoknak, erdei iskolának, táboroztatásnak, művészeti gálának, sportnapoknak, egészségnapoknak, egyedülálló tevékenységünknek: az olimpiai bajnokok, neves sportolók kéz- és lábnyomatvételeinek.

A szülők többsége támogató, együttműködő, akik nélkül az iskolai élet nem lenne teljes.

A **tantestület** tagjainak a diáksághoz fűződő viszonya, **szakmaszeretete** és munkabírása példamutató. A közösséget **konstruktív légkör**, egészséges **kritikai készség** jellemzi. E pedagógiai program végrehajtása szempontjából is elszántság tapasztalható a **közösen**

kialakított célok megvalósítására, valamint az **egységes**, de a tanulók képességeit is figyelembe vevő **követelménytámasztás és értékrend** kialakítása terén. Nehéz azonban megküzdeni azzal az egyébként örömet is jelentő ténnyel, hogy a kiemelkedő és jó képességű tanulók többsége nyolc- és hatosztályos gimnáziumban folytatja tanulmányait.

A mindennapok során törekszünk a minőségi, közismerten magas színvonalú oktató-nevelő munkára. A **folytonosság, stabilitás** mellett képesek vagyunk a **megújulásra, fejlődésre**. Iskolánk arculatát olyan jellegzetesen mai igények alakítják, mint a **nyitottság, partnerség**, a pedagógusok, tanulók természetes **együttműködése**. Az elmúlt években sikerült szoros kapcsolatot kialakítanunk a **Károli Gáspár Egyetemmel**. Tanítóink fogadják a tanító hallgatókat, vállalva a szakmai vezetői feladatokat. Ezen kívül az **ELTE-vel** és az egi **Eszterházy Károly Egyetemmel** is együttműködést kötöttünk a **hallgatók szakmai gyakorlatára**.

A külső szakmai-pedagógiai ellenőrzés (2017. szeptember) során az intézményünkre vonatkozóan megfogalmazott kiemelkedő területek

- *„Az intézményvezetés irányításával, a nevelőtestület bevonásával a pedagógiai folyamatok tervezéséhez, végrehajtásához és ellenőrzéséhez **koherens intézményi dokumentumokat készítettek**. A stratégiai dokumentumok az aktuális oktatáspolitikai célokkal összhangban vannak. A **stratégiai tervek** megvalósítását a velük összhangban lévő éves tervezési dokumentumok teszik lehetővé, a beszámolók részletesen reflektálnak a megvalósításról, további feladatokat jelölnek ki. Az intézményben **precízen elkészített, részletesen kidolgozott értékelési rendszer működik**, ez lehetővé teszi a tanulók, pedagógusok, vezetők, és az intézmény értékelését.*
- **Folyamatos innováció** jellemzi az intézményt.
- **A tanulók környezettudatos és egészséges életmódra nevelése kiemelkedő.**
- **Az intézmény nevelési célokhoz kapcsolódó eredményei kiemelkedőek:** a kompetenciamérésben az alapszintet elérők aránya nagyon alacsony az országos átlaghoz és a megfelelő képzési típusban/településtípushoz képest is. Külön kiemelendő, hogy nincsenek leszakadók, a minimumszintet elérők aránya nulla. A CSH-index tükrében végzett regressziós becslés alapján a tanulói teljesítmény az elvártnál magasabb mindkét évfolyamon és kompetenciaterületen.
- **Az intézményre magas szintű szervezeti kultúra jellemző.** A szakmai közösségek együttműködése élénk, az intézményvezetés által tervezett és szervezett formában történik.
- **Példaértékű az intézmény külső kapcsolatrendszere.** Kapcsolatainak száma, tartalma és pedagógiai munka eredményességét növelő **partneri együttműködés az intézményben kiemelkedő.**
- **Nyitottság más intézmények irányába.** Innovatív tevékenységük eredményeképpen az OH bázisintézményeként lehetőséget biztosítanak más intézmények számára a jó gyakorlatok átadására műhelyfoglalkozásokra, fórumokra. Az intézményben **színvonalas belső, horizontális tudásmegosztás működik. Hagyományteremtés, hagyományápolás példaértékű.**

- *Pályázati tevékenység kiemelkedő (TÁMOP pályázatok) Az intézmény pedagógiai programjában leírtak szakszerű megszervezése és működtetése folyamatos. **Kimagasló** az egyéni bánásmódot igénylő tanulók szakszerű ellátásának megszervezése, irányítása. (felzárkóztatás, tehetséggondozás)."*

A szülők elégedettségmérését mérő kérdőív alapján a megkérdezettek **100%-a** úgy ítélte meg, hogy az intézmény nagy hangsúlyt fektet a **tanórán kívüli tevékenységek** szervezésére. **98%-a** kiemelkedőnek tartja a **nemzeti hagyományok** megismertetését, a **magyarságtudat**, hazaszeretet kialakítását, a gyerekek és a szülők **tájékoztatását** a követelményekről. **97%-os** értékelést kapott **az intézmény jó hírneve**, **Az egészséges életmódra, a rendszeres mozgásra**, sportolásra nevelés, a **tanulók testi, lelki, szellemi fejlesztése 96%-os**, a **környezettudatosság**, az **erkölcsi normák**, a tudatos **értékrend** kialakítása, a **kapcsolattartás**, az **információ-megosztás** megítélése **95%-os**. A szülők **94%-a** tartja kiemelkedőnek a gyerekek **ösztönzését az együttműködésre, a közös tevékenységre**. A **tanulók viselkedése 85%-os** minősítést kapott. Az összesített értékelés **94%-os**.

Az Emberi Erőforrások Minisztere 2014-ben elismerő oklevéllel ismerte el nevelőtestületünk magas szintű pedagógiai-szakmai munkáját.

Célunk az eddig elért **eredményeket** fenntartani, **megőrizni**, ezért feladatunk, hogy a nevelő-
oktató munkában a gyermek egyediségét figyelembe véve **érvényesüljenek**:

- A **minőségi tudás kritériumai**, vagyis a tudás reprodukálása helyett az ismeretek adaptálhatósága a fontos.
- A felhasználható ismeretrendszerek **alapot biztosítanak a képességfejlesztéshez**, bővítéshez, új fogalmi kapcsolatok kialakításához.
- A megszerzett tudás szolgálja a **tanulói tevékenységet**, legyen alapja az **élethosszig tartó tanulásnak**.
- Az értékek iránti **pozitív attitűdök**, a szociális magatartásformák kialakítása, erősítése.
- A **megismerés örömeinek** felfedezése, **együttműködés**.
- **Testi-lelki egészség** megőrzése, **pozitív önkép** kialakítása.

Fontos az iskolában az a szellemiség, az a viselkedésmód, az a közösségi lét, amit megélhet a diák. Az iskolában a tanárok szerepe, embersége, szaktudása meghatározó, az, hogy ösztönzőek legyenek, szeressenek tanítani, szeressék a gyerekeket. Ha sikerül felkelteni a gyerekek érdeklődését valami iránt, akkor sokkal hatékonyabb, eredményesebb lesz a tanulás folyamata. Ugyanilyen fontos, hogy a gyerekek is kíváncsiak legyenek, akarjanak tanulni. Az iskolának olyannak kell lennie, amilyenné a tanárok és a diákok teszik, a kölcsönös bizalom elve alapján.

Az egymás iránti tisztelet, a bizalom, a türelem, a tisztesség, a felelősség – ezeket kell újjáépíteni- megalapoznia az iskola közösségének. Az együttélés szabályainak betartására kell törekednünk. **Iskola – diák – család háromszög**. Nagy szüksége van a bizalomra a szülőnek, a pedagógusnak is. A szülőknak meg kell bízniuk a tanárban, annak nevelőmunkája iránt. Egymás megbecsülése, kölcsönös elfogadás és megértés, erre lenne szükség, bármilyen időigényes, hosszú folyamat is ez.

2. Nevelési program

„Az iskola dolga,

hogy megtaníttassa velünk, hogyan kell tanulni, hogy felkeltse a tudás iránti étvágyunkat,

hogy megtanítsa bennünket a jól végzett munka örömére, az alkotás izgalmára, hogy megtanítsa szeretni, amit csinálunk,

és hogy segítsen megtalálni azt, amit szeretünk csinálni.”

Szent-Györgyi Albert

2.1. Stratégiai tervezés

Gyermek- és emberközpontú iskolakoncepciónk folyamatos fejlesztése során igényünk van a **megújulásra és megújításra**. Pedagógiai programunk alapjául szakmai közösségünk konzultációi, pedagógiai műhelyünk folyamatos munkája szolgáltatja az anyagot.

Úgy gondoljuk, nevelőtestületünk akkor lehet a leghatékonyabb a nevelést illetően, ha az iskolában zajló dolgokról egyformán gondolkodunk. Nem kell mindenben egyetértenünk, de a fontos dolgokban igen. Tantestületünk ezt a gondolatot vezérelvnek tekinti.

Pedagógiai hitvallásunk: tanulóink **sokoldalú, korszerű tudást** nyújtó gyermekközpontú nevelésben részesülve képesek legyenek a megújulásra, önnevelésre, pozitív jövőkép megfogalmazására.

Fontosnak tartjuk a **komplex személyiségfejlesztést**, amely az intellektuális fejlesztés mellett az erőteljesebb nevelési funkciók vállalását is jelenti.

Célunk, hogy a gyermeki személyiség teljessé váljék, hogy minden életszakaszban képes legyen az **önmegvalósításra, a megújulásra**.

A stratégiai fontosságú feladatok folyamatos fejlesztése ma már iskolánkban elképzelhetetlen az új módszerek alkalmazása nélkül. Célunk **tisztességes, alkotó, gondolkodó embereket nevelni**, kiválogatni, felismerni a tehetséget, fejleszteni a tanulási nehézséggel küzdőket, a lemorzsolódással veszélyeztetetteket.

„Alkossa meg a gyermek a tudást, ne készen kapja! A kész tudás szükségtelenné teszi, hogy végigjárja és megtanulja a tudás megszerzésének útját. Minél többféle utat járhat végig a gyermek, annál valószínűbb, hogy megtalálja, milyen területen, hogyan tud a leghatékonyabb lenni.” (Gyarmathy Éva)

2.1.1. Alapelvek

Komplexitás elve:

A bio-pszicho-szociális, fiziológiai és társadalmi törvényszerűségek folyamatos figyelembe vétele és **összehangolása** a nevelés-oktatásban.

Egyénre szabott, személyre szóló, a **szocializációt** segítő, erősítő személyiségfejlesztés.

Motiváció elve:

A tanítás-tanulás folyamatának főbb szakaszaiban legyen **érdeklődő, kíváncsi** a tanuló. A megismerési, **felfedezési vágy** felkeltése, ill. ébrentartása.

A **játékszeretet** fejlesztése, a **kreativitás és spontaneitás** felhasználásával alkotás.

A teljesítményvágy felkeltése, az eredményes, hatékony tanulás, a színvonalas tudás, műveltség megszerzésének lehetőségének biztosítása.

Tanulást támogató környezet, pozitív visszajelzésekre épülő, bizalomra épülő légkör kialakítása.

Aktivitás elve:

Helyes és **reális célok** megfogalmazása és megvalósítása. Az ehhez szükséges eszközrendszer biztosítása. Alapkészségek fejlesztése, **az önálló ismeretszerzés, kutatás** igényének kialakítása. A tevékenykedtetésen, az aktív részvételen alapuló tanulásszervezési módszerek alkalmazása.

Koncentráció elve:

A különböző **műveltségi területek összekapcsolása**. Tudásmegosztás. A társadalomban szerepet vállaló aktív és tájékozott magatartás kialakulásának ösztönzése.

A készségfejlesztés komplexitásának elve:

Az életkornak megfelelő **tanulási képességek** kialakítása. A **tanulás tanítása**. Az **intellektuális, esztétikai, emocionális** területek fejlesztése.

Az egészséges életmóddal kapcsolatos komplex tematika megismertetése, gyakorlati alkalmazása. A környezet és a természet védelme. Környezettudatosság.

Szemléletesség elve:

A **befogadást**, az elsajátítást előtérbe helyező módszertani eljárások alkalmazása. A digitális kompetencia fejlesztése, digitális tudásbázis alkalmazása, IKT eszközök használata.

Visszajelzés elve:

Folyamatos visszajelzések a tanulói tevékenységekről, ezek változásáról, a javítás lehetőségéről, az **interaktivitás** biztosítása. Hátrányok **kompenzálása**, tehetséges tanulók **fejlesztése**. **Fejlesztő célú visszajelzés** beépülése a pedagógiai kultúrába.

A pedagógus vezető, irányító szerepének elve:

Domináns személyiség, érzelmileg gazdag környezet.

A pedagógiai folyamat és az egyes tevékenységek megszervezésében, a személyiségfejlesztésben, közösségépítésben, támogató **léggör** kialakításában. Nemzeti **hagyományok**, történelmi emlékek megismertetésében, **ápolásában, őrzésében**.

Az önszabályozás elve, a sikeres, autonóm tanulói szerep ösztönzése:

Az **önkontroll** funkciók további fejlesztése (a közvetlen szükséglet-kielégítés késleltetésének képessége, vagyis a kitartás, szociabilitás, önfegyelem, társas viselkedés kialakítása és fejlesztése, viselkedéses aktivitás, szociális ingerkeresés, mások elfogadása, bizalom és önbizalom). Szocializáció, viselkedési és illemszabályok közös alkotása, ismerete és betartása.

A bizalom elve:

Az egyén személyiségének, **gondolat- és érzésvilágának** tiszteletben tartása, a gyermeki jogok védelme. Tudatos érték közvetítő tevékenység. Együttműködés, altruizmus, nyitottság, társadalmi érzékenység, más kultúrák elfogadása.

Bizalom, megértés, őszinteség, a tanulók megismerése, törekvés a személyes kapcsolatok

kialakítására. Hiteles és etikus pedagógus magatartás.

A világnézeti információk **tárgyilagos**, többoldalú **közvetítésének** elve, a neutralitás elve.

A méltányosság elvének érvényesítése:

Valódi hozzáférés biztosítása minden személy számára, figyelembe véve a közösségekben résztvevők társadalmi, kulturális és egyéni adottságait, igényeit, szükségleteit. Igazságos hozzáállás, személyre szabott szolgáltatás biztosítása.

Kiválóságra törekvés támogatása:

Az alapvető értékek, alapelvek mentén a folyamatos fejlődés, jobbra, vagy akár a legjobbra válás támogatása, egy aktívan együttműködő partneri közösség kialakulásának előmozdítása.

„...A pozitív pszichológia tükrében az ember a saját sorsáért tenni tudó személy, aki képes a benne rejlő lehetőségek kibontakoztatására, a folyamatos növekedésre, fejlődésre.” (Radó)

2.1.2. Célok

Az iskolai nevelés-oktatás jelentős anyagi, idő- és energiaráfordításokat igénylő folyamat. Ebből következik, hogy alapvető értéként kell kezelnünk a tanítási-tanulási folyamatok **hatékonyságát** és az elsajátított **tudás és kompetenciák** használhatóságát, hasznosságát. Iskolánkban a nevelés és az oktatás nem választható el egymástól. A nevelés egyrészt a tanításon keresztül, másrészt a pedagógusok személyes példamutatásának követése által valósul meg.

Úgy gondoljuk, az iskolának kiemelkedő szerepe van a felnövekvő nemzedék szellemi, fizikai, érzelmi, erkölcsi és társas fejlődésének előmozdításban. Lehetőséget kell biztosítanunk tanulóinknak, hogy alkalmazkodjanak a gyorsan változó társadalmi, technológiai fejlődéshez, biztosítanunk kell, hogy képességeik legfelső határain teljesítsenek, ehhez megfelelő ösztönzést, támogatást kapjanak. Fontos felismertetnünk azt, hogy egyéni céljaik megvalósítása során elengedhetetlen azoknak a társadalom szükségleteivel való összehangolása.

- Korszerű természet- és társadalomtudományos műveltség kialakítása, melyet tanulóink eszközként használnak a valóság viszonyrendszerének megértéséhez, és alkalmazni tudnak a különböző cselekvési formákban. **Környezettudatos magatartás** elsajátíttatása, épített és természeti környezetünk védelme. A **fenntartható jelen és a jövő iránti elkötelezettség felelősségének** kialakítása intézményszintű projektnapok, témahetek tartásával, a tanulók együttműködését és aktivitását igénylő gyűjtésekkel, programokba való bekapcsolódással.
- **Hazánkat ismerő és szerető**, a nemzeti **hagyományokat** és az iskolai tradíciókat őrző gyermekek nevelése, akikkel meg kell ismertetnünk a **nemzeti kultúra** és történelem eseményeit, személyiségeit és hagyományait, hogy ezek megbecsülése révén táplálódjék bennük a haza, a szülőföld iránti tisztelet és megbecsülés.
- **Nemzeti összetartozás ápolására** irányuló hazafias elköteleződésre nevelés, egészséges nemzeti öntudatra szocializálás.
- **Pénzügyi tudatosság**, pénzügyi kultúra, illetve a gazdasági nevelés minél eredményesebb megvalósítása, korosztály szerinti felkészítés, támogatás, a diákok vállalkozási kompetenciáinak fejlesztése.

- Olyan **tevékenységkínálat** kialakítása, amely iskolánk profiljának megfelelő (sport, idegen nyelv). A **tanórán kívüli programokkal** lehetőséget kínálunk a családi nevelés kiegészítésére. Az együttműködést támogató, motiváló módszerek alkalmazása mind a szaktárgyi oktatás, mind a szabadidős tevékenységek során.
- Az iskola életét úgy szervezzük, hogy diákjaink lehetőséget kapjanak arra, hogy **felelősséggel járó döntéseiket** képesek legyenek meghozni. Biztosítjuk a **diákjogok** gyakorlását, a kötelezettségek teljesítését és a **közösségi élet szervezését**. Készek vagyunk arra, hogy **diákjainkat segítsük**, támogassuk önálló döntéseik meghozatalában, a döntés esetleges következményeinek felmérésében.
- Pedagógiai felelősségvállalásunk okán törekszünk arra, hogy **esélyegyenlőséget** biztosítsunk a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű tanulóink számára. Segítjük őket abban, hogy autonóm, a kor követelményeivel együttműködni tudó személyiségekké formálódhassanak, akik ismerik és megértik az őket körülvevő természeti és társadalmi környezet viszonyrendszerét, felismerik lehetőségeiket.
- **Integrált nevelő-oktatómunkánk** célja, hogy a **sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési tanulási nehézséggel küzdő** gyermekek adottságainak és korlátainak figyelembevételével előnyben részesítsük a tanulóközpontú tevékenységeket, fokozzuk a tanulók belső motivációját, változatos módszereket alkalmazunk, hogy a hiányzó vagy sérült funkciókat helyreállítsuk, kompenzáljuk, új funkciókat alakítsunk ki, hogy megakadályozzuk a lemorzsolódásukat.
- **A felnőtt élet sikeressége szempontjából kiemelt fontosságú kulcskompetenciák** fejlesztése (kritikus gondolkodás, kreativitás, kezdeményezőképeség, együttműködési képesség). **Szilárd alapműveltség, biztos alapkészség nyújtása, korszerű műveltségkép és értékrendszer kialakítása.**
- Az anyanyelv és **idegen nyelv** helyes alkalmazása szóban és írásban, a **kommunikációs képességek fejlesztése**, a hagyományos és infokommunikációs csatornák, eszközök etikus használata. Az életkori sajátosságokhoz igazodva a **játékosság és a nyelvi precizitás egyensúlyának megteremtése** a tanórák alatt, a szóbeliség előtérbe helyezésével, az új tanulásszervezési eljárások alkalmazásával.
- **Médiahasználatra nevelés**, online információk befogadásának, feldolgozásának, továbbadásának kialakítása, digitális technológia alkalmazása, önálló ismeretszerzés, kutatás igényének kialakítása, az online eszközök veszélyforrásainak megismertetése, prevenciós tevékenység a függőségek kialakulásának megelőzésében.
- A 21. századi tanulási környezetnek nélkülözhetetlen elemét képezi az iskolai tanuláshoz kapcsolódó IKT tanulási technológiák sokfélesége. Fontos, hogy mind a pedagógusok, mind a diákok ismerjék és alkalmazzák a technológia által támogatott tanulás típusait, képesek legyenek a digitális tanrendben a tanulási-tanítási folyamat megvalósítására.
- Megfelelő tanulási **motiváció** kialakítása, pozitív visszajelzésekre épülő, bizalommal teli légkör, jól szervezett, **érzelmileg gazdag tanulást támogató környezet** kialakításával. Hatékony, élményt adó tanulási szokások megismertetése, a tanulás tanítása.

- Az **egyéni képességek** kibontakoztatását segítő **módszertani kultúrák** sokféleségének ötvözése a pedagógiai munka során, az aktív tanulás megvalósítása. A hagyományos tanítási módszerek mellett a hatékonyabb, eredményesebb munka érdekében a tanulási folyamatba beépítjük **az új, korszerű, személyközpontú, interaktív, tapasztalati tanulásra alapozó módszereket** is: kooperatív tanítás, projektoktatás, teammunka, differenciált tanulásszervezés, digitális tudásbázis használata.
- **Az élethosszig tartó tanulás igényének**, szemléletének elfogadtatása, megalapozása, olyan személyiségek fejlesztése, akik **reális, pozitív önismerettel, önképpel** rendelkeznek, tisztában vannak a céljaik eléréséhez szükséges alapvető módszerekkel, **a pályaválasztás** szakaszához érve, képességeiket és lehetőségeiket ismerve **felelősen döntenek**, így egy következő életszakaszban várhatóan nagy hatékonysággal lesznek képesek az **önmegvalósításra**. Célunk, hogy a tanulók saját tudásukhoz, képességeikhez való viszonyulásuk reális legyen, pozitív attitűdjük kialakuljon, erősödjön.
- **Fontosnak tartjuk az érzelmi intelligencia** fejlesztését, olyan nevelési környezet megteremtését, ami lehetőséget ad tanulóinknak ahhoz, hogy megismerjék önmagukat, lehetőségeiket, erősségeiket, korlátaikat, továbbá támogatjuk őket egymás kölcsönös tiszteletén alapuló elfogadásában, **Esélyteremtés, nyitottság** a különböző társadalmi- kulturális sokféleségre, társadalmi érzékenység, másság elfogadása.
- Ugyanakkor fel szeretnénk készíteni őket az esetleges kudarcok elviselésére, arra, hogy **képesé váljanak az életben adódó nehéz helyzetek megoldására** és feldolgozására is.(problémamegoldás, kockázatértékelés, döntéshozatal). Fontosnak tartjuk a tanulók egymás közötti kommunikációjának, **vitakultúrájának** fejlesztését, véleménycseréjének ösztönzését. Törekszünk olyan **problémamegoldási és konfliktuskezelési stratégiák** alkalmazására, amelyek a felmerülő problémákat helyesen értelmezik, kezelik.
- Értékelési rendszerünkkel szeretnénk **ösztönzően** hatni a tanulói teljesítményre, **eredményességét** növelni. Célunk az, hogy minél több diákunk váljon **sikerorientálttá**, méghozzá oly módon, hogy a **sikerhez szükséges erőfeszítésre** is képes legyen. Fontosnak tartjuk a tanulói előrehaladás folyamatos követését, a **gyerekek rendszeres, komplex fejlesztő értékelését**. A tanulás és értékelés folyamatának összekapcsolásával munkánk egységét biztosítjuk.
- Köznevelési típusú sportiskolaként az egészségnevelés, az egészségtudatos magatartás kialakítása áthatja a mindennapjainkat. A testnevelés szorosan összefügg az egészséges életmódra szoktatással, a **helyes táplálkozási szokások** megismertetésével, az **egészségtudatos magatartással**, az egészségmegőrzéssel. A gyakorlat szintjén sokat teszünk azért, hogy tanulóink egészségesebben, tudatosabban éljék mindennapjaikat.

Elengedhetetlennek tartjuk az **egészséges életmód** legfontosabb szabályainak megismertetését. Diákjaink legyenek tisztában az egészséges táplálkozás, a rendszeres, egészséget befolyásoló **testmozgás** pozitív hatásával, valamint a **testi-**

lelki higiéné fontosságával. **Preventív tevékenységeink** során nagy hangsúlyt fektetünk a helyes életmód-kultúra kialakítására, **a testi-lelki egészségre nevelésre**, arra, hogy az egészséges táplálkozás mindennapjaik részévé váljon. Rendkívül fontosnak tartjuk azt, hogy a fiatalokra leginkább leselkedő, **életminőséget károsító hatások elkerülésére, a betegségek, balesetek elkerülésére készségfejlesztő stratégiákat** kínáljunk.

- Törekszünk a rendszeres mozgás, sportolás, a mindennapi testedzés igényének kialakítására, az **olimpiai játékok eszmeiségének** megismertetésére, tiszteletére. Támogatjuk **élsportolóinkat**, az **utánpótlás-nevelést**, valamint a szabadidősportot is.
- **Tanulóink művészeti nevelésének** fejlesztésére nagy hangsúlyt fektetünk. A művészetek segítségével érzelmileg tudjuk megfogni a gyerekeket. A zene, a tánc, a rajz olyan tevékenységek, amelyek örömforrást, pozitív élményt jelentenek tanulóinknak. **Művészeti gálánkat 2005-től rendezzük** meg nagy sikerrel. Kiváló közösségépítő program is, hisz heteken keresztül készülnek az osztályok a fellépésre. A gála színvonalát emeli **a gyerekek kórusa, a tanári kórus, a csengettyűsök** fellépése. **Első osztálytól hatodik osztályig az ének-zene órán** minden gyerek **megtanul furulyázni**, szakkör formájában **lehetőség van citerázni** is. A zene mellett fontosnak tartjuk a rajz szerepét is. Rengeteg **rajz- és képzőművészeti pályázaton** indulunk el, országos, fővárosi és kerületi szinten. Nagyon sok tehetséges gyerekünk van, a művészeti tantárgyat tanító kollégák felismerik és fejlesztik a tehetségeket, így sikerélményhez juttatják őket.

2.1.3. Feladatok

Véleményünk szerint az iskolai tevékenységnek nemcsak a **tanítás-tanulás** a feladata, hanem fel kell vértetni a tanulókat a **személyes, a szociális és a speciális kompetenciákkal is**. A **képességfejlesztés a személyiségfejlesztés** minden tartományát átjáró tevékenység, amelynek az eredménye, hogy – bizonyos mértékben a születési, környezeti adottságoktól is függően – különböző teljesítmény elérését biztosító fiziológiai és pszichikai adottságok épülnek be az egyén személyiségébe. Nevelő-oktató munkánkban nemcsak a korszerű ismeretek átadását, megszerzését tartjuk fő feladatunknak, hanem a képességek kialakítását, a személyiség fejlesztését is. Máig érvényesnek tartjuk azt az ókori mondást, miszerint „*gondolkodás nélkül tanulni nem érdemes, ismeretek nélkül gondolkodni veszélyes.*”

A célok megvalósulása érdekében az alábbi feladatokat tartjuk kiemelkedőknek:

- alapképességek fejlesztése;
- egyéni képességfejlesztés, egyéni bánásmód;
- gondolkodás, értelmi képességek fejlesztése;
- kognitív képességek fejlesztése;
- kreativitás fejlesztése;
- a tanulási teljesítményvagy optimalizálása;
- az anyanyelv megfelelő szintű elsajátítása;
- szeretetteljes bánásmód;
- érzelmi fejlesztés, érzelmi kompetencia;
- esztétikai-művészeti tudatosság, kifejezőképesség;
- motiváció, érdeklődés fenntartása;

- kötelességtudat, belső motiváció;
- mozgás, sport;
- rendre, fegyelemre nevelés;
- idegen nyelvek, informatikai ismeretek elsajátítása;
- közösségi szellemben történő nevelés;
- szegregációmentes, együttnevelési környezet kialakítása;
- aktív állampolgárságra, demokráciára nevelés;
- másokkal való kooperáció kialakítása, társas kapcsolatok;
- együttműködésre, kölcsönös tiszteletadásra nevelés;
- gazdasági, pénzügyi nevelés;
- iskolai kötődések kialakítása;
- játék, szórakozás;
- nemzeti hagyományok ápolása;
- életpálya-tervezés, pályaaorientáció;
- tanulási képességek fejlesztése, tanulás tanítása;
- önművelés, könyvtárhasználat, a megismerési vágy fejlesztése;
- kommunikációs készségek fejlesztése;
- médiaismeret, médiatudatosság;
- példák állítása tanulóink elé;
- intézményi innovációk megvalósítása, folyamatossá tétele;
- az infokommunikációs technológia alkalmazásának folyamatos fejlesztése (internet, e- tananyagok, digitális projektmunkák);
- önismeret, önbecsülés, önnevelés fejlesztése;
- problémamegoldás, konfliktuskezelés, resztoratív sérelemkezelés;
- hátránykompenzálás-tehetséggondozás;
- környezettudatosság, fenntarthatóság, fogyasztótudatosság, energiatudatosság;
- Európa-ismeret.

Az itt felsorolt **feladatok, célok nem jelentenek rangsort**, a tanulási-tanítási folyamatban jelen vannak, az **oktatás-nevelés szoros összefüggését** sugallják. A nevelés megteremti a közös munka feltételeit, kialakítja az együttműködés kereteit, az értékek formálása révén motivál a tanulásra, értelmet ad az erőfeszítéseknek, célszerűvé teszi a megszerzendő tudás felhasználását. Véleményünk szerint az **ismeretelsajátítás** eszköze **a képességfejlesztésnek**, melynek egyetlen útja **a tevékenység**, annak többszöri ismétlése, finomítása, folyamatos **visszacsatolása, megerősítése**.

2.1.4. A célok, feladatok eléréséhez szükséges eszközök, eljárások, módszerek

Pedagógiai programunkban megfogalmazzuk azt is, hogy a célok milyen formában valósulnak meg, természetesen **igazodva a tanulók életkori sajátosságaihoz**.

- Hogy a gyermekközpontúság mindennapi munkánkban érvényre jusson, szükség van a **pedagógusok szemléletformálására**. Nevelőtestületünk pedagógiai kultúráját rendszeres nevelési értekezletekkel, előadásokkal, **továbbképzésekkel** fejlesztjük.
- A gyerekeket **bevonjuk a tanulási folyamatba**, igyekszünk kölcsönös kapcsolatot kialakítani, megismerni a szociális hátteret, egyéni képességeket. Mindegyikük számára biztosítjuk – reális pályaválasztás segítségével – **a továbbtanulást**

lehetőségét. Élmény minden résztvevőnek, mert valós önismeret alapja.

- A legnyilvánvalóbb iskolai forma a **tanítási óra**. A személyiségfejlesztést, képességfejlesztést, az ismeretszerzést a tanulók **érdeklődésének felkeltésével, tevékenykedtetésével, változatos óravezetéssel, a személyre szabott, adaptív tanulás feltételeinek megteremtésével** próbáljuk megvalósítani. Kihasználjuk a tananyag nyújtotta lehetőségeket a logikus gondolkodás és a kommunikációs készség fejlesztésére. (differenciált foglalkozás, kooperatív tanulás, dramatizálás stb.) Évek óta alkalmazzuk a „kéttanáros modellt” a tanulási nehézséggel küzdő tanulóink megsegítésére.
- A **hátrányokkal küzdő, lemorzsolódással veszélyeztetett** tanulók számára **egyéni fejlesztő foglalkozásokat, felzárkóztatásokat** szervezünk, melyet a fejlesztő pedagógus, a tanítók és a szaktanárok végeznek egyénileg, ill. kiscsoportban.
- A 8. évfolyamon a továbbtanulás, a **középiskolai felvétel elősegítésére előkészítő foglalkozásokat** tartunk a sikeres továbbtanulás támogatásának céljával.
- A gyerekek kreativitásának kibontakozását **tehetséggondozó foglalkozásokkal, szakkörökkel, versenyekkel**, pályázatokkal biztosítjuk. A versenyek, vetélkedők meg- szervezését, illetve a tanulók felkészítését a különféle versenyekre a szaktanárok, ill. az e célból alakuló csapatok végzik. A gyakorlati készségekre épülő tevékenységek (néptánc, rajz, ének, furulya, citra) lehetővé teszik, hogy a tanulási nehézségekkel küzdő gyerekek is megtalálják a nekik megfelelő kibontakozási lehetőségeket. A szellemi tehetség mellett a manuális képességeket is favorizáljuk.
- Az **információhordozók megismertetésével, használatának ösztönzésével** tanórán kívüli önképzésre is felkészítjük a tanulókat, rendszeres könyvtári órákkal, foglalkozásokkal és az **informatika, robotika oktatásával**.
- Körülmeinkhez képest a lehető legjobban próbáljuk tanulóink **testi-lelki komfortérzését** biztosítani. Ezt szolgálják a különböző **foglalkozások**: iskolai sportkör, szakosztályi edzések, vetélkedők, versenyek, kirándulások, táborok, gyalog- és kerékpártúrák, kocsolyázás, úszásoktatás. Sokféle **tanórán kívüli tevékenységgel** tesszük lehetővé diákjainknak, hogy ők is aktívan vegyenek részt az iskola életében. **Múzeum- és színházlátogatásokat, kiállításokat** szervezünk, ahol a gyerekek a tantárgyi tudás mellett megtanulnak **együttműködni** társaikkal és a felnőttekkel, gyakorolhatják a **türelemet, toleranciát**. Az iskolapszichológus foglalkozásai, az Enable, DADA, Dove önbizalomprogramban való részvétellel lehetőséget biztosítunk diákjainknak a konfliktuskezelési, stresszkezelési technikák megismerésére, ezek alkalmazására.
- Az **erdei iskolának** több évtizedes hagyománya van intézményünkben. Minden tanévben nagy létszámban, tudatosan megtervezve, a tanulók aktív tevékenységére, együttműködésére építjük programunkat. Élményt adó, közösségformáló, formabontó keretek, **hétköznapi patriotizmus**, nemzeti büszkeség, gondolkodás. Négyévente **az olimpia évében** az iskolai **olimpiai projektünket összekötjük az erdei iskolával**, ahol az intézmény minden diákja és pedagógusa részt vesz a táborozásban, feledhetetlen élményt szerezve. A kirándulások, erdei iskolák, táborok, nyári táborok

a szülők támogatásával, együttműködésével valósulnak meg.

- **Iskolánk gazdag hagyományokkal rendelkezik.** Bőséges programot nyújtunk tanulóinknak, ezzel is erősítve az **iskolához tartozást, a közösségi érzést.** Hagyomány- rendszerünk a múltban gyökerezik, de természetesen folyamatosan alakulnak ki új hagyományaink, amelyek eltérnek a többi iskoláétól, amelyek érzelmekben gazdaggá, élménnyé teszik az iskolai életet.

Időpont	Program
Augusztus	Osztálytermek dekorálása
Szeptember	Tanévnyitó ünnepség, Elsősök napja
	Mozdulj a klímáért! A Világ Legnagyobb Tanórája
	Európai Diáksport Napja
	Újpesti Futó- és Kerékpáros Fesztivál
	Sportparti
	A mese világnapja
Október	A zene világnapja
	Az aradi vértanúk emléknapja (október 6.)
	Válassz sportágat, válts életmódot!
	Iskolanyitogató
	Gyümölcsnap-zöldségnap
	Nagy Rajzolás
	Az 1956-os forradalom és szabadságharc ünnepe (október 23.)
	Halloween
	Pályaorientációs nap
November	Az iskola születésnapja (öt évente)
	A magyar nyelv napja
	Iskolanyitogató
December	Adventi ünnepkör: András, Mikulás, Luca
	Kézműves foglalkozás- Fahéj sziget
	Christmas carol's
	Karácsonyi ünnepi műsor
	Névadónk születésnapja
Január	A magyar kultúra napja
	Iskolanyitogató
Február	A kommunista és egyéb diktatúrák áldozatai emléknapja (február)

	25.)
	Farsang, Valentin-nap
	Iskolanyitogató
Március	Tavaszi ünnepkör
	Pénz7 témahét
	Az 1848-as forradalom és szabadságharc ünnepe (március 15.)
	Bemutatkozik az iskola, nyílt nap
	Oviolimpia
	Digitális témahét
Április	A költészet napja
	A holokauszt áldozatai emléknapja (április 16.)
	Fenntarthatósági témahét
	Iskolai projekthét – évente változó témában
	Művészeti Gála
Május	Anyák napja
	EU-s nap
	Ben(n)e vagyunk! sportnap
	Olimpikonok, neves sportolók kéz- és lábnyomatvétele
	Iskolai olimpia (négyévente)
	Kihívás napja
	Újpesti Futó- és Kerékpáros Fesztivál
	Sportparti
	Határtalanul pályázat
	Erdei iskola
Június	Nemzeti Összetartozás Napja (június 4.)
	Mienk a sulis!, Nyolcadikosok napja
	Tanévzáró ünnepély, ballagás
	Nyári táborok, Erzsébet tábor

- **Nemzeti ünnepeinket** a gyerekek bevonásával, életkori sajátosságainak megfelelő **ünnepélyek, műsorok** szerkesztésével, illetve **emlékhelyek látogatásával**, vetélkedőkkel, rendezvényekkel, programokkal tesszük emlékezetessé.
- **Sajátos hagyományaink** (*Olimpia, Tanár–diák–szülő sportnap, Adventi kézműves foglalkozás, Projekthét, Olimpikonok kéz- és lábnyomatvétele, Miénk a sulis!*,

Művészeti gála, Gyümölcs- és zöldségnapok, Karácsony-Fahéj sziget, Válassz sportágot, válts életmódot! Ben(n)e vagyunk! nap, Erdei iskola, Aranykoszorús díj, Kiváló tanuló, kiváló sportoló kupa) mellett **az egységes lila-fehér tornafelszerelés, az egységes póló** is erősítik az együvé tartozást. A hagyományaink megvalósulását a szülők nem- csak erkölcsileg támogatják, a felmerülő költségeket ők vállalják.

- **A megújulás jegyében egész tanévet átölelő projekteket, témaheteket, napokat valósítunk meg.** *Így kerek a világ!; Dicsőséges tavasz; Hungarikum; Olimpia; Legjobb a vízben!; LMzö7; GEODÉTÁK; Zöld világ; Születésnap; Érzelmek iskolája, Királyi hét –Király hét!. Megelőztük korunkat* – szoktuk mondani. A szokványos iskolai keretek átértelmeződnek: egy-egy probléma többoldalú megközelítése térben és időben olyan szintézis kialakítását eredményezi, amely a hagyományos iskolai keretek között kevésbé lehetséges. A **tantárgyi és osztálykeretek teljesen felbomlanak, egyes csoportokat alkotunk**, az adott témát komplex módon közelítjük meg, elmélyedve az adott tevékenységekben. A foglalkozásokon igyekszünk megtalálni a helyes egyensúlyt a közvetítendő ismeretek és az önálló felfedezés örömeit nyújtó tevékenykedtetés között. A projektoktatás során a témaegységek feldolgozása, a feladatmegoldása a tanulók érdeklődésére, **a tanulók és a pedagógusok közös tevékenységére, együttműködésére épül** a probléma megoldása és az összefüggések feltárása útján. A közös együttlét jó fogadtatásra lelt a gyerekek körében, bizonyítva számunkra azt, hogy jó úton járunk. **A társas együttlét** eltérő formáinak gyakorlására komoly lehetőséget biztosítanak **az eltérő korú gyerekekből alkotott csoportok**, amely sokat segít a gyerekek gondolkodásának formálásában: az egyéni teljesítmény elismerése és a „mi-tudat” kialakítása egyaránt fontos. Az **iskolai projektek intézményszintűek**, minden tanuló és pedagógus részt vesz bennük a szülők támogatják a megvalósulást. A közösségépítés, személyiségfejlesztés a partneri kapcsolatok építésének, ápolásának is kiváló színterei ezek a projektek.
- Az iskolai projektek mellett minden évben az első alkalomtól minden tanuló és pedagógus részvételével csatlakoztunk a **Pénz7, a Digitális témahét és a Fenntarthatósági témahét** programjaihoz. **Első osztálytól nyolcadik osztályig valósítjuk meg a programokat**, tanulóink érdeklődőek, aktívak ezeken a foglalkozásokon.
- **Lakóhelyünk történetéről, hagyományairól** már első osztálytól gyűjtenek információkat, emlékeket a gyerekek, melyekből albumokat, tablókat készítenek. Részt vesznek a kerületi várostörténeti vetélkedőn is. A lakóhely bemutatása, a szülőföld, nemzeti parkjaink, a helytörténet, néprajz, népzene, népi hangszerek megismerése, bemutatása, archiválás, kiállítás hosszú évekre ad tevékenységet számunkra. Iskolánk **védnökséget** vállalt az újpesti temetőben található **Fogl testvérek sírja** és névadónk **Bene Ferenc sírja** felett.
- Fontosnak tartjuk, hogy gyerekeinknek **mintát, példát állítsunk**. Büszkék vagyunk hazánk **híres személyiségeire, művészeire, sportolóira**. Minden évben személyes találkozókat, előadásokat szervezünk, meghívunk olyan kiváló sportolókat, olimpiai bajnokokat, akik a jelenben, ill. a múltban szereztek dicsőséget hazánknak és szűkebb hazánknak Újpestnek. **Egyedülálló kezdeményezésünk** 2005-től a sportolók **kéz- és**

lábnyomatvétele, a nyomatokat intézményünk Dicsőségfalán helyezzük el ünnepélyes rendezvény keretében. Arra tanítjuk diákjainkat, hogy meg kell becsülni az elért eredményeket, hálásnak kell lenni, s nem szabad elfelejteni az elődöket.

- A **tanulószo**a, **napközi** szervezésével lehetőséget biztosítunk tanulóinknak a helyes **tanulási technikák** tanulására, alkalmazására, a tanulási nehézségekkel küzdő gyerekek felzárkóztatására, a **szabadidő** hasznos eltöltésére, a **kulturált viselkedési és étkezési szokások** kialakítására. A tanulási stratégiák, fejlesztő foglalkozások, a tanulás élményének bemutatása sokat segít az egyéni motivációkban. Biztosítjuk a 16.00 óráig való benntartózkodás lehetőségét diákjainknak.
- Az iskolai könyvtár az önművelés, a kutató munka népszerű színhelye a gyerekek körében. A könyvtári órák segítik tanulóink eligazodását a könyvek, a digitális tananyagok világában, megismerkednek az alapvető könyvtárhasználati ismeretekkel.
- Az **osztálytermek** az otthonosság érzetével, a „**szaktantermek**” motiváló hatásukkal egy-egy tantárgy iránt, a szemléltető eszközök használatával segítik az **oldott, biztonságos légkör** megteremtését. Nagy hangsúlyt fektetünk arra is, hogy a hozzánk érkezőket **otthonos környezet** fogadja. Ennek érdekében a programjainkról készült fotókkal, a gyerekek segítségével és alkotásaikkal színesítjük a falakat, szekrényeket. **A diákok az osztályokat neves sportolókról nevezték el.**

Összefoglalva elmondhatjuk, hogy **egy-egy feladatnak elvileg igen sok lehetséges és helyes megoldása létezik,** amelyek meghatározzák a teljesítményt és a hatékonyságot. A célhoz jutás alternatív módszereinek keresésében a **kreativitásnak, találékonyságnak** alapvető szerepe van. A megfelelő módszerek rendszeres alkalmazásával nemcsak **örömet nyújthatunk** tanulóinknak, hanem a hasznukra való tulajdonság fejlesztését is elérhetjük.

A tanulók aktív tanulás során szerzett, tapasztalatokra épülő ismereteinek elmélyítését segítő projektek, projektnapok, témahetek és az erdei iskola módszerek alkalmazásával megvalósul

- a tanulók megfelelő bevonódásának, aktivitásának, illetve motivációjának növelése,
- jelentős kérdéskörök megismerése, feldolgozása,
- a tanulók osztályon belül kialakult csoportjaitól eltérő csoportokban végzett közös tevékenység,
- az iskolai közösség tanulóival együtt végzett, témákhoz rendelt közös tevékenységek tudás- és közösségformáló gyakorlatának kialakítása,
- tematikus (multidiszciplináris) modulokhoz kötött közös tevékenységek támogatása eltérő életkorú tanulók együttes tanulásának és felnőttekkel való együttműködésének fejlesztése,
- az iskolában (formális) és az iskolán kívül (nem-formális) szerzett ismeretek együttes alkalmazása, integrálása,
- az intellektuális kíváncsiságon alapuló, a tapasztalatok megszerzésére támaszkodó, a kreativitást előtérbe helyező tanulási tevékenységek kipróbálása,
- a tudás gyakorlatban történő alkalmazásának megerősítése,
- a tanulók ösztönzése az egyén érdekein túlmutató, a közösség és a társadalom javát

szolgáló cselekvési minták elsajátítására és a kapcsolódó tevékenységek gyakorlására,

- a tanulók személyiségének komplex fejlesztése a témákhoz és tevékenységekhez szükséges megfelelő attitűdök kialakításával, a tanulás eredményességének érdekében erősítendő önállóság támogatásával.

Ahhoz, hogy a megfogalmazott célok, feladatok teljesüljenek, munkánk eredményes legyen, **csapatmunkára van szükség**, nemcsak a célok meghatározásakor, hanem **az egész folyamat során**. Céljainkat akkor tartjuk megvalósultnak, ha az **általunk eddig elért minőséget** a továbbiakban is **biztosítani tudjuk**, ha az iskolahasználók igényeit ki tudjuk elégíteni, és eredményességében változatlan, gyermekközpontú intézmény tudunk maradni.

2.1.5. Értékek

A nevelés lényege az érték közvetítés, értékteremtés. Az iskola nevelési rendszerének építése megköveteli az értékek közötti eligazodást és a saját értékpreferenciák kidolgozását. Ez alapozza meg az értékek, követelmények és normák rendszerét egy adott intézményben. A jelenkor és a jövőiskolája kénytelen kibővíteni korábbi értékvilágát. Az erkölcsi, közösségi értékek mellett megjelennek a jogi, esztétikai, információs és nem utolsósorban a társadalmi szükségletekkel harmonizáló értékek is.

A legfontosabb érték az számunkra, hogy mi, akik az iskolán belül azonos célokért tevékenykedünk képesek legyünk szakmailag és emberileg is közeledni egymáshoz egy minőségi pedagógiai munka érdekében. Pedagógiai programunk alapja egy olyan értékrend, amelynek megfogalmazása során **konszenzusra** törekedtünk, s amely közös munkánk eredménye. Ez az értékrend az alapja iskolánk szellemiségének, de útmutatója az egyes pedagógusok munkájának is. **A szabadság, az egyén fejlődése a legfőbb értékünk, demokratikus, emberarcú iskolánkban ez a prioritás**, amelynek érvényesülése küzdelmekkel, konfliktusokkal, sikerekkel és kudarccal jár a napi munkában. Tantestületünk rendkívül **fontosnak** tartja a mai, érték-válságos időkben is azoknak az alapvető emberi értékeknek, társadalmi értékeknek **a megőrzését és képviselését**, amelyek az emberi együttélés elengedhetetlen kritériumainak segítenek megfelelni, amelyek az egyén integritásának és a közösség összetartó erejének alapját alkotják.

- emberszeretet; előítéletektől való mentesség; önbecsülés; megbízhatóság; felelősségvállalás; nyitottság más emberek felé; empátia; lelkiismeretesség; tisztesség; őszinteség; bizalom; feladattudat; tiszteletadás; hűség; hazaszeretet; igazságosság; becsületesség; türelem; udvariasság; figyelmesség; mások szokásainak és tulajdonának tiszteletben tartása; az élet, az emberi méltóság, az emberi teljesítmény és munka tisztelete; fegyelem és önfegyelem; közösségi érzés; szabadság; demokrácia; a család mint közösség; az anyanyelv és a nemzeti kultúra; a nemzeti hagyományok és identitás ápolása; a társadalmat alkotó csoportok nyelve, kultúrája, identitása; a kulturális tolerancia, a szolidaritás.

Fontosnak tartjuk, hogy felkeltsük diákjaink érdeklődését a társadalmi jelenségek és problémák iránt, igényt a közéletiségre, a közösségi tevékenységekre, olyan értékrend kialakítására, amellyel megalapozzuk, hogy az egyén személyes boldogsága mellett értékesnek tekintse a társadalmi együttéléshez szükséges kötelezettségek teljesítését is. Célunk, hogy támogassuk a gyerekeket a harmonikus

egyensúly megtalálásában az alábbi területeken:

- önmaga és mások elfogadása,
- autonómia megélése és közösségi felelősségvállalás,
- újtó kezdeményezésre való nyitottság és bevált megoldások belátásra épülő alkalmazása,
- reflektív mérlegelés és aktív, cselekvő részvétel a különböző tevékenységekben.

A közösségi értékeken kívül az **egyén oldaláról** nézve további, lényeges, értékes tulajdonságok segítenek abban, hogy növendékeink minél érettebb felnőttekké válhassanak. Hangsúlyozzuk az önelfogadás, a szorgalom és a műveltség szerepét a személyiségfejlesztésben.

Célunk még az is, hogy **további értékeket** közvetítsünk tanulóink és egymás felé: magad elfogadtatása az iskolában, legyen saját stílusod, jókedv és komolyság, érdeklődés, megértés, gondolkodni, megbocsátani, alkalmazkodni tudás, kedvesség, játékoság, barátságosság, sokszínűség, felszabadultság, ápoltság.

Közösségünk az értékek és normák vonatkozásában úgy foglal állást, hogy szükség van a **boldog**, bár némi függőségben eltöltött **gyermekkorra**, amely egyben előfeltétele az **egészséges felnőtté válásnak**. Egyetértünk azzal a felfogással, *amely szerint a mindenkori nevelés célja az, hogy a felnővők bizonyos belső törvények alapján cselekedjenek. Egy hosszú távú program és egyben hajtóerő az életben az „élet titkának” a keresése.* (Albert Einstein)

Az értékörzés, értékteremtés folyamata lehetőséget biztosít a gyerekek számára, hogy a **külső szabályok belsővé válhassanak**. Ebben a fejlődésben, személyiségformálásban a pedagógusnak kulcsszerepe van, mégpedig az iránymutatás és a szabályozás terén. **Feladatunk, hogy minden tanulóink számára megteremtjük a fejlődés megfelelő feltételeit.**

Mi, akik a hétköznapokban szinte több időt töltünk a gyerekekkel, mint **a családjuk**, minden **mozdulatunkkal és gesztusunkkal** hatunk a gyerekekre, s ez a hatásunk talán még erőteljesebb, mint amit **tudatosan meg szeretnénk tanítani** nekik. De ugyanakkor a kettő együtt a leghatásosabb munkánk szempontjából és pedagógiai tudatosságunkhoz elengedhetetlen ennek a kettős hatásmechanizmusnak a szem előtt tartása. Pedagógiai munkánk kiterjedt a korábbi időszakban arra is, hogy összeállítottuk **„Etikai kódexünket”** (a tanulók, szülők és pedagógusok közös egyezménye), mely megbízható alapot és támpontot kínál a fontosabb magatartási szabályok, etikai normák, íratlan szabályok betartásához.

2.1.6. Nevelő-oktató munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzéke

A 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 2. számú melléklete tartalmazza azokat a nevelési-oktató intézményben kötelező minimális eszközök és felszerelések jegyzékét, amelynek kialakítása minimum követelmény. Intézményünk rendelkezik nevelés-oktatás megvalósításához szükséges tárgyi eszközökkel.

Az épületben 16 osztályterem, 1 ének, 1 rajz, 1 technika, 1 informatika, 1 okosterem, 1 nyelvi labor, 1 könyvtár, 1 iskolapszichológusi szoba, 1 kiselőadó, 1 fejlesztőszoba található. Tanulóink két barátságos, új étkezőasztalokkal és székekkel berendezett ebédlőben étkezhetnek.

Intézményünk tárgyi feltételei biztosítottak. A tantermek otthonosak, szépen berendezettek, a tanulói székek, padok mobilisak, többségük **állítható magasságú**, igazodnak a diákok

igényeihez, a különböző tanulásszervezési módszerek alkalmazásához nyugodt, biztonságos és támogató tanulási környezetet teremtenek. A kabátokat, táskákat a **folyosószekevényekben**, ill. a tantermekhez tartozó tároló helyiségekben helyezük el, így lehetővé tesszük a tantermek rugalmasabb elrendezését. Az elmúlt években teljesen megújult a könyvtár, a rajzterem, a nyelvi labor, a technika terem, az orvosi szoba, a pszichológia szoba, az előadói szoba. Pályázati összegből **a tornaterem, az öltözők helyiségei, a Dr. Kiss Gergely Tornacsarnok, a dzsúdóterem, a gumiborítású futópálya, sportpálya lett felújítva. A testnevelés-sport területen** minden évben sikerült **több százezer forintos** összegben sporteszközöket (futópad, szobakerékpár, evezőpad, teqballasztal pingpongasztal, trambulín, fejlesztő játékok, kültéri sakk, csocsóasztal, többfunkciós játékasztal stb.) beszerezni, ami biztosítja tanulóink magas színvonalú fejlesztését, új sportágak kipróbálását.

A hatékony oktatás, nevelés elképzelhetetlen megfelelő, korszerű **informatikai, technológiai eszközök** nélkül. Minden tanteremben biztosítjuk az internetkapcsolatot, az IKT eszközök használatát. A kompetencia alapú oktatás megkívánja a digitális tananyagok, motiváló taneszközök alkalmazását: projektorok, laptopok, számítógépek, fénymásolók, 3D nyomtató, táblagépek, interaktív táblák, interaktív tananyagok, taneszközök, magnók, DVD-lejátszók, televíziók, zongora, pianínó, hangszerek **segítik a nevelést, oktatást.**

2.1.7. Az iskola szereplőinek, partnereinek együttműködésének formái

Napjainkban a változások korát éljük. Az oktatási környezet változásai új kihívásokat jelentenek. A változásokkal szemben mindig van valamilyen ellenállás, mert a megszokástól való eltérés kényelmetlenséggel, kellemetlenségekkel jár. Ezt az ellenállást azonban őszinte kommunikációval le lehet győzni. Tapasztalatunk szerint a megvalósítást segíti, ha jut időnk a kommunikációra, a partnerek bevonására, a változás melletti elkötelezettség megteremtésére

Fontosnak tartjuk, hogy az iskola által képviselt értékek, attitűdök megegyezzenek **együttműködő partnereink** igényeivel. A továbblépés kulcsát a **kölcsönös bizalom, a megfelelő információáramlás, jól átgondolt akciók sorozata adja.**

2.1.7.1. A tanulók közösségét érintő kapcsolattartási formák

A tanulókat az iskola életéről, az iskolai munkatervről, illetve az aktuális feladatokról az iskola igazgatója, a diákönkormányzat felelős vezetője és az osztályfőnökök tájékoztatják.

- *Iskolagyűlés*

Évente legalább két alkalommal tartunk iskolagyűlést, amelyen az iskola összes tanulója részt vesz. Itt az eltelt időszak eseményeit értékeljük, tanulmányi vagy sportversenyen kiemelkedő eredményt elért diákok dicséretet kapnak, valamint információt adunk az előttünk álló időszakról.

- *Tagozati gyűlés*

Az alsó, ill. a felső tagozatos tanulóink számára alkalomszerűen tartjuk. Az aktuális eseményeket, esetleges problémákat beszéljük meg.

- *Diákönkormányzat*

Az iskola igazgatója legalább évente egyszer a diákközgyűlésen, valamint a diákönkormányzat vezetőségének ülésén.

A diákönkormányzat vezetője havonta egyszer a diákönkormányzat vezetőségének

ülésén és a diákönkormányzat faliújságján keresztül.

- *Osztályfőnöki óra*

Az osztályfőnökök folyamatosan az osztályfőnöki órákon.

- *Diák fogadóóra*

Személyes megbeszélés az igazgatóval, pedagógussal, iskolapszichológussal, gyermekvédelmi felelőssel.

- *E-napló*

A tanulót a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról, a tananyagról a szaktanárok folyamatosan tájékoztatják.

- *KRÉTA rendszer*

- Tananyagok megjelenítése – Házi feladatok funkció: az otthoni tanulás támogatásához feladatok, tananyagok juttathatók el a tanulókhöz és szüleikhez. A felületen lehetőség van a foglalkozásokról/tanórákról jegyzet készítésére, valamint weboldalak linkjeinek csatolására.
- Kommunikációs csatorna – e-Ügyintézés Üzenetek funkció: alkalmas az intézményen belüli felhasználók számára üzenetek egyéni és csoportos küldésére, továbbá kommunikációs csatornaként teljeskörűen használható fájl továbbítására is.
- Online tesztek és feladatsorok készítése – e-Ügyintézés Kérdőívek funkció: alkalmas bármilyen online számonkérés pedagógus által történő elkészítésére, szerkesztésére, valamint ezek kiküldésére is.
- Faliújság, elektronikus üzenet: lehetősége van az igazgatónak bejegyzéseket küldeni a tanulóknak és szülőknek, ezzel gyorsan lehet tájékoztatni az összes érintettet.
- Kollaborációs tér: olyan munkaterület, ahol együtt dolgozhat, kommunikálhat a diák és a pedagógus.

- *Microsoft Teams:* online oktatás során kiváló lehetőség az együttműködésre.

A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az iskola igazgatóságával, a nevelőkkel, a nevelőtestülettel vagy a szülői szervezettel.

2.1.7.2. Szülői együttműködés formái

Nevelőtestületünk az oktatási-nevelési feladatok minden területén nélkülözhetetlennek tartja a szülői ház és az iskola harmonikus együttműködését. Fontos, hogy a szülők megerősítsék gyermekükben azokat a magatartásbeli, attitűdbeli és intellektuális tudáselemeket, amit iskolánk közvetíteni kíván. Ehhez azonban folyamatos kapcsolattartásra, kommunikációra van szükség pedagógus és szülő között. Ennek a párbeszédnek a lehetőségét többféle fórumon igyekszünk megteremteni.

A szülőkkel való együttműködésünk alapja a tanuló iránti közös nevelési felelősség, a kölcsönös támogatás, feltétele a kölcsönös bizalom és tájékoztatás, az őszinteség.

Az együttműködés formái a szülők részéről:

- együttműködő magatartás,
- őszinte, udvarias, egymást becsülő véleménynyilvánítás,
- a nevelési gondok őszinte megbeszélése és a közös megoldás keresése,
- a családi nevelésben jelentkező nehézségeknek a gyerek érdekében való legyőzése,
- szponzori segítségnyújtás.

Az együttműködés formái az iskola részéről:

Szülői értekezletek

- *Osztályszülői értekezlet*

Félévenként egy alkalommal tartunk osztályszülői értekezletet, a félév legfontosabb teendőinek egyeztetésére. Feladata a szülők és a pedagógusok közötti folyamatos együttműködés kialakítása, tájékoztatása:

- az iskola céljairól, feladatairól, lehetőségeiről, programjairól,
- az országos és a helyi közoktatás-politika alakulásáról, változásairól,
- a helyi tanterv követelményeiről,
- az iskola és a szaktanárok értékelő munkájáról,
- a gyermek osztályának tanulmányi munkájáról, neveltségi szintjéről, az országos mérések eredményéről,
- az iskolai és az osztályközösség céljairól, feladatairól, eredményeiről, programjairól,
- valamint a szülők kérdéseinek, véleményének, javaslatainak összegyűjtése és továbbítása az iskola felé.

- *Tematikus szülői értekezlet*

- pályaválasztási a negyedik, hatodik és nyolcadik osztályos tanulók szüleinek,
- tájékoztató az ötödik évfolyamos tanulók szüleinek,
- bemutatkozó a leendő első osztályosok szüleinek.

- *Összevont iskolai szülői értekezlet*

- A szülőket az iskola egészének életéről, az iskolai munkaterről, az aktuális feladatairól, az országos és a helyi közoktatás-politika változásairól alkalomszerűen.

- *Tájékoztató szülői értekezlet*

- Leendő első osztályos tanulók szüleinek – cél az iskola bemutatása.

- *Nyílt napok*

- Iskolánk évente két alkalommal nyílt napot szervez a hozzánk járó tanulók szüleinek, valamint egy alkalommal a leendő első osztályos tanulóink szüleinek számára. A nyílt nap időpontját az éves munkaterv szabályozza.

- *Az iskolával jogviszonyban álló tanulók szüleinek*

- Feladata: a szülő betekintést nyerjen az iskolai nevelő és oktató munka mindennapjaiba, ismerje meg személyesen a tanítási órák lefolyását, tájékozódjon közvetlenül gyermeke és az osztályközösség iskolai életéről.
- *Leendő tanulók szüleinek*
  - Feladata: Megismerjék a leendő tanító nének munkáját, személyiségét, betekintést nyerjenek az iskolában folyó munkába.

Fogadóórák

A fogadóórák nem osztályközösség, hanem az egyes tanulók tanulmányi helyzetét, előmenetelét, teljesítményét kívánják tisztázni – tantárgyanként. A szülő itt közvetlen kapcsolatba kerülhet azzal a tanárral, akire az iskola gyermeke nevelését és az adott tantárgy tanítását bízta. A tanár számára viszont jó információ szerzési lehetőség a beszélgetés a tanítvány családi háttéréről, körülményeiről. Az együttműködés e formája nemcsak a kölcsönös megértést, de a diák jobb előmenetelét is biztosíthatja. A fogadóórát 17.00–18.00 óra között tartjuk, aki nem került sorra, vagy a probléma megbeszélése ennél hosszabb, az adott tanárral újabb időpontot egyeztethet.

Szülői közösség megbeszélései

Minden osztályban az első szülői értekezleten választják meg az általában 2 főből álló szülői közösséget, ők alkotják az iskolai szülői közösséget, a szülők tanácsát.

Az iskolai szülői közösség egy tanítási évben legalább kétszer ülésezik, általában a szülői értekezletek időpontja közelében, vagy akkor, ha az intézmény egészét érintő felvetés, vélemény jelentkezik.

A szülők más formában történő tájékoztatása

- e- Napló;
- Microsoft Teams;
- KRÉTA rendszer;
- üzenőfüzet;
- az iskolaorvos, védőnő tájékoztatója azokban az esetekben, melyet az iskolaorvos szükségesnek tart;
- honlap;
- igazgatói, osztályfőnöki körlevél a szülői közösség tagjainak;
- iskolapszichológus, gyermekvédelmi felelős fogadóórái;
- családlátogatás;
- iskolai programok, rendezvények;
- közös programok, tevékenységek.

Intézményi tanács

A köznevelési törvény 73. § (3) bekezdése lehetőséget biztosít az intézményi tanács megalakítására és működtetésére, a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 121.§-a pedig szabályozza az intézményi tanács létrehozásának körülményeit. Azonos számú képviselőt küldhet az intézményi tanácsba a nevelőtestület, az iskolai szülői szervezet, az iskolai diákönkormányzat, az intézmény székhelye szerinti települési önkormányzat.

A szülők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az iskola igazgatóságával,

nevelőtestületével vagy a szülői közösség vezetőségével, illetve az elégedettségi kérdőív kitöltésével.

A továbbfejlesztés lehetőségei: pedagógus-szülő nevelési értekezlet, szülői fórum fontos nevelési témákban, tanórán kívüli közös programok bővítése.

Az iskola működését a **Munkásotthon Utcai Iskola Tanulóért Közhasznú Alapítvány** segíti. Az alapítvány működését szülői befizetésekből, 1%-os felajánlásokból, pályázatokból biztosítja. Eszközökkel, pénzbeli támogatással támogatja az iskola működését.

2.1.7.2. Az intézmény partnereivel való együttműködés formái

Kiemelt feladatként jelöltük meg, hogy kapcsolatot építsünk és ápoljunk mindazon intézményekkel, szervezetekkel, amelyek az innováció, az oktatás-nevelés területén együttműködnek, és saját kereteik között segítik a pedagógiai programunkban megfogalmazott prioritásokat, kompetenciákat. Iskolánkban az egyik minőségügyi csoportként működik a Partnerscsoport, melynek feladata a már meglévő partneri kapcsolatok fenntartása, erősítése, ill. új partnerek felkutatása.

Az elmúlt időszakból felsorolásszinten említenék **néhány kiemelkedő külső partneri** kapcsolatot:

- Észak-Budapesti Tankerületi Központ
- Budapest Főváros Újpest Önkormányzata
- Emberi Erőforrások Minisztériuma
- Nemzeti Fejlesztési Minisztérium
- Oktatási Hivatal
- Budapesti Oktatási Központ
- Magyar Olimpiai Akadémia
- Sportiskolák közössége
- Olimpiai iskolák közössége
- Budapesti Diáksport Szövetség
- Magyar Kézilabda Szövetség
- Magyar Vízilabda Szövetség
- Magyar Torna Szövetség
- Magyar Labdarúgó Szövetség
- Magyar Judo Szövetség
- UTE
- UTE Baráti Köre
- Modern Sport Akadémia
- MŰPA
- Erzsébet tábor
- Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt.
- Magyar Innováció és Hatékonyság Nonprofit Kft.
- Pénziránytű
- Kormányhivatal
- Gyermekjóléti Szolgálat
- Kulturális intézmények

- Köznevelési intézmények
- Testnevelési Egyetem
- Károli Gáspár Egyetem
- ELTE
- Eszterházy Károly Egyetem
- Civil szervezetek, sportolók, művészek

A partnerkapcsolatok javítása érdekében, a **tájékoztatás, kommunikáció elengedhetetlen.** Fontos, hogy az iskolában folyó munkáról értesüljön minden használó. A hagyományos formákon kívül (fogadóórák, szülői értekezletek, tanévnyitók, tanévzárók), kihasználjuk a tantermek mellett és az iskola folyosóján elhelyezett faliújságok, az iskolarádió, fali tablók, faliképek lehetőségeit is. Ezeken keresztül informáljuk az iskolánkba lépőket programjainkról, versenyeredményeinkről, aranykoszorús diákjainkról.

A kommunikációnak a tájékoztatásnak napjainkban elengedhetetlen eszköze az internet, az elektronikus megjelenés. 2005-től működik **iskolánk honlapja**, a www.tesi-suli.hu címen, 2016-tól pedig **Facebook-oldalunk**, ahol naprakész információkat biztosítunk az érdeklődők számára. Ezen kívül a tankerület kiadványában a **Tankerhírekben**, valamint az **Újpest Újságban** is megjelenünk. Többször szerepeltünk a **helyi tévében**, sőt az **országos médiában** is.

2.2. Operatív tervezés

2.2.1. Személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

A pedagógia **alapfunkciója** a személyiség szervezett, tervszerű fejlesztése.

A személyiségfejlesztés a szocializáció folyamatában különböző szükségletek, motívumok kialakítása (pl. segítségnyújtás, fegyelmezett magatartás, szellemi és fizikai munka szükségleteinek kialakítása stb.).

- Éljen, táplálkozzon egészségesen.
- Az egészséges életmód, a mozgás váljék életformává.
- Rendelkezzék önvédelmi képességgel (balesetvédelmi, közlekedési ismeretek oktatása stb.).
- A sport, a játék öröme – kortól függetlenül – legyen része életének.

A személyiségfejlesztés célja: **az önfejlesztő aktivitás** fejlesztése, a személyiségben rejlő lehetőségek kibontakoztatása, mellyel megalapozzuk a **permanens nevelés/önnevelés igényét.**

A személyiség komplex fejlesztése magában foglalja tehát az **intellektuális szükségletek** kiművelése mellett a **gyermek önmagához**, a különböző **közösségekhez** való **viszonyának** fejlesztését is. Az intellektuális szükségletek kialakítása, kiművelése: középpontjában az **információfeldolgozás** áll. Az információfeldolgozás **függ a képességektől, az értelemről.**

Az értelem fejlesztésében két alapvető feladat emelhető ki:

- A tanulási motívumrendszer fejlesztése
  - a megismerési vágy felkeltése (analízis, szintézis alapja)
  - felfedezési vágy felkeltése (a problémamegoldó tevékenység élményt nyújtó folyamata)
  - játékszeretet fejlesztése (kreativitás, szimuláció)

- teljesítményvágy
- tapasztalásvágy (saját tudás, saját ismeret megtapasztalása)
- Az értelmi képességek fejlesztése:
  - a megismerés folyamatának megismerése
  - információk áramlása, adó-vevő (szerepük)
  - kódolás, dekódolás képessége
  - a kognitív kommunikáció fejlesztése
  - gondolkodás fejlesztése (cselekvésbe ágyazottan, közvetlen tapasztalással, majd később elvonatkoztatással)
  - a tanulási képesség fejlesztése

A művészet személyiségfejlesztő hatása felbecsülhetetlen. A készségfejlesztő tantárgyak képesek a megszerzett tudást szintetizálni, elmélyíteni, rendet tenni a fejekben, lelkekben. Örömforrás. A végzett tevékenységek közben fejlődik a személyiségük, megismerik, átéli az alkotómunka szépségeit, művészetszerető, művészetkedvelő emberré válnak.

Megmutatkozási, megmérettetési lehetőség a gyerekek számára az iskolai kiállításokon kívül a kerületi, fővárosi, országos pályázatokon való részvétel.

Az esztétikai szükségletek fejlesztése:

- az esztétikai szemlélődés kialakulásának igénye;
- az élménybefogadás szükségének fejlesztése;
- az alkotás igényének fejlesztése.

Érzelmi képességek fejlesztése:

- Az élő és élettelen környezet jelenségeire, a tanulók közösségeire és önmagukra irányuló helyes cselekvésre és aktivitásra készítető érzelmek kialakítása.

A közösséghez való viszonyrendszer fejlesztése:

- szociális kommunikációs képesség fejlesztése (kötődés, empátia, segítségnyújtás);
- csoportlétre, szervezeti létre való képességfejlesztés (közösségi nevelés);
- érdekérvényesítési, együttműködési, versenyzési képesség fejlesztése;
- magatartás fejlesztése, melynek legmagasabb rendű eleme a jellem, mely a társadalmilag értékes magatartásformák egyik lényeges elemének: az erkölcsnek az alapja. a jellem motivációs természetű személyiségkomponens (szükségletté kell, hogy váljon).

A jellemfejlesztés az erkölcsi nevelés területein realizálódik: mint

- munkaszeretet;
- segítőkészség;
- morális szokások, cselekvések;
- szokásrendek;
- szükségletek

kialakítása és fejlesztése.

Az erkölcsi nevelésben kiemelkedő szerepe van a **személyi/személyes példának**, tanári attitűdnek.

A személyiségfejlesztésben fontos a személyiség egyes részterületeinek és a teljes személyiségfejlődésnek a **harmóniája**.

Fejlesztendő személyes motívumok:

- önkiszolgálási motívumok (biológiai szükségletek, komfortszükségletek, mozgásszükségletek);
- önvédelmi motívumok (egészséges életmód, konfliktuskezelés);
- szuverenitás motívuma (önálló döntésre, cselekvésre, tevékenységre való vágy);
- önbecsülés, önbizalom motívuma (önmegismerés, önfejlesztés, pályaválasztás, felnőtté válás).

A tanulói **személyiségfejlesztés eredményességének feltétele a színes és sokoldalú iskolai élet, ahol a tanulásnak, a játéknak, a munkának egyformán tere van.** E sokféle tevékenységgel járul hozzá az iskola a gyerekek életmódjának, szokásainak, motiváltságainak alakításához.

Egyben megvalósul a primer prevenció is, amely biztosítani tudja a védelmet az egyes „pótszerekkel” szemben.

Tevékenység	Elvek/módszerek	Felelősök	Határidő
Intellektuális szükségletek fejlesztése	motiváció szemléletesség komplexitás differenciálás	tanítók szaktanárok	egész évben folyamatosan
Értelmi képességek fejlesztése	folyamatos visszajelzés modellizálás képességfejlesztés differenciálás	tanítók szaktanárok iskolapszichológus	folyamatos

Esztétikai szükségletek fejlesztése	igényes, motiváló, támogató környezet élmények befogadása komplexitás elve szemlélődő magatartás kialakítása a befogadás szükségességének motivációja ének-zene, vizuális kultúra, irodalom tantárgyak, tehetséggondozó foglalkozások, szakkörök adta lehetőségek kihasználása	tanítók szaktanárok szakkörvezetők osztályfőnökök	folyamatos
	múzeum, színház, kiállítás stb. látogatása		
Magatartás fejlesztése	speciálisan: dramatikus órákon differenciálással, osztályfőnöki órák erkölcstanórák – Boldogságórák	szaktanárok, osztályfőnökök, iskolapszichológus etika/hit- és erkölcs tant oktató	folyamatos
Életmód szabályozása	célzott képzésben: emberismeret osztályfőnöki óra és egyéb tantárgyi koncentráció	pedagógusok osztályfőnökök iskolapszichológus	folyamatos

2.2.2. Közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

A közösségfejlesztés céljai:

Pozitív értékrendet magáénak valló kisebb közösségek pl. osztályok, és nagyobb, pl. évfolyamok, alsó, felső tagozat, és az egész iskola tanulóiból álló – közösségek szervezése, **kialakítása, fejlesztése.**

A tanulók közösségben, illetve közösség által történő nevelésének megszervezése, irányítása iskolánk nevelő-oktató munkájának alapvető feladata.

A közösség tagjainak együttműködésével **hozzon létre értékeket, teremtsen hagyományt és ápolja is** azt. Pl. tanulmányi, sport- és egyéb versenyek, projektek, megemlékezések nemzeti ünnepeinkről, rendezvények, pl. karácsony, sportnap, színházi előadások megtekintése,

múzeumlátogatás.

Célunk, hogy a **közösségi célokért tenni akaró, aktív gyerekekből álló, demokratikus elvek alapján működő közösségeket** hozzunk létre. Olyan közösségeket, amelyek tagjai ismerik és betartják az iskola szabályait: házirendet, etikai kódexet. Magukénak vallják az iskola értékrendjét. Óvják az iskola berendezéseit, eszközeit.

Alakítsuk ki bennük az **összetartozás érzését**, erősítsük a közösségi tudatukat. Olyan osztályközösségeket fejlesszünk, ahol a **gyerekek tisztelik társaikat és a felnőtteket**, elismerik egymás eredményeit. Elfogadják és tisztelik egymás személyiségét, toleránsak a problémával küzdő társaikkal szemben, segítik őket a nehézségek leküzdésében, az esetleges kudarcok elviselésében.

Feladatunk a tanulói közösségek fejlesztése során az önkormányzás képességének kialakítása, olyan közösségek kialakítása, akik nevelői segítséggel közösen tudnak maguk elé célt kitűzni, a cél eléréseért **összehangolt módon tevékenykedni**, illetve az elvégzett munkát értékelni. Kirándulásokat, tábortokat, **erdei iskolákat** szervezünk, **intézményszintű projektjeink** alkalmával **vegyes iskolai csoportokat** alkotunk, ezzel is fejlesztve a közösséghez tartozás érzését.

A tanórákon megvalósítható közösségfejlesztő feladatok:

- a tanulás támogatása: kölcsönös segítségnyújtással, a tanulmányi és munkamorál erősítésével;
- a tanulói kezdeményezések erősítése;
- az önállóság, öntevékenység, öngazgató képesség fejlesztése;
- különböző változatos munkaformákkal (csoportmunka, kooperáció, projekt stb.) az együvé tartozás, az egymásért való felelősség erősítése.

Tanórákon kívüli foglalkozások közösségfejlesztő feladatai:

- a kulturált, társas kapcsolatok igényének kialakítása;
- az iskolán kívüli művelődés iránti közösségi vágy fejlesztése;
- a közvetlen környezet értékeinek felismerése és védelme;
- a beteg, sérült, fogyatékos embertársak iránti elfogadó és segítőkész magatartás kialakítása, a másság elfogadtatása.

A diákönkormányzati munka közösségfejlesztő feladatai:

- a diákok önirányító, önszervező képességeinek kialakítása;
- a jogok és kötelességek egymástól való elválaszthatatlanságának elfogadtatása;
- régi tevékenységek mellett új hagyományok teremtése;
- a közösség érdekeit szolgáló, cselekvésre készítő tevékenységek szervezése;
- olyan közösség kialakítása, amely büszke saját sikereire, és ez újabb célok megvalósítására ösztönzi.

Alkalmazási terület: az iskola valamennyi tanulója (1-8. évfolyam) **A folyamat leírása:**

TEVÉKENYSÉG	MÓDSZER	FELELŐS	HATÁRIDŐ
G			

az ált. iskolába lépő 1. oszt. beszoktatása, közösségük kialakítása	szokásrendszer kialakítása együttműködés	tanítók	1. félév + folyamatos
osztályok beindítása, közösséggé szervezése	megfigyelés közösségi célok, tervek meghatározása közös tevékenységek, mi-tudat fejlesztése, vállalások, megbízások	osztályfőnökök	1. félév + folyamatos
az iskolai szabályok, házirend betartása, az iskola értékrendjének belsővé válása, diákönkormányzat működése	a házirend szabályainak, normáinak közös alkotása, elfogadása a nevelési helyzetek elemzése, értékelése példamutatás konfliktuskezelés	iskolavezetés egységes érték- és normacsoport DÖK pedagógusok diákok	tanév elején + folyamatosan
„együttes” élmény, hagyományok teremtése, ápolása, szabadidős tevékenységek	projektek témahetek rendezvények színház-, mozi-, koncert-, múzeumlátogatások táboroztatás erdei iskola tanulmányi kirándulások művészeti, sporttevékenységek, programok	iskolavezetés munkaközösség-vezetők pedagógusok	a munkatervben meghatározott idő- pontban folyamatosan

2.2.3. A pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

2.2.3.1. A pedagógusok feladatai

A pedagógusok feladatainak részletes listáját személyre szabott munkaköri leírásuk tartalmazza.

A pedagógusok általános működési feladatait (ügyeleti rend, ügyviteli feladatok, rendezvényszervezés, tanórán kívüli feladatok) az iskola színvonalas működéséhez szükséges mértékben oly módon határozzuk meg, hogy a tantárgyi szakmai munka elsődlegessége és eredményessége mellett biztosítsuk a tanulók személyiségének optimális fejlődését és az iskola

működési biztonságát.

A pedagógusok legfontosabb helyi feladatait az alábbiakban határozzuk meg:

- korszerű, alapos szaktárgyi tudással rendelkezés;
- megvalósítható, nyomon követhető tervező munka: tantárgyanként, osztályonként, illetve csoportonként megtervezi egész tanévi munkáját, dokumentálja a megvalósulást reflexióit beépíti munkája minőségének emelése és mind tudatosabbá tétele érdekében;
- változatos tanulásszervezési eljárások, módszerek alkalmazása;
- a tanulói tevékenység szemelőt tartása;
- összeállítja, javítja, ellenőrzi, értékeli a tanulók dolgozatait;
- mérések elemzése, beszámolók készítése;
- a tanulók munkájának rendszeres (szóbeli, írásbeli, gyakorlati) számonkérése és értékelése;
- a pedagógus beosztással összefüggő adminisztráció pontos ellátása, az e-naplóba az érdemjegyek, tanórák naprakész bejegyzése, dokumentálása;
- javító-, osztályozóvizsgák, különbözeti, házi vizsgák megszervezése;
- tanulmányi, művészeti, sportversenyek lebonyolítása;
- tehetséggondozás, felzárkóztatás, a tanulók fejlesztésével kapcsolatos feladatok;
- felügyelet a vizsgákon, tanulmányi versenyeken, iskolai méréseken;
- osztályfőnöki, munkaközösség-vezetői, diákönkormányzatot segítő feladatok ellátása;
- a gyermekvédelemmel, tanuló és gyermekbalesetek megelőzésével kapcsolatos feladatok ellátása, jelzések, pedagógiai vélemények készítése;
- szülői értekezletek, fogadóórák megtartása;
- aktív részvétel nevelőtestületi és munkaközösségi értekezleteken, megbeszéléseken;
- a tanulók felügyelete óráközi szünetekben, ebédeléskor és egyéb eseti esetekben;
- tanulmányi kirándulások, táborok, iskolai ünnepek és rendezvények megszervezése;
- iskolai ünnepeken és iskolai rendezvényeken való részvétel;
- tanítás nélküli munkanapon az igazgató által elrendelt szakmai jellegű munkavégzés;
- iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában való közreműködés;
- szertárrendezés, a szakleltárak és szaktantermek rendben tartása;
- különleges bánásmódot igénylő tanulókkal való foglalkozás, egyéni bánásmód alkalmazása;
- digitális eszközök használata;
- digitális tanrend megvalósulása esetén a tanulók digitális tanítása, oktatása, segítése, platformok ismerete, használata;

- önképzés, szakmai fejlődés, belső-külső továbbképzéseken való részvétel;
- elkötelezettség, az iskola hírnevéhez való hozzájárulás, az iskola rendezvényeiről, programjairól cikk írása;
- jó kapcsolat kialakítása a szülőkkel, tanulókkal, kollégákkal;
- pedagógus kollégák óráinak látogatása;
- együttműködés óvodákkal, intézményekkel, sportszakosztályokkal, civil szervezetekkel stb.;
- pályázatírás, pályázatírásban való részvétel;
- teamben, csapatban való dolgozás;
- feladatok pontos, határidőre történő elvégzése;
- környezetnevelésben, egészségnevelésben való részvétel;
- ismeri és alkalmazza az iskola nevelési dokumentumaiban megfogalmazott elveket az ellenőrzés-értékelés feladataiban, ezek szerint cselekszik;
- az intézményre vonatkozó jogszabályok, rendelkezések, munkafegyelmi utasítások betartása;
- a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságra hozataláról szóló hatályos törvény rendelkezéseinek betartása, a hivatali és szolgálati titok megőrzése;
- járványhelyzet esetén betartja és betartatja a járványügyi szabályokat;
- az intézmény működési rendjében felmerülő elfoglaltságokba való bekapcsolódás.

Az egységes iskolai követelményrendszert minden pedagógus köteles betartani. A szaktanárok minden tanév első tantárgyi óráján ismertetik a tanulókkal (és az első szülői értekezleten, illetve a fogadóórákon a szülőkkel) a tantárgy követelmény- és értékelési rendszerét, a pótlási és javítási lehetőségeket.

A pedagógus a tanuló értékeléséről a KRÉTA rendszeren keresztül folyamatosan értesíti a szülőket. A bejegyzéseket az osztályfőnök hetente ellenőrzi, és az esetlegesen elmaradt bejegyzések beírását pótolgatja.

2.2.3.2. Az osztályfőnökök feladatai

Az azonos évfolyamra járó, azon belül közös tanulócsoportot alkotó tanulók egy osztályközösséget alkotnak. Az osztályközösségek diákjai a tanórák, foglalkozások túlnyomó többségét az órarend szerint közösen látogatják.

Az osztályközösség élén mint pedagógusvezető, az osztályfőnök áll. Az osztályfőnököt az igazgató bizza meg. Az osztályfőnök jogosult az egy osztályban tanító pedagógusok értekezletének összehívására.

Az osztályfőnök feladatai és hatásköre

A pedagógia elvei és gyakorlata szerint neveli tanítványait. Célzatosan összehangolja osztályukban a nevelési tényezőket, mindent megtesz azért, hogy osztálya jó közösségé váljon, amelyben minden tanuló otthon van. Tanítványai családi háttérének és személyiségének alapos

megismerésére törekedve, az intézmény nevelési céljainak megfelelően, azokkal mélyen azonosulva, formálja személyiségüket, segíti önismeretük, hivatástudatuk fejlődését.

Igyekszik folyamatos jelenlétével is kifejezni az osztályával való törődését (szünetekben, kirándulásokon, iskolai rendezvényeken való részvételével).

- az iskola pedagógiai programjának szellemében fejleszti osztályának tanulóit, munkája során maximális tekintettel van a személyiségfejlődés jegyeire;
- munkáját az iskola pedagógia programja, valamint az iskolai munkaterv alapján végzi;
- munkáját előre megtervezi, és ezt minden tanévben szeptember 15-ig foglalkozási tervben rögzíti;
- együttműködik az osztály diákképviselőivel, segíti a tanulóközösség kialakulását;
- segíti és koordinálja az osztályban tanító pedagógusok munkáját;
- kapcsolatot tart az osztály szülői szervezetének képviselőivel;
- szülői értekezletet, fogadóórát tart;
- megszervezi a felelősi munkákat;
- figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét;
- minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti;
- ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli teendőket: napló (e-napló) vezetése, ellenőrzése, félévi és év végi statisztikai adatok szolgáltatása, bizonyítványok megírása, továbbtanulással kapcsolatos adminisztráció elvégzése, hiányzások igazolása;
- segíti osztálya kötelező orvosi vizsgálatát;
- kiemelt figyelmet fordít az osztályban végzendő gyermekvédelmi feladatokra, kapcsolatot tart az iskola gyermekvédelmi megbízottjával, probléma észlelése esetén jelez az iskola- vezetés és a társszervek felé;
- szükséges esetekben iskola pszichológushoz, szakértőhöz utalja a tanulót, felveszi kapcsolatot a családsegítő, gyermekjóléti szolgálattal;
- tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében, irányítja közösségi tevékenységüket;
- javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére;
- részt vesz az osztályfőnökök közösségi munkájában, segíti a közös feladatok megoldását;
- látogatja az osztálya tanítási óráit, tanórán kívüli foglalkozásait, észrevételeit megbeszéli az érintett nevelővel, a tanulókkal;
- együttműködik az osztályban tanító pedagógusokkal;
- felelős osztálya rendjéért, tisztaságáért;
- értékeli (szóban és írásban) az osztálya helyzetét, neveltségi szintjét, magatartását, tanulmányi helyzetét;

- a tanulók személyiségfejlesztése érdekében összehangolja az iskola és a család nevelő munkáját, együttműködik a szülőkkel;
- hetente ellenőrzi az e-naplót, az érdemjegyeket, hiányzásokat;
- a tanulói házirendet, a balesetvédelmi és tűzvédelmi szabályokat az első tanítási napon a tanulókkal, az első szülői értekezleten a szülőkkel ismerteti;
- bombariadó és tűzriadó esetén az intézményben elfogadott intézkedési rend alapján tevékenykedik;
- ellenőrzi a tanulók szakkörre, tanfolyamra, sportegyesületbe való jelentkezését;
- ismeri tanulói eredményeit, az eredményekről kimutatást készít;
- igazolt mulasztást engedélyezhet 2 napon belül;
- nyomon követi a tanulókra vonatkozó határozatokat, azokról tájékoztatja az érintett pedagógusokat.

Sportosztályba járó tanulókat tanító osztályfőnök egyéb feladatai

- Segít összehangolni a sportolók tanulási és edzési időbeosztását.
- Segíti a sportoló tanulók egyéni fejlődését.
- Kapcsolatot tart a tanulók edzőivel.
- Javaslatot tesz a kikérők elbírálásánál, kezeli és számon tartja azokat.
- kikérők kezelése: ne az osztályfőnöknek küldjék be a szülők vagy az egyesület, hanem elektronikusan az iskola email címére. Határidő: legkésőbb a hiányzás előtti nap. Az iskola elhagyásának feltétele egy kilépési engedély, ami válasz a kikérőre. Ez egy formanyomtatvány, ami a titkárságon és az iskola honlapján megtalálható.
- Segíti az egyéni munkarend szerint tanulók kapcsolattartását a kollégákkal, vizsgarendjüket összehangolja, az ezzel kapcsolatos adminisztrációt ellenőrzi.
- Ismeri a sportoló tanulók sporteredményeit, alkalomszerűen látogatja versenyeket.
- Naprakészen vezeti a sportolókkal kapcsolatos adatszolgáltatást az igazgató és a MOB felé.

2.2.4. A tanulók részvételei jogának gyakorlása az intézményi döntési folyamatban

Az intézmény **tanulói érdekeik képviselőjére** diákönkormányzatot hozhatnak létre. A diákönkormányzat az iskola nevelési-oktatási célkitűzéseinek megvalósítását az életkori sajátosságok figyelembevételével, sajátos eszközökkel, a tanulói aktivitás és tevékenység fejlesztésével segíti.

A diákönkormányzat az **állampolgári felelősségtudat kialakításának** legfontosabb eszköze. A diákönkormányzat SZMSZ-ének megírása, annak módosítása, a diákelnök- és képviselőválasztás, a különböző diákprogramok megszervezése formális és tartalmi tekintetben egyaránt a felelősségvállalás és tudat kialakítását segítik.

A diákönkormányzat a tanulók érdekképviselői szerveként működik, és a tanulóifjúság elsősorban a **diákönkormányzat különböző fórumain** keresztül vesz részt az iskolai közéletben. A diákönkormányzat saját Szervezeti és Működési Szabályzattal rendelkezik.

Szervezeti életét tehát önállóan intézi, az iskolai élettel kapcsolatos kérdésekben a köznevelési törvény előírásai szerint vesz részt.

A diákönkormányzatnak **véleményezési joga** van:

- az iskolai SZMSZ jogszabályban meghatározott rendelkezéseinek elfogadása előtt;
- a tanulói szociális juttatások elosztási elveinek meghatározása előtt;
- az ifjúságpolitikai célokra biztosított pénzeszközök felhasználásakor;
- a házirend elfogadása előtt.

Alapelvnek tekintjük, hogy a diákönkormányzat képviselői az iskolai élettel kapcsolatos valamennyi kérdésben véleményezési joggal rendelkezzenek. Az SZMSZ mellett a diákönkormányzat tanévenként feladattervet is készít, amelyben rögzíti a legfontosabb tennivalóit.

A diákönkormányzat **képviseleti rendszerben** működik:

- Az osztályok választott képviselői: 2-2 fő.
- A DÖK vezetőségét a jelölőbizottság előterjesztése alapján az osztályok küldöttei választják titkos szavazással.
- A diákönkormányzat vezetője a diákelnök.
- A diákönkormányzat munkáját a feladatra kijelölt, felsőfokú végzettségű és pedagógus szakképzettségű felnőtt segíti, akit az igazgató bíz meg ötéves időtartamra a diákönkormányzat javaslatára.

Tevékenységüket mindenkor ez a **megbízott tanár kíséri figyelemmel**, de az igazgató is segít problémáik megoldásában, támogatja kéréseiket, elgondolásaikat. Alapvetően minden pedagógus igyekszik kivenni a részét rendezvényeik, programjaik támogatásából.

2.2.5. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenységek helyi rendje

Új társadalmi modellre, s vele együtt új pedagógiai gondolkodásra, gyakorlatra van szükség.

Intézményünk **minőség-szemléletének alapelve**: az emberi oldal, **esélyegyenlőségre való törekvés megvalósítása, önmegvalósítás, azaz a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatásának lehetősége és szabadsága**. Iskolai tevékenységrendszerünk olyan pedagógiai- pszichológiai folyamat, amely során a gyerekek a korábbinál autonómabb, spontánabb, **önmagukban** szilárdabban **bízó emberré** válhatnak. A diákok annak élményét élhetik át, hogy azonosak lehetnek saját értékükkel. Az iskolánkban zajló nevelési folyamat első szakaszában is megjelennek azok az értékek, amelyek a végső cél szempontjából rendkívül fontosak. Kizárólag **a gyerekek személyiségéhez alkalmazkodó** tanulási környezetben kívánjuk pedagógiai munkánkat végezni.

Ez a **tanárok felelősségére** hívja fel a figyelmet, lehetőséget teremt arra, hogy a felülvizsgáljuk saját gyakorlatunkat, esetleg segítségért folyamodjunk.

Az alapkészségek elsajátítása adott esetben nagy **egyéni különbségeket** mutathat. Ezek a szélsőségek a hagyományos iskolai módszerek és keretek között nem kezelhetők. **Sajátos tanulásszervezési megoldások** alkalmazása nélkül nem valósíthatók meg a **különleges bánásmódot igénylő**, sajátos nevelési igényű gyerekek, a tanulási és egyéb problémákkal,

magatartási zavarokkal küzdő tanulók nevelésének, oktatásának feladatai. Egyes gyerekeknél már az iskolába lépéskor jellemző fejlettségbeli különbség, amely az iskolai évek alatt további elmaradásokat okoz(hat), amely nem feltétlenül jelent intellektuális különbséget, csak a fejlődés időbeli eltolódását. Az alapkészségek egy része esetében a fejlődés kevésbé befolyásolható, a készség elsajátításában az érés dominál, pl. írásmozgás-koordináció. A feladathoz illeszkedő tanulásszervezési technikák alkalmazása nélkülözhetetlen a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű tanulók **egyéni képességeinek fejlesztése érdekében**.

Pedagógiai feladatunk röviden a következőkben foglalható össze:

- **abbahagyás helyett optimális elsajátítás:** nem hagyjuk abba a fejlesztést, miután a tantervben előírt idő véget ért, addig kell fejleszteni az alapkészséget, amíg az optimális elsajátítás be nem következik, függetlenül attól, hogy a tanuló hány éves, hányadik osztályba jár.
- **az egyéni különbségek követése:** alkalmazkodunk a tanulók közötti különbségekhez: akinek az optimális elsajátításhoz több időre van szüksége, az félévekben, években mérhetően több időt kapjon

A tartalomorientált követelmények teljes elsajátítása lehetetlen mindenki által. Téves az a gondolat, miszerint az az oktatás a jobb, amelyik a tantervi anyagból minél többet, minél több tanulónak megtanít. Ugyanakkor **léteznek általános alapok, amelyek nélkül nem lehet boldogulni.** Ebből következően a feladat kettős: **a személyiség alaprendszerének kifejlesztése** (alapotívumok, alapkészségek, képességek, alapismeretek) és **az egyéniséggé fejlődés** segítése (speciális kompetenciák, hagyományos tartalomorientált oktatás stb.)

Mindezekből logikusan következik, hogy előnyben kell részesítenünk **a differenciált tanulásszervezést.** Kitüntetett szerephez kell, hogy jusson a **kreativitás, a helyzetfelismerés és a döntési képesség, az önállóságra nevelés, a kapcsolatteremtő és együttműködési képesség.** Fontos az **egyéni haladási ütem** figyelembevétel, a személyre szabott tanulás, az egyéni módszerek alkalmazása, a tantárgyi integráció, a gyermek egyéni sajátosságaira épülő ismeretek elsajátítása. A személyiségfejlesztést, de az **alapkészségek elsajátítását is megsegítő tevékenységeket:** drámajáték, művészeti foglalkozások, mozgáskoordinációt fejlesztő testnevelési foglalkozások, önismereti csoportok, kooperatív tanulás, fejlesztő, felzárkóztató foglalkozások kívánatos előnyben részesítenünk, mert így tudjuk a tanulókat aktív részvételre bátorítani.

A pedagógus feladata, hogy megteremtse a **személyre szabott tanulás feltételeit,** és úgy tervezze a tanulási feladatokat, hogy megfelelő programválaszték tegye lehetővé az egyéni különbségek figyelembevételét.

Törekszünk arra, hogy azok a tanulóink, akik sajátos nevelési igényűek, akik tanulási zavarral, részképesség-zavarral küzdenek, hátrányos helyzetűek, lemorzsolódással veszélyeztetettek, a **törvény által előírt és megengedett speciális fejlesztési és értékelési kritériumok** szerint kapjanak **fejlesztő értékelést.**

A segítségnyújtás **differenciálás** útján történik a **fejlesztőpedagógus, a tanítók, az egyes szaktanárok** irányításával. Keressük a problémák osztálykeretben való megoldását, a differenciálás mellett a **kéttanítós modell** alkalmazásával (heti 2-4 alkalommal a tantárgyfelosztás függvényében), szükség esetén, igény szerint **az iskolapszichológus** bevonásával. Az osztálykereteken kívül **felzárkóztató, fejlesztő foglalkozásokon** vesznek

részt a gyerekek.

Szoros kapcsolatunk van a **szakszolgálatokkal**, a társszervekkel, melynek **gyógypedagógusai**, szakemberei (**logopédus**) **egyéni fejlesztési terv** szerint haladva segítik a sajátos nevelési igényű tanulóinkat.

Összegezve: ki kell szabadulnunk az idő kalodájából, fokozatosan áttérve a személyiség alaprendszerének kritériumorientált kifejlesztésére, miközben a tartalomorientált fejlesztést, ennek és az egyéni fejlődésnek a szolgálatába állítjuk, segítve ezzel iskolás gyermekeink kibontakozását.

2.2.5.1. A sajátos nevelésű tanulók integrált nevelése-oktatása, az együttnevelés pedagógiája, módszere

„Az integráció az emberi együttélés formája, éppen ezért nem annak az alkalmazását kell indokolni, hanem az ettől való eltérést.” (Muth)

A sajátos nevelési igényű (SNI) tanulók eredményes szocializációját, iskolai pályafutását elősegíti a nem SNI igényű tanulókkal együtt történő integrált oktatásuk, ezért az iskola az alapidokumentumba foglaltak szerint speciális feladatként vállalja a sajátos nevelési igényű tanulók integrált oktatását. Biztosítjuk iskolai kereteinken belül az elsajátítható tudást és a kialakítandó képességeket, szem előtt tartva egészséges személyiségfejlődésük megalapozását, fejlesztését, illetve oktatásukhoz-nevelésükhöz nélkülözhetetlen speciális szükségleteiket, hogy felkészítésük olyan mértékűvé váljon, amivel iskolaváltás esetén egy másik iskolában folytatni tudják tanulmányaikat. Törekszünk a hátrányok csökkentésére, kompenzálására, a képességek kibontakoztatására, társadalmi beilleszkedésük sérülésspecifikus szempontú támogatására. Biztosítani szeretnénk, hogy a fejlesztés segítse az önállóságukat, társadalmi beilleszkedésüket.

Célunk a gyermekek **sikerélményhez** juttatása, **személyiségüknek és képességeiknek** pozitív irányba történő változtatása, **önbecsülésüknek**, egészséges énképüknek és önbizalmuknak a fejlesztése, hogy **higgyenek saját képességeikben** és abban, hogy sikereket tudnak elérni.

Minél inkább differenciáltabb, tevékenykedtetőbb az oktatás, annál inkább befogadó.

Az integrált osztályokban elkerülhetetlen a **differenciált oktatás**, mivel a sajátos nevelési igényű tanulók elé különböző célokat tűzünk ki, az ismereteket különböző mélységben és terjedelemben tárjuk a gyermek elé. Az egyes tanulókhöz kell igazítani a tanulási folyamat szerkezetét, tempóját, eszközeit. Figyelembe kell venni a gyermekek terhelhetőségét, fáradékonyságát. **Kooperatív tanulás szervezésével** lehet biztosítani, hogy minden tanuló lehetőségeihez mértén hatékonyan részt vegyen a tanulás folyamatában.

Olyan, az együttnevelést szolgáló tanulás-szervezési módozatokat, tanítási módszereket és kereteket minősíthetünk jó gyakorlatnak, amelyek a **tanulók egyéni sajátosságaihoz** igazíthatóak, adaptívak.

A gyermekek diagnosztikus adatai alapján részletes **fejlesztési tervet** kell készíteni, mely a **gyógypedagógus feladata**. A törvényben előírt szakember **utazó gyógypedagógus meghatározott időkeretben foglalkozik ezekkel a gyerekekkel iskolánkban**.

Az integrált képzésben résztvevők az általános iskola **tanítási rendjéhez alkalmazkodnak**, egyéni gyógypedagógiai fejlesztésük órarendjükhöz és napirendjükhöz igazodik.

Iskolánk oktató-nevelő munkájának fontos feladata a **másság elfogadása**, egymás iránti empátia, tolerancia. Folyamatos **kapcsolattartás a szülők, diákok közösségével**, hogy

fogadják el ezeket a gyerekeket.

Nevelőink a tananyag feldolgozásánál figyelembe veszik a tantárgyi tartalmaknak a tanulói sajátosságokhoz való illesztését, együttműködnek a tanulók integrált nevelésében, oktatásában, fejlesztésében részt vevő, **megfelelő szakképzettséggel rendelkező szakemberekkel, javaslataikat, iránymutatásaikat elfogadják**, beépítik a pedagógiai folyamatokba. Az együttnevelést megvalósító intézmény többet vállal, magasabb értéket kínál, mint részvétet és védelemet. Sikerkritériumnak a tanulók beilleszkedése, a többi tanulóval való együtt haladása tekinthető.

Pedagógusaink törekednek a magas szintű pedagógiai, pszichológiai képességek (elfogadás, tolerancia, empátia, hitelesség) és az együttneveléshez szükséges kompetenciák elérésére, szükség esetén egyéni fejlesztési tervet készítenek, ennek alapján egyéni haladási ütemet biztosítanak, a differenciált nevelés, oktatás céljából individuális módszereket, technikákat alkalmaznak.

Az integrált keretek között nevelt SNI tanulóknál „A sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelvét” kell alkalmazni.

Az Irányelvben foglaltak célja, hogy a sajátos nevelési igényű tanulók esetében a tartalmi szabályozás és a gyermeki sajátosságok ugyanúgy összhangba kerüljenek, mint más gyermekeknél.

Az Irányelv annak biztosítását szolgálja, hogy:

- a fejlesztés a számukra megfelelő tartalmak közvetítése során valósuljon meg, segítse a minél teljesebb önállóság elérését és a társadalomba való mind teljesebb beilleszkedést,
- az iskola fejlesztési követelményei igazodjanak a fejlődés lehetséges üteméhez,
- ha szükséges, a fejlesztés az iskoláskor előtti képességfejlődés területeire is terjedjen ki,
- a rehabilitációs célú fejlesztő terápiák programjai váljanak az intézmények pedagógiai programjainak tartalmi elemeivé,
- a tanulókat a nevelés, oktatás, fejlesztés ne terhelje túl.

A speciális nevelés alapeszménye, olyan **elfogadó környezet** kialakítása, ami a sérült gyermek erőit, sikeres próbálkozásait értékeli, másságát elfogadja, a sajátos értelmi és személyiség állapotához igazodó nevelést, oktatást helyezi előtérbe, és ez a sérült gyermek harmonikus személyiségfejlődését eredményezi.

Feladataink:

- Az integráltan tanuló sajátos nevelési igényű gyermekek számára **speciális pedagógiai segítségnyújtás**, az együttműködés formáinak kialakítása, rögzítése, illesztése az aktuális órarendbe.
- A különleges bánásmódot igénylő tanuló megfigyelése, fejlesztésének, lehetőségeinek, korlátainak értelmezése, **teammunkában a gyógypedagógussal, a szakértői vélemény** alapján.
- A fejlesztés tervezése **tanórai keretek** között – egyéni és csoportos fejlesztő

tevékenység speciális pedagógiai segítségnyújtással – a **gyógypedagógus által biztosított** speciális tantervre építetten.

- A gyógypedagógiai nevelés számára biztosított szakanyagok, tankönyvek, taneszközök beszerzése, felhasználásuk, beemelésük ütemezése a gyógypedagógus irányításával.
- A diagnosztizáló, formatív, szummatív mérések lehetőségének, gyakoriságának tervezése teammunkában.
- A tanuló fejlődésének, elért eredményeinek meghatározása, rögzítése **együttesen kialakított vélemény** szerint – a szülő bevonásával, tanácsadás a szülőnek, segítségnyújtás a családi neveléshez, a gyógypedagógussal együttműködve.
- Az integrált tanuló nevelésével kapcsolatos szakmai tapasztalatcserén, szakmai felkészítésén, folyamatos továbbképzésen való részvétel, valamint a szakmai anyagok igénybevétele.

Ezek a **gyerekek különleges gondozást** igényelnek. Tanulmányi előmenetelüket a képességeiknek megfelelő egyéni tanulási utak biztosításával próbáljuk a leghatékonyabban támogatni. A tanórai foglalkozások célja az alapvető tanulási tapasztalatok megszerzése, ill. támogatása különböző tanulási utak kijelölésével. A tanulási folyamatot a tanórákon kívül a tanulók életkori sajátosságainak megfelelő, személyiségüket komplex és egyedi módon fejlesztő kulturális és sportprogramokkal tesszük sikeressé.

A sajátos nevelési igényű, a különleges gondozásban részesülő tanulók értékelése, minősítése

- Személyre szabott pedagógiai eljárásokat, eszközöket, módszereket alkalmazunk.
- A tananyag feldolgozásánál figyelembe vesszük a tantárgyi tartalmak egyes SNI tanulók csoportjaira jellemző módosulásait.
- Egyéni haladási ütemet biztosítunk.
- Együttműködünk a szakszolgálat szakembereivel.
- Utazó gyógypedagógus segít a fejlesztésben meghatározott időkeretben.
- Az értékelés biztató, ösztönző, segítségnyújtó, fejlesztő. A korai iskolai kudarcok csökkentéséhez hozzájárulhat a tanulók teljesítményének *szöveges minősítése*, amelynek eredményes alkalmazása egyéni odafigyelést és magas fokú tudatosságot vár el a pedagógusoktól.

Az integráltan oktatott tanulók a szokásos értékelési rend szerint kapnak minősítést a számukra megfelelő iskolatípus és osztályfok sajátos nevelési igényűekre vonatkozó tantárgyak és tantervi követelmények megjelölésével. Az integráló nevelés célja, hogy minden gyermek, függetlenül attól, hogy valamely sérülés vagy egyéb ok következtében fejlődésében akadályozott, megkülönböztetés nélkül vehessen részt az intézményes nevelésben.

2.2.5.2. A sajátos nevelési igényű tanulók ellátása

A beszéd fogyatékos tanulók

Beszéd fogyatékos az a tanuló, akinél veleszületett vagy szerzett idegrendszeri működési zavarok és a környezeti hatások következtében jelentős mértékű a beszédbeli akadályozottság.

Ennek következtében átmeneti, illetve tartós **zavarok** léphetnek fel a **nyelvi, kommunikációs és tanulási képességekben, a szociális kapcsolatok kialakításában**. Az akadályozottság megmutatkozhat a beszédhangok helyes ejtésének, a beszédészlelés és -megértés zavaaraiban, a beszédritmus sérülésében, a grafomotoros és a vizuomotoros koordináció éretlenségében, valamint az általános beszédgyengeséggel együtt járó részképeség-kiesésben. A különböző jellegű diszfóniák, a hangadás kóros elváltozásai szintén a beszéd fogyatékoság körébe sorolhatók.

Az iskolai oktatás, a pedagógiai, logopédiai ellátás, valamint az egészségügyi rehabilitáció a beszédbeli akadályok jellegétől függ. Ezek az alábbiak szerint csoportosíthatók:

- akadályozott beszéd- és nyelvi fejlődés,
- diszlália,
- disarthria,
- dadogás,
- hadarás,
- diszfázia,
- diszfónia,
- az általános beszédgyengeséggel összefüggő olvasás-, írászavar,
- súlyos beszédmegértési zavar,
- vagy ezek halmozott előfordulása.

A dadogás, a hadarás, a diszfónia serdülőkorban is jelentkezik. Különös figyelmet érdemel ebben a korban a felnőtt beszédhang fokozatos kialakulásának óvó-segítő rendszere, ennek beépítése a pedagógiai teendők sorába.

Beszéd fogyatékos tanulók fejlesztése

- pszichológiai és fiziológiai tényezők fejlesztése
- önállóság fejlesztése
- önbizalom fejlesztése
- pozitív énkép kialakítása
- bátran merjen beszélni társai előtt

Beszéd fogyatékos tanulók rehabilitációja

- dadogás: laza izomműködés, helyes lépés, mozgás- és ritmuskoordináció fejlesztése.
- hadarás: figyelemfejlesztés, helyes lépéstechnika, mozgás- és ritmuskoordináció kialakítása
- megkésett beszéd: beszédre irányuló figyelem, speciális mozgások, aktív és passzív szókincs bővítés

Valamennyi beszéd fogyatékos tanulónál szükséges:

- logopédiás terápia
- kommunikációs tréning
- bábterápia
- drámaterápia
- gyógyúszás
- gyógytorna

Az enyhén értelmi fogyatékos tanulók

Az **enyhén értelmi fogyatékos tanulók** személyiségfejlődési zavara, akadályozottsága, az idegrendszer különféle eredetű, öröklött vagy korai életkorban szerzett sérülésével és/vagy funkciózavarával függ össze. Az enyhe fokú értelmi fogyatékos (mentális sérülés) diagnosztizálása elsősorban orvosi, gyógypedagógiai és pszichológiai feladat.

Pszicho-diagnosztikai vizsgálatokkal megállapítható a kognitív funkciók lassúbb fejlődése, valamint más, nem intellektuális területeken jelentkező eltérések.

Az **enyhén értelmi fogyatékos tanulók fejlődése igen eltérő** attól függően, hogy milyen egyéb érzékszervi, motorikus, beszédfejlődési, viselkedési stb. rendellenességeket mutatnak, amelyek vagy oksági összefüggésben állnak az értelmi fogyatékossgal, vagy következményesen egyéb hatásokra alakulnak ki. Tanulási helyzetekben megfigyelhető jellemzőik: a téri tájékozódás, a finommotorika, a figyelemkoncentráció, a bonyolultabb gondolkodási folyamatok, a kommunikáció, valamint a szociális alkalmazkodás fejlődésének eltérései. Ezek egyébként változó mértékben és mindig egyedi kombinációban jelennek meg, a tanulási képesség különböző mértékű fejlődési zavarát is mutatják és akadályozzák az iskolai tanulás eredményességét. Az intézményes ellátásukban bekövetkezett pedagógiai szemléletváltás legfontosabb célkitűzése, hogy erősödjék az integrált nevelés és oktatás anélkül, hogy megszűnne az elkülönített gyógypedagógiai ellátás lehetősége. Ez nem a különleges gondozás megszervezésének folyamatában eredményez változtatást, hanem az érintett értelmi fogyatékos tanulókkal kapcsolatos pedagógiai szemléletváltást segíti.

A nevelésükhöz szükséges feltételek:

- a fogyatékossg típusának és súlyosságának megfelelő gyógypedagógiai tanár/terapeuta, konduktor foglalkoztatása,
- speciális tanterv, tankönyv és más segédletek, illetve
- a szakértői és rehabilitációs bizottság által meghatározott szakmai szolgáltatások biztosítása.

Az enyhén értelmi fogyatékos tanulók nevelési igényeinek megfelelő gyógypedagógiai nevelés és terápia hatására fejlődésük a mentális képességek területén is számottevő lehet.

A fejlesztéshez, habilitációs és rehabilitációs célú foglalkozások vezetéséhez, az egyéni fejlesztő programok kimunkálásához, a tantárgyak fejlesztési feladatainak megvalósításához a szakirányú képesítéssel rendelkező gyógypedagógiai tanár együttműködése szükséges. Amennyiben a tanuló állapota megkívánja, úgy más szakembert (pl. terapeuta, logopédus, pszichológus, orvos, konduktor) is be kell vonni a fejlesztő munkába.

Az autizmus-spektrumzavarokban szenvedő (autisztikus) tanulók iskolai fejlesztésének elvei

Az autisztikus tanuló

Az autizmus-spektrumzavarok az idegrendszer igen korai, nagy valószínűséggel veleszületett ártalmának, illetve a genetikai, egyéb biológiai és környezeti tényezők együttes hatásának következményei. Az iskoláskor eléréséig – vagy tovább – kezeletlenül maradt fejlődési zavar és szélsőséges viselkedésformák gyógyító és fejlesztő célú ellátása a gyermek növekedésével egyre nehezebbé válhat, bár a nevelhetőség, taníthatóság időszaka belenyúlik a felnőttkorba, így sosem túl késő a fejlesztést elkezdeni. Az autizmus-spektrumzavarok lényege a társas

viselkedés, a kommunikációs és sajátos gondolkodási képességek minőségi károsodása, amely jellegzetes viselkedési tünetekben nyilvánul meg.

Az autisztikus tanulóra legjellemzőbb a kölcsönösséget igénylő társas viselkedési készségek területén tapasztalható gondolkodási képesség sajátos hiányosságai, a beszéd szintjéhez képest károsodott kölcsönös kommunikáció, a rugalmas viselkedésszervezés és -kivitelezés képességének minőségi sérülése és az egyenetlen képességprofil.

Típusos erősségek, amelyekre építeni lehet:

- A megfelelő szintű vizuális információ általában jól értelmezhető.
- Tanult rutinokhoz, szabályokhoz való alkalmazkodás.
- Jó mechanikus memória.
- Megfelelő környezetben, érdeklődésének megfelelő témáknál kiemelkedő koncentráció, kitartás.
- Egyes, nem szociális tartalmú tantárgyi területeken – pl. szó szerinti tanulás, nem szöveges számtan, földrajz, zene – viszonylag jó képességek.

Az autisztikus tanulók fejlesztésének általános céljai, feladatai

- A legáltalánosabb távlati cél az egyéni képességek, fejlettség szintjén elérhető legjobb felnőttkori szociális adaptáció és önállóság feltételeinek megteremtése: ennek alapja a szociális, kommunikációs és gondolkodási készségek hiányának speciális módszerekkel történő kompenzálása és a meglévő készségek fejlesztése.
- A hiányzó készségeket pótló, helyettesítő kompenzációs-habilitációs kezelése a fejlődési elmaradás, a másodlagos (pl. viselkedés-) problémák leküzdése érdekében. A fogyatékos készségek kompenzálása különös jelentőségű a tanulási, szociális és munka- helyzetekbe való beilleszkedés és viselkedés elsajátításához.
- Az iskolai és a mindennapi gyakorlati életre felkészítő tananyag speciális módszerek segítségével történő elsajátítása.
- A jellegzetes gondolkodási nehézségek, rugalmatlanság miatt – a továbblépés előtt – külön kiemelt fejlesztési feladat az elsajátított ismeretek alkalmazásának, általánosításának tanítása, az ismeretek folyamatos használata a fenntartás biztosítására, valamint a változatos, probléma megoldási módszerek tanítása.
- A tananyag kiválasztásának legfontosabb szempontja a tanított képesség egész életen át megfelelő alkalmazhatósága. A tanuló túlterheltségének elkerülése érdekében a felesleges információkat szűrni kell, mert az egészséges gyermek által spontán, ösztönösen elsajátított nagy mennyiségű információ és készség az autisztikus gyermek számára nehéz tananyagot jelent.
- A kognitív viselkedésterápiás, fejlesztési és tanítási célokat a fenti szempontok alapján fontossági sorrendben kell értelmezni, és e szerint kell a tervekbe iktatni.

Az autisztikus gyermekek integrációja

A tudatosan tervezett, és nem kényszermegoldásként alkalmazott integráció csak akkor indokolt, ha egyértelműen az autisztikus gyermek javát szolgálja. A mérlegelés jellemzően a harmadik szakaszban nevelt tanulók egy részénél reális. Az integráció szükségességének megítéléséhez az alábbi tényezők alapos mérlegelése szükséges, úgy, hogy a feltételek

együttesen és perspektivikusan legyenek adottak.

A tanuló részéről átlagos vagy átlag feletti intelligencia, enyhe fokú autisztikus fogyatékoság, jól kompenzált, minimális viselkedésproblémák.

A családtagok részéről egyértelmű szándék a szakemberekkel való szoros együttműködésre és a gyermek intenzív támogatására.

Az iskola részéről

- a speciális módszertanban jártas pedagógus és asszisztens,
- jól előkészített, ütemezett fejlesztési terv,
- speciális eszközök, módszerek és környezet,
- együttműködés a családdal
- a befogadó gyermekcsoport felkészítése a pozitív hozzáállásra, folyamatos támogatása,
- szakértői csoporttal való intenzív kapcsolattartás
- szakértői csoport, amely rendelkezésre áll a szülők felvilágosításában, a pedagógusoknak nyújtandó szakmai tanácsadásban, problémakezelésben, a fejlesztés irányának kijelölésében, követésében.

Az integrált autisztikus gyermek legyen elégedett az iskolai élettel, fontos, hogy jól érezze magát. A fenti feltételek mellett is szükséges a szociális, kommunikációs és kognitív deficitiek figyelembevétele, az egyénre szabott mérés, tervezés, fejlesztés, a tananyag szűrése (egy-egy tantárgyból felmentés), továbbá a fogyatékoságot kompenzáló alternatív eszközök, módszerek igénybevétele egyéni szükségletek szerint

Pszichés fejlődés zavara miatt a nevelési, tanulási folyamatban tartósan akadályozott tanulók

Tanulási, beilleszkedési, magatartási zavarok háttérben részképesség zavarok, kóros hiperkinetikus vagy kóros aktivitászavar és/vagy figyelemzavar kialakulatlansága vagy fejletlensége áll fenn.

- Részképességzavar: az iskolai teljesítmények – elsősorban az alapvető eszköztudás (írás, olvasás, számolás) – elsajátításának nehézségei.
- Kóros hiperkinetikus, kóros aktivitászavar, figyelemzavar: az érintett tanuló rövidebb ideig tud a feladathelyzetben megmaradni. Már kisgyermekkorban kialakulnak a tünetei a csapongás, figyelmetlenség, szabályok megszegése, többszöri konfrontálódás társakkal, megfontolatlanság. Ezek a tanulók érzékenyebbek az időjárás-változására, fáradékonyabbak, nehezen viselik a várakozást, gyakrabban van szükségük pihenésre, szünetre, egyedüllétre.

Diszlexia, diszgráfia

A diszlexia a tanulási zavarok fogalmkörébe tartozik, intelligenciaszinttől független olvasási, helyesírási gyengeség. Háttérben idegrendszeri sérülési, organikus eltérési, érési késése, működési zavar, örökletesség, lelki és környezeti ok áll.

Ezeknek a tanulóknak differenciálatlan az aktív szókinccse és gyenge az emlékezete.

Nehezen alakul ki hang-betű kapcsolat, gyakori a betűtévesztés az olvasás során. Nehéz a figyelem megosztása az olvasási technika és a szöveg tartalma között. Gyenge a szövegértése.

Diszgráfia esetén nehezen tanul meg írni. Az írómozgás egyenetlen, lendülete és ritmusa töredezett, fáradékonyabb.

Fejlesztési feladat

- látás, hallás, mozgás koordinálása
- olvasás, írás tanítása lassított tempóban, hangoztató-elemző, szótagoló módszerrel
- élő idegen nyelv oktatása során problémájának figyelembevétele.

A diszkalkulia különböző számtani műveletek, matematikai jelek, kifejezések, szabályok megértésének, a számjegy, számkép felismerésének, a számok sorrendiségének, számneveket szimbolizáló vizuális alakzatok azonosításának a nehézsége. Ezeknél a tanulóknál hiányzik a matematikai érdeklődés, kialakul a mechanikus számlálás képessége.

Fejlesztési feladat

- érzékelés, észlelés, figyelem, emlékezet, gondolkodás és beszéd összehangolt, intenzív fejlesztése;
- testséma kialakítása;
- a matematikai nyelv tudatosítása;
- segítő, kompenzáló eszközök használata;
- szám- és műveletfogalom kialakítása;
- egyéni sajátosságához igazodó gyakorlás.

Magatartási zavarok

Jellemzője az agresszív vagy dacos magatartás, az életkorban elvárható szociális elvárásokat durván áthágja, nagyfokú harcoság, társakkal, tárgyakkal, állatokkal szembeni durva bánásmód, erőfitogtatás, indulatkitörések, hazudozás.

Fejlesztési feladat

- a tanuló helyének jó megválasztása az osztályban;
- egyénhez igazodó követelmény kialakítása;
- az alkalmazkodókészség fejlesztése;
- együttműködés családokkal, szakemberrel;
- sikerélmény biztosítása.

Egészségügyi és pedagógiai rehabilitáció

- folyamatos szakorvosi ellátás, annak ellenőrzése, útmutatások figyelembevétele;
- a tanultak elmélyítése;
- funkcionális képességfejlesztő programok.

Iskolánkban csak azokat a tanulókat tudjuk beintegrálni, akikhez megfelelően tudunk biztosítani szakembert, gyógypedagógust, akivel nevelőink szorosan együttműködnek, tanítási órákon a szakembertől kapott segítséget, javaslatot betartják és betartatják. Az osztályfőnökök és szaktanárok feladata a sérült tanuló beintegrálása, társakkal történő elfogadtatása, a szülővel, családdal rendszeres kapcsolattartás, problémák közös megbeszélése, gondok megoldása.

2.2.5.3. A tanulási, magatartási és beilleszkedési nehézséggel (BTM) küzdő gyermekek

Az iskolában egyre több a beilleszkedési zavarral, tanulási nehézséggel, magatartási

rendellenességgel küzdő tanuló. A probléma nem megkerülhető és nem intézhető el méltatlankodással, a magatartás és tanulás pusztá szankcionálásával. A differenciált képességfejlesztés egyre fontosabb feladatunkká válik. A pedagógia és az orvostudomány, a szülészet, a gyermekpszichiátria sok olyan tényezőt tárt fel, amelyek a „problémás gyerekek” helyzetét magyarázzák (pl. a gyermek születésével kapcsolatos rendellenességek, oxigénhiányos állapot, agykárosodás, az anya depressziós magatartása, elhanyagoltság, kevés idő eltöltése a családi környezetben stb.).

Célunk az okok gyökereinek feltárása, a kudarc okozta feszültség megszüntetése, a személyiség egyensúlyának helyreállítása.

A tanulási, magatartási és beilleszkedési nehézséggel (BTM) küzdő gyermekek fejlesztése **egyénre szabottan történik a szakvéleményében foglaltaknak megfelelően**, melyhez egyéni fejlesztési tervet készítenek a fejlesztésben részt vevő szakemberek – fejlesztőpedagógus, iskolapszichológus, valamint az **érintett pedagógusok**.

A felzárkóztatás segítése a következő tevékenységek során történik:

- egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése,
- egyéni foglalkozás,
- napközi, tanulószoba,
- fejlesztő foglalkozás,
- logopédiai foglalkozás,
- iskolapszichológusi foglalkozás
- iskolai könyvtár használata,
- érdeklődési körnek megfelelő szakköri munka

A probléma kezelésének folyamata

A beiratkozásnál az iskola gondosan áttanulmányozza az óvodáktól megküldött iskolaérettségi, valamint a szakértői véleményt. Amennyiben problémára utaló jelet találunk, – diszlexia, diszgráfia, diszkalkulia, ezekre utaló jelek, magatartászavar, beszédhiba, hiperaktivitás, figyelemzavar vagy egyéb részképességzavar – a szakvéleménnyel megismertetjük a gyermekkel foglalkozó pedagógusokat. Az iskolai beiratkozásnál, ha előre tudjuk a problémát, ajánlható kisebb osztálylétszámmal működő iskola megkeresése a szülőnek, a gyermek érdekében. A gyermekkel foglalkozó fejlesztő pedagógus, iskolapszichológus, osztályfőnök a tanév meg- kezdésekor megismerkedik a szülővel, a tanulóval. A segítőkész magatartás, a szülő bizalmának elnyerése a jövő szempontjából nagyon fontos.

A tanítási órákon differenciált foglalkoztatás szükséges. A tanítási órákon túl fejlesztő felzárkóztatást szervezünk számukra.

A pedagógussal szembeni elvárások:

- ismerje a részképességzavar tünetegyüttesét;
- tudjon differenciáltan oktatni;
- semmiféle hátrányos megkülönböztetés, degradáció nem érheti részéről a tanulót
- értékelésnél vegye figyelembe a tanuló eltérő képességeit; a szakértői véleményt
- erősítse a tanuló kiemelkedési lehetőségeit ott, ahol nem érvényesül a hátrány;
- a teljesítmény mérésénél önmagához képest is nézze a fejlődést;
- nevelje az osztályközösséget a különböző képesség-zavarok tolerálására.

Az osztályfőnökkel szembeni elvárások:

- a szülővel szemben kiemelten figyelmesen és tapintatosan fogalmazzon;
- a tanuló problémáit értesse meg a szaktanárokkal;
- szükség esetén forduljon szakemberhez a gyermek ügyében;
- kísérelje figyelemmel a tanuló szakellátásának folyamatát, eredményességét;
- gondoskodjon a tanuló pályaválasztásáról.

- szükség esetén a tanuló magatartásáról, teljesítményéről adjon írásban véleményt. Amennyiben a problémára a beiratkozásnál nem derül fény, úgy az osztálytanító, szaktanár kötelessége, hogy a probléma észlelésekor a megfelelő intézkedést megtegye.

- konzultáljon nevelőtársaival az adott eset kapcsán, valóban a jelzett probléma áll-e fenn;
- beszélje meg az észlelt problémát tapintatosan a szülővel, gyermekvédelmi megbízottal;
- kérje a tanuló nevelési tanácsadói vizsgálatát, ill. a szakértői bizottság vizsgálatát, véleményezése legyen korrekt, szakmailag megalapozott;
- kísérelje figyelemmel a gyermek sorsát, ha szükséges erősítse meg a szülőt a további vizsgálatokat illetően, legyen támasza a nehéz döntések meghozatalában;
- tájékoztatassa az iskolavezetést a vizsgálatokról, kérjen intézkedést, ha szükséges;
- munkáját szakmai hozzáértéssel, empatikusan, segítőkész módon, tapintatosan végezze.

2.2.5.4. Tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenység

A **képességfejlesztés** az iskola minden pedagógusa számára állandó és szükséges feladat. Egy olyan tevékenység, amely az **iskolai munka csaknem minden színterén állandóan jelen van**. Pedagógusaink különös hangsúlyt fektetnek a tehetséges gyermekekkel való foglalkozásra, hisszük, hogy minden gyermek tehetséges valamiben.

Továbbiakban is törekszünk arra, hogy **minél több gyereknél felismerjük** azt, és iskolai kereteink között maximálisan **segítsük** a kibontakozásban őket. A valamiben kimagasló teljesítményt nyújtó tanulóink további kibontakozását akkor érezzük biztosítottnak, ha képességüknek és tehetségüknek megfelelő helyre irányítjuk őket, és ezáltal **a legmegfelelőbb fejlesztést, foglalkozást kapják**. Ezt szolgálja a **projektszemlélet**, a **drámapedagógia** alkalmazása a tanulási-tanítási folyamatban, a **kooperatív technikák**, a **csopartos és a páros munka**. Minden tanulócsoport esetében differenciált pedagógiai megközelítés alkalmazása szükséges. A differenciált feladatok esetében fontos, hogy azok egyformán vonzóak és érdekesek legyenek, és bátorítsák a megfelelő mértékű kockázatvállalást a tanulók érzékenyebb életszakaszaiban is. A tehetséges tanulók esetében ezek a szempontok kiemelten fontosak lehetnek, mivel az ő esetükben a tanulási fókusz és az érdeklődést jellemzően a megfelelően motiváló feladatokkal lehetséges fenntartani.

A képesség-kibontakoztató felkészítés a személyiségfejlesztés, a közösségfejlesztés segítségével járul hozzá a tanulási kudarcból, a szociális hátrányból eredő lemaradás csökkentéséhez, a tanuló egyéni képességének, tehetségének kibontakoztatásához, tanulási esélyének növeléséhez. Integrált felkészítés keretében is, amennyiben a lehetőségek, feltételek adottak.

Tevékenység	Módszer, lehetőség	Felelős	Határidő
Tehetségazonosítás, kiválasztás: általánosan kiemelkedő képességű, valamint speciálisan egy vagy több területen tehetséges tanulók	megfigyelés speciális képességeket mérő teszt, alkalmas- sági vizsga a tehetség felismerését szolgáló tudatos szituációk tervezése, használata	pedagógusok iskolapszichológus	folyamatos
Tehetséggondozás (iskolán belül)	fejlesztő foglalkozások differenciált tanóraszervezés projektoktatás kooperatív technika drámapedagógia speciális feladatok kiosztása tehetséggondozó foglalkozások sportfoglalkozások utánpótlás-nevelés	tanítók szaktanárok tehetséggondozó pedagógusok szakkörvezetők diákok	folyamatos
	versenyeztetés képesség- kibontakoztató szakkörök nívócsoport pályázatokon való indulás programokon, rendezvényeken való fellépés	szülők	
Tehetséggondozás (iskolán kívül)	kapcsolatok kialakítása különböző tehetséggondozó intézményekkel, szakmai	iskolavezetés	

	szervezetekkel, sportegyesületekkel javaslattétel a tehetséges tanulók további fejlesztésére jó gyakorlatok meg- osztása speciális előadások, bemutatók, szakmai programok	érintett pedagógusok külső partnerek szülők	folyamatos
A fejlesztés hatékonysága, értékelése	sikerek, eredmények összegzése, értékelése felvételi eredmények értékelése visszacsatolás	iskolavezetés munkaközösség- vezetők osztályfőnökök tehetséggondozó pedagógusok	félévkor és év végén

2.2.6. Gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok, szociális hátrányokat enyhítő tevékenységek

Az iskolai gyermekvédelem komplex és preventív tevékenységi rendszer, amelyet a gyermeki szükségletek (szeretet, biztonság, esélyegyenlőség, egészségvédelem) és jogok kiteljesítésére való folytonos törekvés jellemez.

Ez a tevékenység nagyfokú érzékenységet, empátiát, tapintatot, szakértelmet igényel.

Csak akkor lehet eredményes, ha a **gyermeknek mindenek felett álló érdekének érvényesítését** tartjuk elsődlegesnek, és ennek kapcsán szoros együttműködés alakul ki valamennyi résztvevő között.

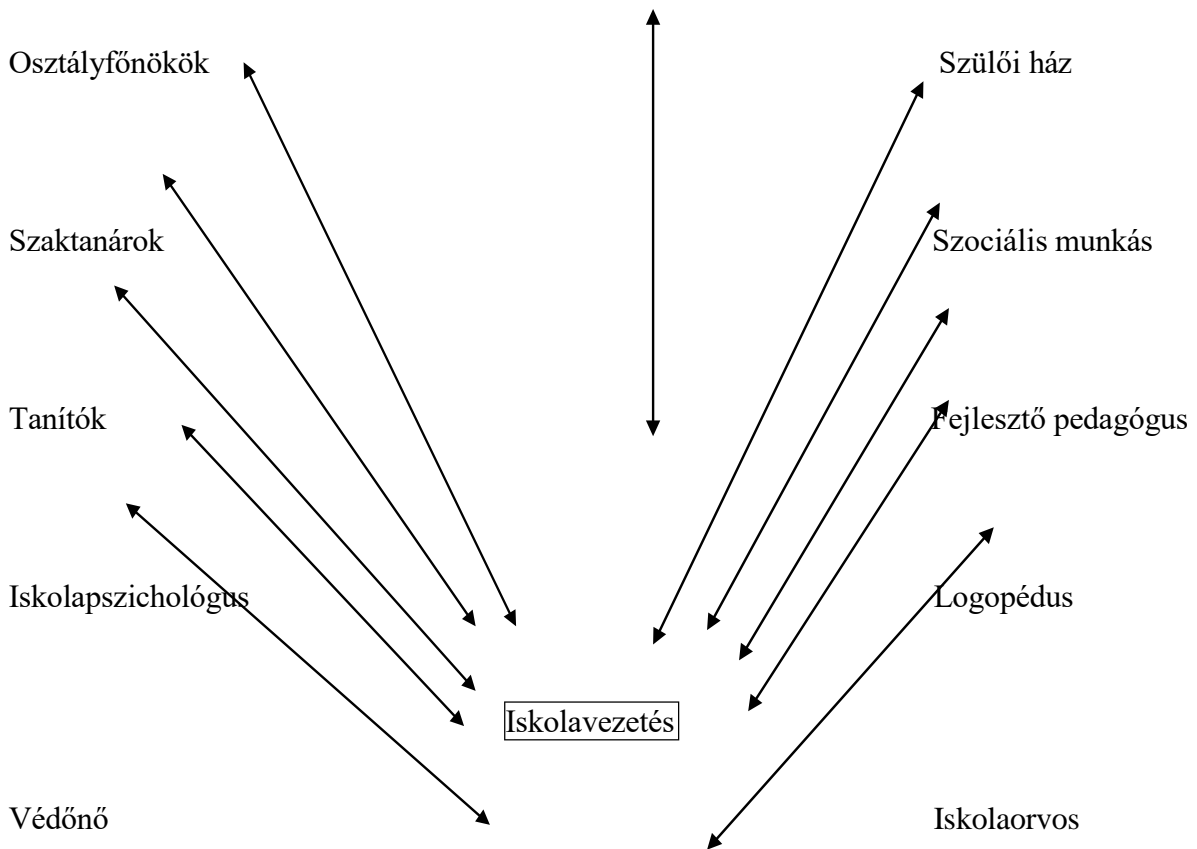
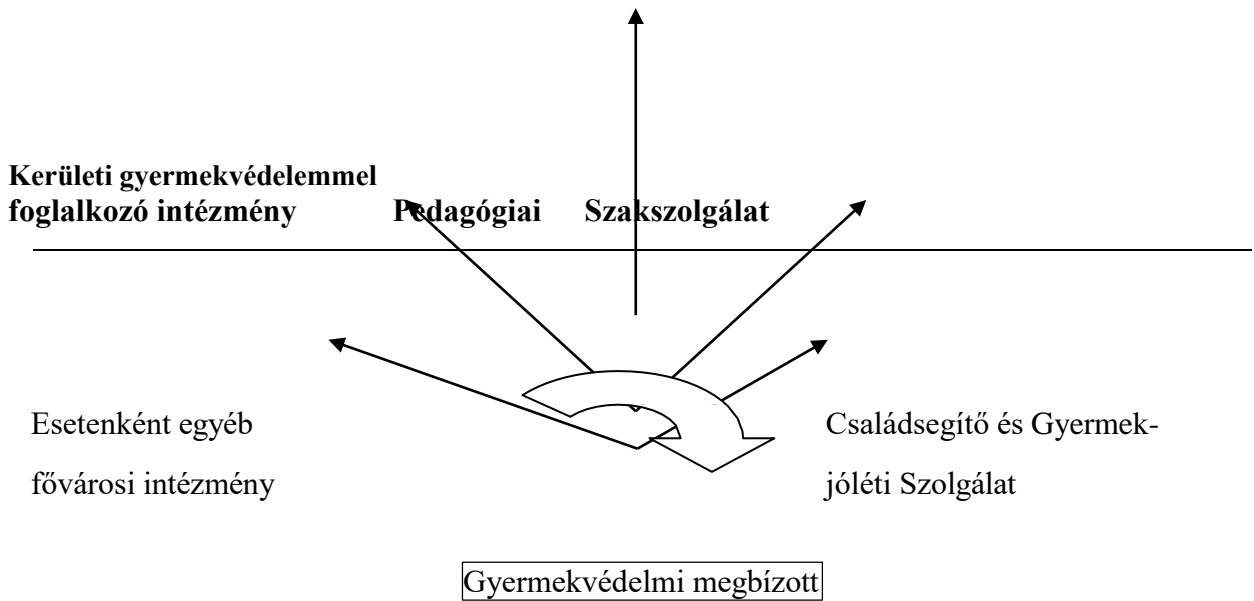
Az iskolai gyermekvédelmi tevékenység fő feladata a gyermek fejlődését veszélyeztető okok megelőzése, feltárása, megszüntetése.

A gyermekvédelemnek alapvetően két nagy területe van:

- Az egyik a **hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű** tanulókkal való törődés. Környezetünkben a veszélyeztetésnek és a hátrányos helyzet kialakulásának többféle formája jelenik meg. Családok szétesése, alacsony kereset, munkanélkülivé válás, a nagy családról való gondoskodás terhe, érzelmi, erkölcsi elhagyottság, egészségügyi problémák, tanulási nehézségek, magatartászavarok. Minden gyermek és család **egyéni bánásmódot** igényel, csak úgy lehetünk sikeresek, ha erre rátalálunk.
- A másik terület az intézmény valamennyi tanulóját érintő **preventív és felvilágosító** tevékenység. Ez akkor lesz hatásos, ha az ártalmak és veszélyek bemutatásával párhuzamosan felvértezzük tanulóinkat a védekezési lehetőségekkel. Hasznos tevékenységek, tartalmas életcélok felé irányítjuk figyelmüket.

Külső kapcsolatok

Oktatási Hivatal Fenntartó Kormányhivatal

A folyamat megnevezése: Gyermek- és ifjúságvédelem

Alkalmazási terület:

- az iskola valamennyi tanulója
- kiválasztott tanulók (rászorultság szerint)

A folyamat leírása:

Tevékenység	Módszer	Felelős	Határidő
A gyermekvédelmi tanulók (hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű, veszélyeztetett) felderítése	jegyzői határozat tanulmányozása tájékoztató megfigyelés feltárás megbeszélés nyilvántartásba vétel együttműködés jelzés	iskolavezetés gyermekvédelmi megbízott osztályfőnökök iskolapszichológus	az adott év szeptember végéig átfogó, utána folyamatos
Hátránykompenzáció: HHH, HH, SNI, BTMN-es, lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók	fejlesztő, felzárkóztató, tehetséggondozó foglalkozások pszichológiai segítség személyre szabott nevelés-oktatás megvalósítása IKT eszközökkel támogatott tanulás osztályfőnöki órák programok	osztályfőnök gyermekvédelmi megbízott szaktanárok fejlesztőpedagógus iskolapszichológus szülők	folyamatos
Szociális hátrányok enyhítése	igazolások, szociális ellátások számbavétele lehetőség szerinti támogatás segítségnyújtás, együttműködés	iskolavezetés gyermekvédelmi megbízott osztályfőnökök	folyamatos

Bűnmegelőzés Drogprevenció Resztoratív sérelemkezelés Veszélyeztetett tanulók segítése Esélyegyenlőség	előadások programok önismeret beszélgetések, viták, problémamegoldás, kapcsolat társszervekkel	gyermekvédelmi megbízott osztályfőnökök iskolaorvos, védőnő iskolapszichológus rendőri szervek	folyamatos eseti
Együttműködésre, tiszteletadásra nevelés a társas kapcsolatokban	hospitálások problémák azonosítása megfigyelés, beszélgetés konfliktuskezelés tanulói kooperációt lehetővé tevő munkaformák, módszerek	gyermek védelmi megbízott érintett pedagógus diákok iskolapszichológus	folyamatos eseti
Pontos adminisztráció vezetése, statisztikák készítése, értékelése	felmérések, elemzések	gyermekvédelmi megbízott, osztályfőnökök	folyamatos
Aktív részvétel értekezleteken, megbeszéléseken, külső programokon, rendezvényeken, jelzőrendszeri megbeszéléseken	kommunikáció, információmegosztás együttműködés	iskolavezetés gyermekvédelmi megbízott, pedagógusok	folyamatos
Szükség esetén kapcsolatfelvétel a külső, gyermekeket segítő állami intézményekkel, társszervekkel	egyeztetés megbeszélés, javaslattétel, jelzés küldése intézkedés	iskolavezetés osztályfőnökök szakemberek	folyamatos eseti

2.2.7. Az iskolába jelentkező tanulók felvételének eljárása

2.2.7.1. Tanulói jogviszony

A tanulói jogviszony akkortól lép életbe, mikor a **tanulót beíratják** iskolánkba. Ez a **jogviszony megszűnik**, ha **elköltözés** vagy más **egyéb ok** miatt a tanuló iskolánkból

kiiratkozik, más iskolába felvételt nyer, illetve 8. osztály elvégzése után.

„A köznevelési típusú sportiskola – a köznevelési típusú sportiskolai feladatai tekintetében nem láthat el kötelező beiskolázási és felvételi feladatokat, továbbá biztosítania kell a köznevelési tanulmányok folytatását azok részére is, akik a nem megfelelő sporttevékenység vagy nem megfelelő sportbéli fejlődés miatt a köznevelési sportiskolára vonatkozó kerettantervi szabályok alapján végzett sportiskolai nevelés-oktatásban nem vehetnek részt.” (20/2012. EMMI rendelet 177.§ (3). bekezdés)

Iskolánk ennek megvalósítás érdekében évfolyamonként két osztály indításával biztosítja az érintetteknek a tankötelezettség teljesítését, osztályaink országos beiskolázású osztályok.

a) köznevelés típusú sportosztály: első osztálytól **angolnyelv-oktatással**, a későbbiekben fokozatosan emelkedő óraszámúval, **sportspecifikus tantárgyak** oktatásával, a magyar nyelv és irodalom, matematika, digitális kultúra tantárgyak magasabb óraszámú oktatásával, **furulyaoktatással**

b) normál kerettantervű osztály: második osztálytól **angol nyelv/ kínai nyelv** oktatással, a későbbiekben fokozatosan emelkedő óraszámúval, a magyar nyelv és irodalom, matematika tantárgyak magasabb óraszámú oktatásával, **furulyaoktatással**.

Nyitott iskolaként fontosnak tartjuk, hogy alkalmazkodjunk a 21. század kihívásaihoz. Az **angol nyelv oktatása** mellett lehetőség lesz a jövőben **kínai nyelv tanulására** is, melynek ismerete hatalmas lehetőségeket jelenthet a fiatal, feltörekvő nemzedék számára.

Mindkét osztályban a tanítás azonos módon történik, kiemelt figyelmet fordítva az **anyanyelvi és matematikai alapozó tevékenységre**. Nagy hangsúlyt fektetünk a **művészeti** nevelésre, ezért **fakultáció** keretében már első osztálytól lehetőségük van a gyerekeknek a tehetségük fejlesztésére.

2.2.7.2. Felvétel

A tanulói létszám az adott évfolyamon a köznevelési törvény 4. sz. melléklete szerinti osztály- és csoportlétszám. Ettől eltérni csak fenntartói engedéllyel lehet. Objektív mérce lehet még ezen túl a tantermek befogadóképessége.

A tankötelezettség megkezdésének feltétele, hogy a gyermek értelmi, lelki, szociális és testi fejlettségének állapota elérje az iskolába lépéshez szükséges szintet, az adott naptári évben a 6. életévét augusztus 31. napjáig betöltse.

A beiratkozáskor be kell mutatni a gyermek személyazonosítására alkalmas, a gyermek nevére kiállított személyi azonosítót és lakcímet igazoló hatósági igazolványt, az iskolába lépéshez szükséges fejlettség elérését tanúsító igazolást.

Köznevelés típusú sportiskolai osztályba való beiratkozás

A köznevelési típusú sportiskolára – a köznevelési típusú feladatellátása tekintetében – alkalmazott kerettantervi szabályozás alapján végzett oktatásba az a tanuló vehető fel, aki megfelel a sportegészségügyi alkalmassági és fizikai képesség-felmérési vizsgálat követelményeinek. (20/2012. EMMI rendelet 177.§ (4). bekezdés)

A sportegészségügyi alkalmasságot igazoló dokumentumot – sportorvosi engedélyt – be kell mutatni az iskolának. a fizikai képességmérő vizsgálatot megelőzően.

- 1–4.évfolyamon: a háziorvos által kiállított egészségügyi igazolást arról, hogy a gyermek egészséges és a testnevelésórán részt vehet.

- 5–8. évfolyamon: sportegészségügyi alkalmasságot igazoló sportorvosi engedélyt.

Fizikai képesség-felmérési vizsgálat:

1. évfolyam:

- ügyességmérő teszt
- egyensúlyérzék-mérő teszt
- gyorsaságmérő teszt
- mozgáskoordinációt mérő teszt
- labdás ügyességmérő teszt
- állóképességet mérő teszt

5. évfolyamon:

- hajlékonysági teszt,
- dinamikus láberőmérő teszt,
- kar és törzserőt mérő teszt,
- futási sebességet, fürgeséget mérő teszt,
- labdakezelési ügyességet mérő teszt,
- torna alapelemeinek (gurulóátfordulás előre, hátra, fejállás, kézállás) végrehajtását ellenőrző összefüggő gyakorlat

Az alkalmassági vizsga feladatait a testnevelés munkaközösség állítja össze. A feladatokat pontozásos rendszerrel értékeljük, az így elért pontszámok azonban nem jelentenek rangsort a jelentkezőket illetően.

1 – 8. osztályba történő felvétel, átvétel

A tanév közben érkező, az adott évfolyamot nem intézményünkben kezdő tanulók osztályba, csoportba való beosztásáról az iskola vezetője dönt a szakmai munkaközösség véleményének kikérésével.

Az említett évfolyamokba jelentkező tanuló magyar nyelv és irodalom, matematika, valamint idegen nyelv tantárgyakból mérőlapot tölt ki. A mérés jó eredménye esetén figyelembe vesszük még: a szülő kérését, a tanuló előző tanulmányi eredményeit, magatartás- és szorgalomjegyét, az adott évfolyamra járó tanulók létszámát.

A köznevelési típusú sportosztályba jelentkezők a fenti mérésen kívül testnevelésből alkalmassági feladatokat végeznek a szaktanár irányításával. A tanuló felvételéről az igazgató dönt a szaktanárok véleményének kikérésével.

A más iskolából átvétel: a tanulónak a próbanapra kötelező legyen magával hoznia a bizonyítványát vagy annak másolatát, ennek hiányában az aktuális Kréta kivonatát. A sportosztályba való felvétel elbírálásakor előnyt jelent az érvényes szakosztályi – egyesületi igazolás és versenyengedély.

2.2.8. A tanulmányok alatti vizsgák szabályai

Jelen vizsgaszabályzat az intézmény által szervezett **tanulmányok alatti vizsgákra**, azaz:

- osztályozóvizsgákra,
- különbözeti vizsgákra,
- javítóvizsgákra,

- tantárgyi kötelező vizsgákra, házi vizsgákra vonatkozik.

2.2.8.1. Tanulmányok alatti vizsgák hatálya

Hatálya kiterjed az intézmény valamennyi tanulóira:

- aki osztályozóvizsgára jelentkezik, vagy köteles azt tenni,
- akinek házi vizsgát kell tennie,
- akit a nevelőtestület, vagy az igazgató határozatával osztályozóvizsgára utasít,
- akit a nevelőtestület határozatával javítóvizsgára utasít.

Kiterjed továbbá más intézmények olyan tanulóira, akik átvételüket kérik az intézménybe és ennek feltételeként az intézmény igazgatója különbözeti vizsga letételét írja elő, illetve a külföldről hazatérő tanulók csoportba sorolásának megállapításakor, ha a körülmények ezt igénylik. Kiterjed továbbá az intézmény nevelőtestületének tagjaira és a vizsgabizottság megbízott tagjaira.

2.2.8.2. Tanulmányok alatti vizsgák célja

A tanulmányok alatti vizsgák célja azon tanulók osztályzatainak megállapítása, akiknek félévi vagy év végi osztályzatait évközi teljesítményük és érdemjegyeik alapján a jogszabályok és az intézmény pedagógiai programja szerint nem lehetett meghatározni.

A 20/2012-es EMMI rendelet szabályozza a tanulók tanulmányok alatti vizsgáinak lebonyolítási rendjét.

Osztályozóvizsgák

Kiskorú tanuló esetében a szülő, nagykorú tanuló esetén a tanuló kérelemmel fordulhat az iskola igazgatójához, hogy a tanulót mentse fel az iskolai kötelező tanórai foglalkozásokon való részvétel alól, ha a tanuló egyéni adottságai, sajátos helyzete ezt indokolttá teszi. Azonban a tanulónak az összes (kötelező és nem kötelező) tanórai foglalkozás legalább felén ebben az esetben is részt kell vennie. Azoknak a tanulóknak, akik teljes felmentést kaptak valamely tantárgy esetén a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól, mind a félévi, mind a tanév végi osztályzat megállapításához osztályozó vizsgát kell tenniük, amennyiben a felmentésük az első és a második félévet is érintette. Azoknak a tanulóknak, akik részleges felmentést kaptak valamely tantárgy esetén a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól, nem kell osztályozó vizsgát tenniük, amennyiben a részleges felmentésben érintett tantárgyból a pedagógus a tanuló teljesítményét, előmenetelét tanítási év közben rendszeresen tudta érdemjeggyel értékelni. Ellenkező esetben az érintett tanulóknak szintén osztályozó vizsgát kell tenniük.

Osztályozóvizsgát kell tennie annak a tanulónak, aki

- igazgatói engedély alapján mentességet kapott valamely tantárgy tanóráinak látogatása alól, a továbbhaladáshoz szükséges érdemjegyet meg kell szereznie;
- egyéni munkarend szerint teljesíti a tankötelezettségét;
- engedélyt kapott, hogy a tanulmányi követelményeit a tanterv által előírnál hamarabb teljesítse;
- a 20/2012.(VIII.31.) Emmi rendelet 51.§(6) bekezdés b, pontjában meghatározott időnél többet hiányzott, és a nevelőtestület engedélyezte számára;
- a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 51. §-ának (7) a, és f, pontjában meghatározottakat meghaladja.

Ha a tanuló mulasztásainak száma már az első félév végére meghaladja a meghatározott

mértéket és emiatt teljesítménye nem volt érdemjeggyel értékelhető, félévkor osztályozóvizsgát kell tennie.

A tanév végén a tanuló akkor tehet osztályozóvizsgát, ha a nevelőtestület engedélyezi számára. A nevelőtestület ezt akkor tagadhatja meg, ha az igazolatlan mulasztások száma meghaladja a húsz tanórát, és az iskola eleget tett a rendeletben foglalt értesítési kötelezettségének.

Az osztályozóvizsga egy szóbeli és írásbeli részből áll, de vizuális kultúra tantárgyból csak gyakorlati, ének-zene, digitális kultúra, testnevelés tantárgyakból a gyakorlati vizsgát elméleti elemek egészítik ki.

Az osztályozóvizsga követelményei megegyeznek az adott tantárgy meghatározott évre vonatkozó helyi tantervi követelményeivel.

A nyári osztályozóvizsga időpontját a nevelési év végén augusztus 21-étől augusztus 31-éig jelöljük ki. A félévi osztályozóvizsgát félévzárás előtti 10 tanítási napon belül, az év végi osztályozóvizsgát az évvizsgát megelőző osztályozó értekezlet előtti 10 tanítási napon belül kell megszerveznünk.

Különbözeti vizsga

Különbözeti vizsgát kell tennie annak a tanulónak,

- aki más iskolából (vagy külföldről) került felvételre a képzés megkezdése után, s az adott tantárgyból az itt tanultakhoz képest jelentős eltérés mutatkozik, vagy tantárgyi különbsége van.

A különbözeti vizsga követelményei megegyeznek az adott tantárgy meghatározott évre/részre vonatkozó helyi tantervi követelményeivel. Ennek értelmezésében a tanuló segítséget kérhet az adott szaktanártól, munkaközösség-vezetőtől.

Nkt. 92. § (9) A külföldön megkezdett és befejezetlen tanulmányok a magyar köznevelés iskolarendszerében folytathatók. A tanulmányok beszámításáról, továbbá a tanuló felvételéről az iskola igazgatója dönt.

(10) Ha a beszámítás kérdésében az iskola igazgatója nem tud dönteni, beszerzi a köznevelésért felelős miniszter véleményét.

Az EMMI rendelet a 7. § (3) bekezdésében kimondja, hogy az Nkt.-ban nevesített iskolák pedagógiai programja meghatározza az iskolaváltás, valamint a tanuló átvételének szabályait, szükség esetén különbözeti vizsgával, egyéni segítségnyújtással, türelmi idő biztosításával vagy évfolyamisméltással.

A külföldi bizonyítványok és oklevelek elismeréséről szóló 2001. évi C. törvény (a továbbiakban: Elismerési tv.) 4. § (7) bekezdése szerint a külföldön folytatott résztanulmányok beszámítása azon oktatási intézmény hatáskörébe tartozik, amelyben a kérelmező tanulmányait folytatni szándékozik. Az Elismerési tv. 62. §-a arról rendelkezik, hogy a külföldön folytatott, nem befejezett alap-, közép- vagy felsőfokú iskolai (rész) tanulmányok beszámítása a külföldi oktatási intézmény jogállásának, a tanulmányi idő és a tanulmányi követelmények figyelembevételével, valamint a hazai és a külföldi tanulmányi kötelezettségek összehasonlítása alapján történik. Az oktatási intézmény akkor számíthat be külföldön folytatott résztanulmányokat, ha a kérelmező külföldön elismert intézményben folytatta tanulmányait. A résztanulmányok beszámítására irányuló kérelemhez csatolni kell a külföldi oktatási intézmény által kiállított olyan okirat hiteles másolatát, amely hitelt érdemlően igazolja a tanulmányok időtartamát, az előírt tanulmányi követelmények sikeres teljesítését, valamint ennek hiteles fordítását. A választott oktatási intézmény a résztanulmányok beszámításának feltételül különbözeti vizsgák teljesítését szabhatja meg.

Javítóvizsga

Javítóvizsgát tehet az a tanuló, aki

- a tanév végén – legfeljebb három tantárgyból – elégtelen osztályzatot kapott;
- az osztályozóvizsgáról, a különbözeti vizsgáról számára felróható okból elkésik, távol marad, vagy a vizsgáról engedély nélkül eltávozik.

A javítóvizsga szóbeli és írásbeli részből áll, de vizuális kultúra tantárgyból csak gyakorlati, digitális kultúra, ének-zene, testnevelés tantárgyakból a gyakorlati elemeket elméleti elemek egészítik ki.

A javítóvizsga követelményei megegyeznek az adott tantárgy meghatározott évre/részre vonatkozó helyi tantervi követelményeivel. Ennek értelmezésében a tanuló segítséget kérhet az adott szaktanártól, munkaközösség-vezetőtől.

A vizsgázó javítóvizsgát az iskola igazgatója által meghatározott időpontban, az augusztus 21-étől augusztus 31-éig terjedő időszakban tehet.

A tanulmányok alatti vizsgák tantárgyai

1-2. évfolyam: magyar nyelv- és irodalom, matematika, testnevelés, ének-zene, vizuális kultúra

3-4. évfolyam: magyar nyelv- és irodalom, matematika, környezetismeret, testnevelés, ének-zene, vizuális kultúra, idegen nyelv

5-6. évfolyam: magyar nyelv- és irodalom, matematika, idegen nyelv, természetudomány, történelem, testnevelés, ének-zene, digitális kultúra, vizuális kultúra

7-8. évfolyam: magyar nyelv- és irodalom, matematika, idegen nyelv, földrajz, biológia, kémia, fizika, történelem, testnevelés, ének-zene, vizuális kultúra, digitális kultúra

A tanulmányok alatti vizsgák értékelésének rendje

Ha a vizsgatárgy szóbeli vizsgarészt is tartalmaz, akkor az írásbeli vizsga lezárását követően a vizsgáztató tanár kijavítja a dolgozatot. Követelmény, hogy a dolgozat javítása pontozásos rendszerben történjék, az egyes részpontokat és az egyes részekre kapható maximális pontszámot meg kell jelölni. Az **osztályzat** a pedagógiai programban meghatározott **százalékos teljesítmény alapján kerül megállapításra.**

Az elmúlt években **fejlesztettük mérési kultúránkat** is. A tanulók teljesítményét különböző szempontok szerint végezzük évfolyamszinten, osztályszinten egyaránt. Részletes elemzést készítünk a tanulók elért eredményeiről, feltárjuk az esetleges hiányokat, s megfogalmazzuk a teendőket is. Célunk **az oktatás eredményességének, minőségének és hatékonyságának a növelése, valamint felkészülés az országos kompetencia és idegen nyelvi mérésre.**

Bevezettük a **házi vizsgáztatást**, hogy tanulóink

- átismételjék, rendszerezzék az addig tanultakat,
- megismerjék a vizsgákra való felkészülés módszereit, a vizsgaszituációt,
- felkészítsük őket a továbbtanulásra,
- visszajelzést kapjanak tudásukról.

Ennek érdekében törekszünk arra, hogy tanulóink tudását megalapozzuk, folyamatosan fejlesszük, hogy képesek legyenek önálló ismeretszerzésre, tanulásra.

A vizsgák tartalmát, formáját az egyes tantárgyakra lebontott követelményrendszer rögzíti.

Ezt minden tanévben november elsejéig a tanulók és szülők tudomására kell hoznunk.

A vizsgák időpontját az aktuális tanév munkaterve tartalmazza.

Igazolatlan hiányzás esetén a vizsga eredménye elégtelennek minősül.

A szóbeli vizsgák bizottság előtt folynak. A vizsgabizottság tagja lehet: szaktanár, osztályfőnök, az igazgatóság képviselője, munkaközösség-vezető. A vizsgáról jegyzőkönyv készül.

Az írásbeli vizsgák a munkaközösségek által meghatározott időtartamúak, maximum 45 percesek.

Az írásbeli vizsga napján más tárgyból számonkérés nem lehet, ha a vizsga eléri a négy óra időtartamot, akkor a tanulóknak aznap nem lehet több órájuk. Mivel az írásbeli vizsgák tanítási napon zajlanak, a tanulóknak ki kell tölteni a vizsgán rendelkezésre álló idő 80%-át.

A szóbeli vizsgákat egy osztálynak egy tanítási napra kell szervezni. A szóbeli tételeket úgy kell összeállítani, hogy egy-egy felelet maximum tízperces legyen. A kijavított írásbeli dolgozatokat a szóbeli vizsga előtt a tanulók megtekinthetik.

A vizsga eredményét a bizonyítványába az osztályfőnök jegyzi be.

A vizsgákon ünneplő ruhában kell megjelenni. Eredményhirdetést az előre megbeszélt időpontban tartunk.

Az osztályzat megállapítása a pedagógiai programban meghatározott százalékos teljesítmény alapján történik.

Az iskolai házi vizsga 5 – 8. évfolyamon kerül lebonyolításra.

Évfolyam	Tantárgy	Szóbeli	Írásbeli
5. évfolyam végén	magyar irodalom	X	-
5. évfolyam év vége	természettudomány	X	-
6. évfolyam félév	történelem	X	-
7. évfolyam végén	angol nyelv	X	-
7. évfolyam év vége	matematika	-	X

- a vizsga eredménye beszámít az év végi osztályzatba, mivel 300%-os jegyként bekerül a Krétába
- sikertelen vizsga esetén pótló házi vizsgát köteles tenni
- a vizsga megszervezése és lebonyolítása az aktuális munkatervhez igazodik

Pótlóvizsga

Pótlóvizsgát tehet a vizsgázó, ha a vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel távozik, mielőtt a válaszadást befejezné.

2.2.9. Az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv

Az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátítása tanítási órákon belül (osztályfőnöki, biológia-, környezetismeret- és testnevelésóra) és délutáni csoportfoglalkozásokon valósul meg. A mai kor embere számára fontos, hogy bármilyen helyzetben segíteni tudjon

embertársán.

Ebben szeretnénk őket segíteni azzal, hogy korszerű segítségnyújtási ismeretekkel látjuk el diákjainkat.

Minden évben a tanév elején baleset- és tűz- és katasztrófavédelmi oktatást tartunk a tanulók részére. Tanórákon sajátítják el a legfontosabb fogásokat és tennivalókat elsősegélynyújtásból, melyek a hétköznapi életben segítségükre lesznek, lehetnek.

Az iskolai elsősegélynyújtás oktatásának legfőbb célja: a fizikai biztonság megvédése (elsősegélynyújtás, balesetek megelőzése, a közlekedés szabályainak ismerete és betartása)

Az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátításának formái:

- a) elméleti ismeretek átadása tanórákon (a tananyagba építve) ill. tanórán kívüli foglalkozás keretében
- b) a megszerzett ismeretek gyakorlati alkalmazása

Az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátítása az 1-4. osztályig a környezetismeret, testnevelés tantárgy keretein belül, az 5-8. évfolyamokon pedig az osztályfőnöki, testnevelés-, valamint biológiaórák alatt történik. Intenzív elmélyítésre, illetve gyakorlásra a délutáni foglalkozások, továbbá valamennyi évfolyamon az egészségnapon kerül sor.

1-4. osztály

- Az elsősegélynyújtás fogalma, célja, alap- és általános szabályai
- Elemi elsősegélynyújtási ismeretek
- Segélyhívószámok (mentők, tűzoltók, rendőrség). A telefonos segélyhívás szabályai
- A légzés, a keringés megfigyelése
- Sebek fogalma, fajtái, elsődleges sebellátás, alapvető kötésformák
- A törés tünetei, fajtái ellátása.
- Végtagtörések és ellátásuk, rándulás és ficam Áramütés – Villámcsapás, égés és fagyás

5-8. osztály

- Teendők tömeges baleset, katasztrófa és vegyi anyagot szállító jármű balesete kapcsán. Tájékozódás a baleset helyszínén. Helyszínbiztosítás, mentőhívás. Kimentés, bukósisak levétele.
- Életjelenségek. Az eszméletvesztés tünetei, ellátása.
- Stabil oldalfekvés. Betegvizsgálat.
- A klinikai és a biológiai halál jelei, különbségek. Életveszélyre utaló jelenségek.
- A légzés, a keringés vizsgálata, értékelése. Az újraélesztés ABC-je A légutak felszabadítása és szabadon tartása. A légzés helyreállítása. Mellkas-kompresszió kivitelezése. Komplex újraélesztés kivitelezése. Újraélesztési gyakorlat AMBU-fantomon.
- Vérzések fajtái, ellátásuk – különleges vérzések. Artériás nyomópontok helyei és lefogásuk.
- A kötések alapszabályai. A csőhálókötés alkalmazási területei. Pólyamenetek formái, a felső végtag kötései, az alsó végtag, a törzs és a fej kötései, rögzítő és speciális kötések (parittyá-, Desault-kötés és Shantz-gallér készítése). Koponya-, gerinc-, nyakcsigolya-, medence-, bordatörések és ellátásuk.

- Végtagtörések és ellátásuk. Pneumatikus sínkészlet használata. Rándulás és ficam.
- Heveny rosszullétek. Sokk és ellátása.
- Idegen test szemben, légútban. Marószerek okozta sérülések ellátása.
- Leggyakoribb mérgezések és azok ellátása. Általános teendők mérgezés esetén.

3. Helyi tanterv

Intézményünk helyi tanterve előtérbe helyezi a **természettudományok súlyának** növelését. Az említett műveltségi területnek különös figyelmet adunk az oktatási folyamatban, a vonatkozó kompetenciákat a többi tantárgyhoz kapcsolódó tevékenységek során is fejlesztjük.

Tantervünk fontos pedagógiai célnak tekinti a **játékosság fokozását** az alapozó szakaszban. Pedagógiai módszerünket és tanmeneteinket olyan irányban módosítjuk, hogy a tanulók iskolai motivációját ezzel az eszközzel is növelhessük. Szükségesnek tartjuk ennek a játékosságnak a révén **megkönnyíteni** az átmenetet az óvoda és az iskola között, és a tanulás okozta nehézségek oldására is figyelmet kívánunk fordítani ebben az érzékeny és meghatározó életkorban.

Helyi tantervünk elengedhetetlen pedagógiai követelménynek tekinti a **terhelésnek a képességekhez való igazítását**. Tantervünk előírja az egyéni képességek figyelembevételét, a differenciálás révén megvalósítható egyéni terhelés követelményét, gyakorlatát, a technológiailag támogatott aktív tanulást. Fontosnak tartjuk a lemaradó, hátrányokkal, részképességszavarokkal küzdő tanulók állandó és rendszerszerű **felzárkóztatását**. Ennek érdekében, a tanórák kompetenciafejlesztő szakaszaiban, az egyéni teljesítményszintekhez igazodva (a mérések eredményeit felhasználva) differenciált oktatás keretében végezzük felzárkóztató munkánkat. Az országos és az iskolai méréseket elengedhetetlennek tartjuk az egyéni fejlesztés útján.

A helyi tantervünkben meghatároztuk azokat a **kötelező tanítási órákat**, amelyeken az adott évfolyam adott osztályának valamennyi tanulójának kötelező részt venni, illetve melyek azok a kötelező tanítási órák, amelyeken a tanulónak a választásra felkínált tantárgyak közül kötelezően választva, a helyi tantervben meghatározott óraszámában részt kell vennie.

A választott tárgyat évközben nem lehet leadni. A tanítási év végéig a mulasztás, az értékelés, a minősítés, továbbá a magasabb évfolyamra lépéskor úgy kell tekinteni, mintha kötelező tanórai foglalkozás lenne. A választható tantárgyak esetében iskolánkban nincs lehetőség pedagógusválasztásra.

3.1. Választott kerettanterv megnevezése, az iskola egyes évfolyamain tanított tantárgyak, a kötelező és választható tanórai foglalkozások és azok óraszámai

Helyi tantervünket az iskolatípusra és pedagógiai szakaszokra készített kerettantervek és a kerettantervek kiadásának és jogállásának rendjéről szóló a Kormány 5/2020. (I. 31.) Korm. rendelete alapján készítettük el.

- Kerettanterv az általános iskola 1–4. évfolyamára
- Kerettanterv az általános iskola 5–8. évfolyamára
- Kerettantervek egyes iskolatípusra, pedagógiai szakaszra, tantárgyra, vagy sajátos köznevelési feladat teljesítéséhez – (Sportiskolai nevelés-oktatás kerettanterve 1-8.évfolyam)

A kerettantervek a 2020/2021-es tanévben az 1. és 5. évfolyamon, majd felmenő rendszerben kerülnek bevezetésre.

Óratervi hálók:

Az óraszámok meghatározásához a NAT 2020 *Alapóraszámok tanulási területenként kétéves bontásban* és *A tanulók heti kötelező alapóraszámja és maximális óraszámja évfolyamonként* javaslatait tekintettük irányadónak.

Óraterv a normál kerettanterv szerinti osztályok helyi tantervéhez				
Tantárgyak	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.
Magyar nyelv és irodalom	7+1	7+1	5+1	5+1
Idegen nyelv		0,5	1	2
Matematika	4+1	4+0,5	4	4+0,5
Etika/Hit- és erkölcsan	1	1	1	1
Környezetismeret			1	1+0,5
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	1
Digitális kultúra			1	1
Technika és tervezés	1	1	1	1
Testnevelés	5	5	5	5
Összes órakeret	24	24	24	25
Tantárgyak	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	4	3+1	3+0,5
Idegen nyelv	3+1	3+1	3+0,5	3+0,5
Matematika	4	4	3+0,5	3
Etika/ Hit- és erkölcsan	1	1	1	1
Történelem	2	2	2	2
Állampolgári ismeretek				1
Természettudomány	2	2		
Hon- és népismeret		1		
Fizika			1	2
Kémia			1	2
Biológia			2	1

Földrajz			2	1
Ének-zene	2	1	1	1
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Digitális kultúra	1	1	1	1
Technika és tervezés	1	1	1	
Dráma és színház				1
Testnevelés	5	5	5	5
<i>Közösségi nevelés</i>	1	1	1	1
Összes órakeret	28	28	30	30

A normál kerettantervű osztályok esetében a szabadon tervezhető órakeret felhasználásáról a következőképpen döntött a nevelőtestület:

Alsó tagozat:

- Magyar nyelv- és irodalom: minden évfolyamon 1 óra
- Idegen nyelv (angol): 2. évfolyamon 0,5 óra, 3. évfolyamon 1 óra
- Matematika: első évfolyamon 1 óra, 2. és 4. évfolyamon 0,5 óra
- Környezetismeret: 4. évfolyamon 0,5 óra

Felső tagozat

- Magyar nyelv- és irodalom: 7. évfolyam 1 óra, 8. évfolyam 0,5 óra
- Idegen nyelv: 5-6. évfolyam 1 óra, 7-8.évfolyam: 0,5 óra
- Matematika: 7. évfolyam 0,5 óra
- Hon- és népismeret: 6. évfolyam 1 óra
- Dráma és színház: 8. évfolyam 1 óra

Sportiskolai nevelés-oktatásra vonatkozó szabályok

177. § (1) Az iskola akkor láthatja el a köznevelési típusú sportiskolai feladatot ellátó iskola (a továbbiakban: köznevelési típusú sportiskola) feladatait, ha jogszabályban foglaltak szerint beépíti a helyi tantervébe a miniszter által kiadott és közzétett kerettanterveket, továbbá eleget tesz az alábbi feltételeknek:

a) az iskola összes évfolyamán beépíti a helyi tantervébe a miniszter által a köznevelési típusú sportiskolák részére kiadott és közzétett kerettantervet és,

b) az iskola pedagógiai munkája, sporttevékenységeinek szervezése során tekintettel legyen az adott sportág országos sportági szakszövetsége vagy országos sportági szövetsége (a továbbiakban együtt: szakszövetség) által jóváhagyott és az iskola által szabadon választott sportágak sportági tanterveire

Óraterv a köznevelési típusú sportiskola osztályainak helyi tantervéhez				
Tantárgyak	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.

Magyar nyelv és irodalom	7+1	7+1	6+0,5	6+0,5
Idegen nyelv	1	1	2	2+1
Matematika	4+1	4+1	4+0,5	4+0,5
Etika/Hit- és erkölcsan	1	1	1	1
Környezetismeret			1	1+0,5
Ének-zene	1,5+0,5	1,5+0,5	1,5	1+0,5
Vizuális kultúra	1,5+0,5	1,5+0,5	1,5	1
Technika és tervezés	1	1	1	1
Testnevelés	5	5	5	5
Digitális kultúra			1	1
Önismeret/Drámajáték	0,5	0,5	0,5	0,5
Sportágválasztás	0,5	0,5	0,5	0,5
Összes órakeret	26	26	26	27
Tantárgyak	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	4	3+1	3+1
Idegen nyelvek	3+1	3+1	3+1	3+1
Matematika	4	4	3+0,5	3+0,5
Etika/Hit és erkölcsan	1	1	1	1
Történelem	2	2	2	2
Állampolgári ismeretek				1
Természettudomány	2	2		
Hon- és népismeret		1		
Fizika			1	2
Kémia			1	2
Biológia			2	1
Földrajz			2	1
Ének-zene	1+0,5	1+0,5	1	1
Vizuális kultúra	1+0,5	1+0,5	1	1
Digitális kultúra	1+0,5	1+0,5	1+0,5	1
Technika és tervezés	1	1	1	
Testnevelés	5	5	5	5
Dráma és színház				1

Közösségi nevelés	1	1	1	1
Tanulásmódszertan	1			
Önismeret/Drámajáték			0,5	
Olimpiaismeret	0,5	0,5		
Sportegészségtan/Sportetika			0,5	0,5
Összes órakeret	30	30	32	32

A sportosztályok esetében a szabadon választható órakeret és az Nkt.7.§ (6) bekezdése szerinti plusz órakeret felhasználásáról a következőképpen döntött a nevelőtestület:

Alsó tagozat:

- Magyar nyelv- és irodalom:1-2.évfolyam 1 óra, 3-4. évfolyamon 0,5 óra
- Idegen nyelv: 1-2.,4. évfolyam 1 óra, 3. évfolyam 2 óra
- Matematika:1-2.évfolyam 1 óra, 3-4.évfolyam 0,5 óra
- Környezetismeret: 4. évfolyam 0,5 óra
- Ének-zene: 1-2.évfolyam és 4. évfolyam 0,5 óra
- Vizuális kultúra:1-2.évfolyam 0,5 óra

Felső tagozat

- Magyar nyelv- és irodalom 7-8.évfolyam 1 óra
- Idegen nyelv 5-8. évfolyam 1 óra
- Matematika 7-8. évfolyam 0,5 óra
- Ének-zene: 5-6.évfolyam 0,5 óra
- Vizuális kultúra: 5-6.évfolyam 0,5 óra
- Digitális kultúra: 5-7.évfolyam 0,5 óra
- Hon- és népismeret: 6. évfolyam 1 óra
- Dráma és színház: 8. évfolyam 1 óra

Az iskola egyes évfolyamaira előírt tananyagot és követelményeit az oktatási miniszter által kiadott kerettanterv alapján végezzük az iskola egyéni sajátosságait figyelembe vevő módosításokkal, változtatásokkal.

A NAT-ban leírt tanulási területek tantárgyainak kötelező alapóraszám, illetve a maximális óraszám közötti különbség (*szabadon tervezhető órakeret*) lehetővé teszi, hogy a kerettantervekből levezetett helyi tantervünkben több időt tervezzünk a NAT-ban megfogalmazott követelmények teljesítésére, gyakorlására, elmélyítésére, az idegen nyelv magasabb óraszámában való oktatására, valamint az iskolai projektek, témahetek megvalósítására. Ezzel biztosítjuk, hogy megemelt óraszámokban tanítsuk az adott tantárgyat, ill. megvalósíthatjuk a projektoktatást.

A magyar nyelv és irodalom tantárgyat második osztálytól külön értékeljük, magyar irodalom és magyar nyelv bontásban.

Óratervi háló

Újpesti Bene Ferenc Általános Iskola 2024-25.

Évfolyam:	1.		2.		3.	4.		5.		6.		7.		8.	
Osztály:	1.a	1.b	2.a	2.b	3.a	4.a	4.b	5.a	5.b	6.a	6.b	7.a	7.b	8.a	8.b
Osztály típusa:	sport	normál	sport	normál	sport	sport	normál	sport	normál	sport	normál	sport	normál	sport	normál
Magyar nyelv és irodalom	7+1	7+1	7+1	7+1	6+0,5	6+0,5	5+1	4	4	4	4	3+1	3+1	3+1	3+0,5
Matematika	4+1	4+1	4+1	4+0,5	4+0,5	4+0,5	4+0,5	4	4	4	4	3+0,5	3+0,5	3+0,5	3
Környezetismeret					1	1+0,5	1+0,5								
Természettudomány								2	2	2	2				
Történelem								2	2	2	2	2	2	2	2
Állampolgári ismeretek														1	1
Hon- és népismeret										1	+1				
Idegen nyelv	+1		+1	+0,5	+2	2+1	2	3+1	3+1	3+1	3+1	3+1	3+0,5	3+1	3+0,5
Fizika												1	1	2	2
Kémia												1	1	2	2
Biológia												2	2	1	1
Földrajz												2	2	1	1
Etika/Hit- és erkölcsstan	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Ének-zene	1,5+0,5	2	1,5+0,5	2	1,5	1+0,5	2	1+0,5	2	1+0,5	1	1	1	1	1
Vizuális kultúra	1,5+0,5	2	1,5+0,5	2	1,5	1	1	1+0,5	1	1+0,5	1	1	1	1	1
Technika és tervezés	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1		
Digitális kultúra					1	1	1	1+0,5	1	1+0,5	1	1+0,5	1	1	1
Testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
Dráma és színház														1	+1
Sportágválasztás	0,5		0,5		0,5	0,5									
Sportegészségtan/Sportetika												0,5		0,5	
Közösségi nevelés								1	1	1	1	1	1	1	1
Önismeret/drámajáték	0,5		0,5		0,5	0,5						0,5			
Olimpiaismeret								0,5		0,5					
Tanulásmódszertan								1							
Összesen:	22+4	22+2	22+4	22+2	23+3	24+3	23+2	27,5+2,5	27+1	27,5+2,5	26+2	29+3	28+2	29,5+2,5	28+2
Összesen:	26	24	26	24	26	27	25	30	28	30	28	32	30	32	30

3.1. A nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása

3.1.1. Kulcskompetenciák, kiemelt fejlesztési irányok

Az iskolai nevelés-oktatás egyik alapvető célja az alap- és a kulcskompetenciák fejlesztése.

A magyar közoktatás meghatározó dokumentumainak, szabályzóinak és a nemzetközi trend követelményeinek megfelelően iskolánk pedagógiai szemléletében is hangsúlyos szerepet kapott az utóbbi években a kompetenciaalapú oktatás. Ennek középpontjában tanítványaink

azon képességének és hajlandóságának fejlesztése áll, hogy a bennük lévő tudást, ismereteket, készségeket és attitűdbeli jellemzőket sikeres problémamegoldó cselekvéssé alakítsák át.

A NAT az Európai Unió által ajánlott kulcskompetenciákból kiindulva, arra építve, de a hazai sajátosságokat figyelembe véve az alábbiak szerint határozza meg a tanulási területeken átívelő általános kompetenciákat, továbbá azokat, amelyek jellemzői, hogy egyetlen tanulási területhez sem köthetők kizárólagosan, hanem változó mértékben és összetételben épülnek a megszerzett tudásra, fejlődnek a tanulási-tanítási folyamatban. Az alábbiakban olvasható kulcskompetenciák kialakítását, elmélyítését és egyénre szabott fejlesztését a tanítási-tanulási folyamat alapvető feladatának tartjuk.

- A tanulás kompetenciái
- A kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi és idegen nyelvi)
- A digitális kompetenciák
- A matematikai, gondolkodási kompetenciák
- A személyes és társas kapcsolati kompetenciák
- A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái
- Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák

Kompetenciaalapú, minőségi oktatásunk céljai:

- a sikeres munkaerő piaci alkalmazkodáshoz szükséges képességek fejlesztése;
- az egész életen át tartó tanulás megalapozását szolgáló képességek fejlesztése, kompetenciaalapú oktatás elterjesztése;
- kompetenciaalapú oktatás megvalósításához illeszkedő módszertan széleskörű megismerése, és megvalósítása;
- a nevelőközösség módszertani kultúrájának fejlesztése;
- a tanulók képességeinek és kulcskompetenciáinak egyénre szabott fejlesztése;
- az esélyegyenlőség érvényesítése;
- újszerű tanulás-szervezési eljárások alkalmazása;
- szegregációmentes együttnevelési környezet kialakítása;
- egyéni fejlesztési tervek készítése;
- digitális írástudás elterjesztése, digitális tudásbázis alkalmazása.

3.1.2. Az 1-4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az 1–4. évfolyam mint nevelési-oktatási szakasz, az iskolába lépő gyermek természetes kíváncsiságára és tanulás iránti vágyára épít. Erre a belső motivációra kell alapoznunk a tanulóknak a nevelés-oktatás folyamatába történő fokozatos bevezetését, az iskola szabályainak elfogadtatását, a személyiségfejlesztést, valamint a tudatos tanulás megalapozását is.

Fontosnak tartjuk az alsó tagozat első éveiben a tanulók között tapasztalható különösen jelentős egyéni fejlődésbeli különbségek pedagógiai kezelését, a gyerekek fokozatos átvezetését az óvoda játékközpontú cselekvéseiből az iskolai tanulás tevékenységeibe. Fő célunk az, hogy a tanulók megszokják az iskolai életet, megtapasztalják a biztonság és a siker érzését, valamint felkészüljenek a további sikeres tanulmányokra.

Az alaptanterv az 1–4. évfolyamot tekinti az első önálló és céljait tekintve olyan meghatározóan alapozó nevelési-oktatási szakasznak, amely a 4. évfolyam végéig az új típusú tanulást igénylő második szakaszban nélkülözhetetlen alapkészségek megszerzését, megfelelő használatát biztosítja, s tanulási eredménycéljait az 5. évfolyam bemeneti elvárásaihoz illeszti.

Az alapozó funkció tartalmának és hatékonyságának a növelését elsősorban a **szövegértés-olvasás, a problémamegoldás és a tanulás tanulása készségek, képességek fejlesztését** látjuk leginkább indokoltnak. Az alapkészségekben ezeken a területeken jelentkeznek leginkább a problémák. Nagy hangsúlyt kell fordítanunk a **szövegértő olvasásra, szövegfeldolgozásra, az írásbeli munkák pontosságára, olvashatóságára, tisztaságára.**

Az **alapkomponeensek** közül az

- olvasáskészség;
- íráskészség;
- szövegértés;
- téri- vizuális-idői tájékozódás;
- mozgás;
- elemi számolási készség;
- elemi rendszerező képesség;
- elemi kombinatív képesség fejlesztése a feladat.

A tanulmányok első nevelési-oktatási szakaszához a következő kiemelt célok kötődnek:

- a tanulásra irányuló és a társas együttélés szabályait követő viselkedések bátorítása;
- pozitív attitűd kialakítása az iskola és az iskolai tanulás iránt;
- alapvető kultúrtechnikák készségszintű elsajátítása, továbbá e készségek alkalmazása a fejlődési szinthez illeszkedő, valódi élethelyzetekben megjelenő feladatok megoldása során;
- tanulási készségek kialakítása, az erőfeszítés és a kitartás támogatása;
- az önkifejezés készségeinek formálása és a pozitív önértékelés kialakítása;
- a kommunikációs és együttműködési készségek fejlesztése;
- a művészi kifejezés sokfélesége szerinti nyitottság kialakítása.

Az írás, az olvasás, a matematika és az idegen nyelvi ismeret mellett fontos, hogy a **gyerek kitartása, nyitottsága és kritikai gondolkodása is fejlődjön.**

Az 1–4. évfolyam egyik kiemelt oktatási és nevelési feladata a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, a különleges bánásmódot igénylő tanulók további tanulmányainak sikerét elősegítő differenciálás, valamint szakmai többlettámogatás biztosítása a lemaradás, a lemorzsolódás és a végzettség nélküli iskolaelhagyás veszélyeinek csökkentése és a tehetségek kibontakoztatása érdekében. A tanulók tanulmányi előmenetelét a képességeiknek megfelelő, egyénre szabott tanulási lehetőségek biztosításával tudjuk a leghatékonyabban támogatni.

3.1.3. Az 5-8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozaton folyó nevelés-oktatás feladata elsősorban a **sikeres iskolai tanulóhoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, képességegyüttesek és tudástartalmak megalapozásának folytatása**, a szükséges és elégséges tudás, benne a diszciplináris tudás megszerzésének és a készségek elsajátításának az aktív tanulásra fokozottan építő biztosítása, a megfelelő kompetenciák kialakításának, fejlődésének támogatása. Az alsó tagozaton kialakított és megalapozott készségek, **képességek továbbfejlesztésén** túl az ismeretek folyamatos **bővítése, rendszerezése**, összehangolása, a tanulók tudásszintjének emelése, az önálló ismeretszerzés, tanulás igényének fokozása a fő feladat.

A **rugalmas átmenet** érdekében az eltérő tanulási stílust, módszereket megkövetelő nevelési-

oktatási szakasz első évfolyamaiban, **az 5. és 6. évfolyamon elengedhetetlen az alsó tagozat módszertanának átvezető alkalmazása**, az önálló tanulás magasabb szintjére történő fokozatos áttérés biztosítása. Ezt szükségessé teszi az új tantárgyak (történelem, természettudomány) belépése és az ennek megfelelő tanulási stílus és stratégia iránti elvárás megjelenése.

A 7. és 8. évfolyam az új típusú tanulási formák kibontakozásának az a szakasza, amelyet **az önálló és aktív feladatszerzés** és tudásbővítés módszereinek megismerése és értő alkalmazása jellemez. Mindez egyre inkább **digitális kompetenciákra** alapozva történik.

A tanulás második, tudásbővítő szakaszában kiemelt célunk, hogy a tanulók egyre felelősségteljesebbeké és önállóbbakká váljanak. Fontos a tanulás iránti motivált állapot fenntartása, illetve az önálló tanuláshoz szükséges stratégiák és módszerek gyakorlott alkalmazása, valamint a továbbtanulási célok megfogalmazása

Kiemelt pedagógiai feladataink:

- a tanulás motivációjának fenntartása azáltal, hogy a tanulási feladatok gyakorlati és életszerű vonatkozásokkal kapcsolódnak össze;
- a tanulási folyamat fejlesztő értékelésével, ezen belül a hatékony visszajelzés alkalmazásával a problémamegoldásban való haladást elősegítő önértékelés kialakítása;
- a tanulók egyedi érdeklődésének és kiemelkedő képességeinek megismerése és fejlesztése, tehetség felismerés és tehetséggondozás;
- iskolán belüli és kívüli programokban történő részvétel támogatása az érdeklődés gazdagítása céljából;
- differenciált tanulásszervezési módokban és tevékenységekben való részvétel bátorítása, a lemaradások időben való felismerése, továbbá az érintett tanulók egyéni tanulási terv keretében történő hatékony támogatása, felzárkóztatása;
- a tanulók életpálya-tervezésének támogatása érdekében sokszínű gyakorlati, saját élmény alapú tevékenységformák és célzott pályaorientációs foglalkozások beépítése;
- a jól informált döntéshozatal előfeltételeinek és a döntéshozatali folyamatok egyes lépéseinek tudatosítása a tanulóknál, a pályaorientáció és a továbbtanulás egyes szempontjainak tudatos mérlegelése érdekében.

3.1.4. Alkalmazott pedagógiai módszerek

Fontosnak tartjuk, hogy az **osztályok összetételének, képességének** leginkább **megfelelő pedagógiai-módszertani szervezeti formát** válasszunk. A hagyományos tanulásszervezési módok mellett előtérbe helyezzük az új tanulásszervezési módszereket, ezek a tevékenységekre épülő tanulásszervezési formák segítik a tanulókat a tanulási eredmények által kijelölt ismeretek megszerzésében, és ezen keresztül a kompetenciák fejlesztésében. A tanév során többször élünk a lehetőséggel, hogy a megvalósulást **iskolán kívüli szakemberek** bevonásával, **külső helyszínek nyújtotta pedagógiai lehetőségek** igénybevitelével (könyvtár, múzeum, levéltár, színház, koncert) érjük el. A különböző szakos **pedagógusok együttműködnek**, hogy a tanulóknak lehetőségük legyen a tanórákon vagy a témahetek, tematikus hetek, projektnapok, témához szervezett események, tanulmányi kirándulások, iskolai táborok alkalmával a tantárgyak szervezett, összefüggő, illetve kapcsolódó tartalmainak

integrálására. Tanítási évenként **több olyan tanóra megszervezését is beillesztjük** a tanítási-tanulási folyamatba, amelyben több tantárgy ismereteinek integrálását igénylő (**multidiszciplináris**) téma kerül a középpontba.

A tanórán alkalmazott tanulásszervezési módok:

- a nyílt oktatás szellemében működő *frontális munka*, melyben a tanulók is aktív részesei a tanítási-tanulási folyamat tervezésének, alakításának; ahol a kommunikációs rendszerben természetessé válik a kölcsönösség nemcsak a tanárral, hanem a társakkal is;
- *az egyéni munka*, mely során az egyes gyerekek önállóan, egyénileg megoldandó feladatot kapnak; megvalósulhat ez egyedül végzett munka, rétegmunka, teljesen vagy részben egyénre szabott munka formájában;
- *a párban folyó tanulás*, melynek lényege, hogy két tanuló működik együtt valamilyen tanulmányi feladat megoldása érdekében; két változata alkalmazható: páros munka (hasonló szinten lévő tanulók közti munka) vagy tanulópár (különböző szinten lévő tanulók közötti munka);
- *a csoportmunka*, melyben 3-6 fő közös munkában old meg kapott vagy vállalt feladatot – kiemelt szerepet tulajdonítunk ezen tanulásszervezési módnak tanítványaink szociális és együttműködési kompetenciáinak és toleranciájának fejlesztésében;
- *differenciált tanulásszervezés*: az egyéni képességekhez igazodó, a tanulásszervezés jellegzetességeit képviselik az olyan eljárások, mint az egyéni rétegmunka vagy az adaptált szövegváltozatok felhasználása;
- *a kooperatív módszerek*, ami a tanulók 4-6 fős kis csoportokban végzett tevékenységén alapul; több fajtája fordul elő: a csoportos tanulás, a mozaiktanulás, a csoportkutatás – kiemelt szerepet tulajdonítunk ezen módszereknek tanítványaink szociális és együtt- működési kompetenciáinak és toleranciájának fejlesztésében;
- *a projektmódszer*, ami egy olyan tantárgyakon átívelő módszer, melyben egy adott témát a tanulóink széles körű összefüggéseiben dolgoznak fel komplex feladatok megoldása során; a projekt kidolgozása történhet egyénileg vagy csoportosan, végeredménye azonban minden esetben egy bemutatható szellemi vagy anyagi alkotás, iskolánkban hagyománya van a projektben való együtt munkálkodásnak;
- *kéttanáros modell*, a tanítási órákon két pedagógus dolgozik, a tanítót fejlesztő pedagógus, gyógypedagógus, ill. egy másik tanító segíti, akik egyéni, vagy kiscsoportos fejlesztő foglalkozást végeznek a több figyelmet igénylő tanulókkal. Az intézményi projektek foglalkozásai alkalmával is a kéttanáros modellt alkalmazzuk;
- *könyvtári óra*, könyvtárhasználati ismeretek elsajátítása, kutató munka, önálló ismeretszerzés módszereinek alkalmazása;
- *múzeumpedagógiai óra* – iskolán kívüli tanóra;
- *interaktív óra* – a pedagógusok, ill. külső szakemberek által irányított óra, ami a gyerekek együttműködésére, tevékenységére épít, felhasználva a technológiai eszközöket;
- *teammunka*, alkalmazásával megvalósítjuk a kooperatív szemléletet, együttműködést.

A tanórákon alkalmazott oktatási módszerek:

- az *előadás*, amit egy-egy téma logikus, részletes, viszonylag hosszabb ideig tartó kifejtésére használunk; általában magába ötvöz további oktatási módszereket is, mint például az elbeszélést, a tanári magyarázatot és a szemléltetés elemeit;
- a *tanulói kiselőadás*, ami a kutatótevékenységnek köszönhetően élményszerű ismeretszerzési formát jelent a diákjaink számára; melyben lehetőségük nyílik könyvtári munkára, az internetes keresés technikájának elsajátítására, az előadás megtervezésére, megírására, elmondására s ezeken keresztül kutató, tervező, előadói és szóbeli kifejezőkészségeik fejlesztésére;
- a *megbeszélés*, amelynek alkalmazása során tanulóink a tanár kérdéseire válaszolva dolgozzák fel a tananyagot (kérdve kifejtés);
- a *vita*, aminek az ismeretek elsajátításán túl célja a gondolkodás, a kommunikációs és a vitakészségek fejlesztése is;
- a *munkáltató módszer*, melynek során a tanulóink tárgyakkal vagy eszközökkel manuális tevékenységet végeznek egyénileg, párban vagy kis csoportokban tanári felügyelet alatt;
- a *szimuláció*, a *szerepjáték*, a *játék*, mint olyan oktatási módszerek, amelyekben tanulóink tapasztalati tanulás révén fogalmakat, eseményeket, jelenségeket sajátítanak el; tevékenységeket gyakorolnak be; számot adhatnak korábban megszerzett tudásukról;
- *prezentációkészítés egyénileg, csoportban*, digitális kompetencia fejlesztése, együttműködés;
- *interneten való kutatás* – önálló munka, önművelés.

3.1.5. Az etika / hit- és erkölcsstan tantárgy oktatása

A nemzeti köznevelésről szóló törvény rendelkezései szerint az általános iskola 1–8. évfolyamán az etika tantárgy oktatása kötelező tanórai keretben történik.

A **hit- és erkölcsstan**oktatás tartalmát az **egyházi jogi személy** határozza meg.

Az **etika** oktatását alsó tagozaton az **osztálytanító**, felső tagozaton a **szakirányú továbbképzést végző pedagógus** tartja. A tantárgy alapvető célja annak felismertetése, hogy a kulturális hagyományokban gyökerező etikai elvek, társas szabályok, szocioemocionális készségek miként járulnak hozzá az egyéni és közösségi identitás formálódásához, stabilitásához, valamint az egyének és csoportok közti együttműködés megteremtéséhez. A tanulási tevékenységek arra ösztönzik a tanulókat, hogy **modellezett és valódi élethelyzetekben átélt élmények feldolgozásával**, értelmezésével életkorukhoz, fejlődési ütemükhöz illeszkedő, tapasztalati tanulással, érvekkel alátámasztott véleményt formáljanak a személyes és a közösségi élet alapvető kérdéseiről. A tanórákba beépítjük a „**Boldogságórák**” nevelési témáit is.

3.1.6. Természettudományos nevelés

A nemzeti alaptanterv szerint a természettudományos gondolkodás megalapozását az **alapfokú képzés első szakaszában a magyar nyelv és irodalom tanulási területének** tudásbővítést és olvasásfejlődést segítő olvasmányai (1–2. évfolyam) ágyazva kezdjük, és a

környezetismeret (3–4. évfolyam) és **természettudomány** (5–6. évfolyam) tantárgyainak keretében folytatjuk. A természettudomány oktatását a 7–8. évfolyamon a **biológia, a kémia és a fizika**, valamint hozzájuk kapcsolódva a **földrajz tantárgyak** keretében valósítjuk meg.

Az **alsó tagozaton** az **alapkészségek fejlesztését** állítjuk a középpontba, ennek figyelembevételével történik a természettudományi ismeretek tanuláshoz szükséges készségek megalapozása.

5-6. évfolyamon legfőbb célkitűzésünk a 3-4. évfolyamon szerzett ismeretek további tartalmakkal való bővítése, a természettudomány módszereinek megismertetése, az életkornak megfelelő tudásalkalmazás készségeinek fejlesztése és a gyerekek **természettudományos gondolkodásának** formálása.

A korábbi évfolyamokon megszerzett ismeretekre építve a **7-8. évfolyamokon** önállóan jelenítjük meg a fizika, kémia és a biológia, földrajz tantárgyakat, megtartva a jelenség- és problémaalapú, interdiszciplináris szemléletet, hangsúlyosabbá téve a szaktárgyak szerinti tartalmat. Célunk, a szaktárgyi ismeretek bővítése mellett a **szaktárgyakon átívelő tudástartalmak összefüggéseinek megismerése**, a tudásalkalmazáshoz szükséges **kompetenciák** megszerzése.

3.1.7. Az idegennyelv-oktatás

Az **első idegen nyelv oktatását** iskolánkban felmenő rendszerben a **2020/21-es tanévtől a köznevelési típusú sportosztályban az első évfolyamtól, a normál kerettantervű osztályban a második évfolyamtól** indítjuk.

A kisgyermekkor (1-4.évfolyam) idegen nyelvi fejlesztés legfontosabb céljai közé a kedvező **nyelvtanulási attitűd kialakítását**, illetve a **motiváció** megteremtését és fenntartását tartjuk. A nyelv és a nyelvtanulás megszerettetésén túl fő célunk a nyelvtanulás mindennapokban betöltött szerepének megértése és a célnyelvi kultúrák megismerése, valamint az élményalapú és tevékenységközpontú nyelvi nevelés alkalmazása. A hangsúlyt a **szóbeliségre, a játékoságra** és az életkornak, illetve nyelvi szintnek megfelelő kommunikáció megvalósulására helyezzük. Az idegen nyelvi órákon a tanulók életkori sajátosságainak és fejlettségi szintjüknek megfelelő, érdekes, változatos, értelmes és kihívást jelentő tevékenységek által kerülnek közel a nyelvhez.

Az 5-8.évfolyam nevelési-oktatási szakaszában az egyik fő célunk a nyelvtanulási motiváció fenntartása és erősítése, valamint a **valós nyelvi helyzetekben** egyre inkább **használható nyelvtudás** fejlesztése. A tanulás tartalmát, tananyagait a nyelvtanulók igényeinek megfelelően folyamatosan tervezzük és fejlesztjük, fokozottan szem előtt tartva a 21. századi lehetőségeket, különös tekintettel az **infokommunikációs eszközökre** és a modern nyelvpedagógiai technológiákra.

A **6. évfolyam végére a KER szerinti A1, a 8. évfolyam végére az A2 nyelvi szint a kimeneti elvárás.**

3.2. A csoportbontás és egyéb foglalkozások szervezésének elvei

Diagnosztikus felmérés alapján **differenciált** fejlesztéssel kívánunk gondoskodni a felzárkóztatásra szoruló gyermekekről, illetve a fejlesztésben élenjárókról. Megadjuk a lehetőséget ahhoz, hogy a **lemaradó tanuló** beérje társait, felzárkózzon az átlaghoz, meghatározott időn belül elérje a helyi tanterv elvárt követelmény szintjét, a **tehetséges tanuló**

pedig képességeihez mértén haladjon, fejlődjön. A differenciálást a csoportbontás, az egyéni foglalkozás mód- szerének kialakításával kívánjuk megvalósítani.

3.2.1. A szabadon tervezhető kötelező foglalkozások indításának elvei, feltételei

A szülők, tanulók igényeinek, az intézmény személyi és tárgyi feltételeinek, a fenntartó által biztosított lehetőségek függvényében, valamint a gyermekek továbbtanulási igényeinek figyelembe vételével szervezzük a tanórai, tanórán kívüli foglalkozásokat.

A választhatóságot figyelembe véve, az adott évfolyamokon elsősorban azokat **a csoportokat** indítjuk, ahol erre évfolyamon/osztályon belül legalább **10 fő jelentkező** van.

A **választható foglalkozások**, az órakeret felhasználása tanévenként pontosításra kerül, amelyet a fenntartóval való egyeztetést követően a mindenkori tantárgyfelosztás tartalmaz. A választásukat a tanulók és a szülők aláírásukkal megerősítik és tudomásul veszik, hogy **az értékelés, a mulasztás** tekintetében **úgy kell tekinteni**, mintha ezek a foglalkozások **kötelező tanórai foglalkozások lennének**.

Iskolánkban **csoportbontásban tanítjuk**

- az idegen nyelvet,
- a digitális kultúrát,
- a technika és tervezést (felső tagozat),
- a sportosztályokban a sportspecifikus tantárgyakat,
- valamint a matematika tantárgyat (létszámtól és csoportösszetételtől függően)

Célunk ezzel, hogy az ismereteket elmélyítsük, több idő jusson a gondolkodási, a kommunikációs készségek fejlesztésére, a tanulók tudásának megalapozására, az egyéni bánásmód megvalósítására, a tehetséggondozásra, felzárkóztatásra.

A csoportokat a helyzettől függően több szempont alapján alakítjuk ki: egyszerű szétválasztás, cserebontás, váltóbontás, differenciált bontás.

A csoportba sorolás rendje

Az **1-2. évfolyamon a nyelvi csoportokba** – angol nyelv – sorolásnál mindkét osztályban névsor szerinti bontást alkalmazunk. A csoportok indítása 10 fő, de minimálisan legalább az osztály létszámának a fele.

3. évfolyamtól angol nyelvből a csoport kialakításakor a 2. évfolyamon elért mérési eredmény figyelembevételével a tanulók nyelvi képességi szintje, szorgalma, a nyelvtanuláshoz való hozzáállása alapján az igazgató dönt, a szaktanárok javaslata alapján.

Az angol órákat évfolyamonként azonos időpontban tartjuk. Biztosítjuk az átjárhatóságot a csoportok között. A csoportváltásra való kérelmet kérheti a szülő vagy javasolhatja a szaktanár. A kérelmet az adott tanév május 10-ig írásban kérheti a szülő, az átsorolásról az igazgató dönt a nyelvi munkaközösség szakmai véleményének ismeretében az adott tanév június 15-ig.

Az egyéb tanórai szervezésénél a résztvevők számán (minimum 10 fő/csoport) kívül a személyi és tárgyi feltételek biztosíthatóságát is figyelembe vesszük.

Fontos szempont a folyamatosság és a felmenőrendszer elve. Az igényfelmérés után a végleges csoport kialakításáról az igazgató dönt.

3.2.2. Tanórán kívüli foglalkozások szervezésének szempontjai

Az Nkt.2011. évi CXC törvény 27.§ (2) értelmében iskolánk biztosítja tanulói számára a 16.00

óraig történő foglalkozás megszervezését.

Az Nkt.55.§ (1) bekezdésében foglaltak alapján ez alól az igazgató szülői kérésre felmentést adhat. Az igazgató fenntartja azt a jogát, hogy a tanuló tanulmányi eredményének romlása esetén az engedélyt felülvizsgálja.

Napközi, tanulószoba: A szülők igénye, jelentkezése alapján biztosítjuk a napközi és a tanulószoba megszervezését. Alsó tagozaton törekszünk arra, hogy az osztályoknak önálló napközis csoportjuk legyen. A **napközis foglalkozások a délelőtti tanítási órák végeztével** – a csoportba járó tanulók órarendjéhez igazodva – **kezdődnek, és délután 16:00-ig tartanak.** Szülői igény esetén a napközis tanulók részére 16:00 – 18.00-ig az iskola felügyeletet biztosít.

Általános iskolában reggel 7 órától este 18 óráig – vagy addig, amíg a tanulók jogszerűen tartózkodnak az intézményben – gondoskodni kell a tanulók felügyeletéről.

16 óra után a tanulók felügyeletét nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő munkakörben foglalkoztatottak láthatják el.

Az első osztályosok jelentkezése a tanórán kívüli foglalkozásra a beiratkozáskor történik.

A tanulószoba szervezése az 5-6. évfolyamon történik. A tanulószoba a szorgalmi időszak alatt működik tanítási napokon az utolsó tanítási óra végét követően 16.00 óráig az erre kijelölt tanteremben. Az igények felmérésére szeptember első hetében kerül sor. Az osztályfőnök szorgalmazhatja a tanulószoba évközi igénybevételét a gyengébb tanulmányi eredményű tanulók esetében, hosszabb hiányzást követően, valamint akkor, ha azt gyermekvédelmi szempontok indokolják.

A napközis és tanulószobai foglalkozásokról való eltávozás csak a szülő írásbeli kérelme alapján történhet.

Szakkörök: A különféle szakkörök a tanulók egyéni képességeinek fejlesztését, a tehetséggondozást szolgálják. A szakkörök lehetnek szaktárgyiak, művésziak, sportjellegűek, de szerveződhetnek valamilyen közös érdeklődési kör, hobbi alapján is. A szakkörök indításáról és létszámáról, a felmerülő igények és az iskola lehetőségeinek figyelembevételével, az iskola nevelőtestülete dönt, amelyről tájékoztatja a diákokat és a szülőket. A tanuló szülői beleegyezéssel május 20-áig jelezheti írásban, hogy melyik szakkört választotta. Amennyiben a tanuló felvételt nyert, a tanítási év végéig köteles a foglalkozásokon részt venni.

Sportkör: Az iskolai sportkör tagja az iskola minden tanulója. A sportkör a tanórai testnevelésórákkal biztosítja a tanulók mindennapi testedzését, valamint a tanulók felkészítését a különféle sportágakban az iskolai és iskolán kívüli versenyekre. A különböző sportágak keretében indított sportköri foglalkozásokra a jelentkezés történhet önként, illetve a szaktanár ajánlásával. A foglalkozáson való részvétel a tanítás év végéig kötelező. A foglalkozást tarthatja az intézmény pedagógusa, de külsős szakember is. A külső szakember által szervezett foglalkozások önköltségesek.

Tehetséggondozó, felzárkóztató, fejlesztő foglalkozások: A tehetségek ápolása, fejlesztése, a versenyekre, pályázatokra való felkészítésre tehetséggondozó foglalkozásokat indítunk, melyre a jelentkezés történhet önkéntesen, ill. a pedagógus által kijelölve.

A tanulók felzárkóztatása, fejlesztése, lemorzsolódásának megakadályozása, a hátrányok kompenzálása céljából felzárkóztató, fejlesztő foglalkozásokat tartunk. A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulóink számára a szakértői véleményben meghatározott órakeretben a fejlesztőpedagógus végzi a fejlesztést, ezen kívül a tanítók, szaktanárok a kötött, ill. a tanítással le nem kötött órák terhére segítik a gyerekek

felzárkóztatását. A foglalkozásokon a tanulók részvétele kötelező.

Fakultációk: A gyerekek művészeti, idegen nyelvi és matematikai képességeinek, kompetenciáinak fejlesztésére szervezünk fakultációs csoportokat. A csoportok indítása függ a személyi feltételek meglététől.

Ünnepek, programok, rendezvények: Az iskolai szintű programokon, ünnepségeken, ünnepélyeken minden tanulónak és pedagógusnak kötelező a részvétel. Távollétról az igazgató adhat engedélyt megfelelő indok esetében.

Szabadidős tevékenységek: A szabadidő hasznos és kulturált eltöltésére havonta többféle programot kínálunk tanulóink számára, az életkori sajátosságokat figyelembe véve. Erről részletesen az iskola munkaterve és a havi program tájékoztat. Ezek a programok lehetnek: múzeum, színház, hangverseny, kiállítás látogatása, foglalkoztató programok, sportrendezvények, kirándulások, táborok, erdei iskola, versenyek, vetélkedők.

Az iskolán, tanórán kívüli szabadidős foglalkozások anyagi terhet rónak a szülőkre, ezért ezek szervezése a szülők együttműködésével, támogatásával valósulnak meg. A nehéz anyagi körülmények között élő családok gyermekeit az iskola alapítványa lehetőségeihez mértén támogathatja, a szülő írásbeli kérelme alapján.

Az Nkt. 2. § (1) bekezdésének megfelelően, az Alaptörvényben foglalt ingyenes és kötelező alapfokú, valamint ingyenes és mindenki számára hozzáférhető középfokú nevelés-oktatáshoz való jog biztosítása az érettségi megszerzéséig, valamint a készségfejlesztő iskola utolsó gyakorlati évfolyamának befejezéséig a magyar állam közzszolgálati feladata. Ingyenes az iskolai rendszerű nevelésben-oktatásban való részvétel a halmozottan hátrányos helyzetű és a sajátos nevelési igényű tanuló részére.

A tankerületi központ által fenntartott köznevelési intézményben térítésmentesen biztosított köznevelési közfeladat: a pedagógiai program végrehajtásához kapcsolódó, a minden tanuló számára előírt tananyag megismerését, feldolgozását, a mindennapi testedzést szolgáló, intézményen kívüli kulturális, művészeti, sport- vagy más foglalkozás, kirándulás, erdei iskola. A pedagógiai program részeként, tanítási, nevelési időben megszervezett programok megszervezésénél a főszabály az ingyenesség.

Ha a tanítási, nevelési időben megszervezett program a tanulók számára kötelező, akkor ebben az esetben ingyenes kell, legyen.

Az iskola nem ingyenes szolgáltatásokat is szervezhet, de ezek nem a pedagógiai program végrehajtását szolgálják, ekképpen nem kötelezőek, hanem a részvétel és a fizetés is önkéntes a tanulók számára

A tanítási időn kívül, költségtérítés ellenében megszervezett vagy ajánlott rendezvény, foglalkozás nem tehető kötelezővé a tanulók számára.

Mind a nevelési program, mind a helyi tantervek csak olyan feladatokat, programokat tartalmazhatnak, amelyek a tanulók és a szülők számára ingyenesen hozzáférhetők, vagyis a pedagógiai program semmilyen fizetési kötelezettséghez köthető programot nem tartalmazhat!

Azokat a programokat, amelyeknek fizetési kötelezettséggel járó vonzata van (pl. pályázatokon való részvétel, külföldi tanulmányutak, táborok, kirándulások, testvériskolai kapcsolatok, jótékonyági célú hozzájárulások, felajánlások stb.) nem kell és nem is szabad a pedagógiai programban szabályozni.

Semmi nem zárja ki a felsoroltak megszervezésének lehetőségét, a tanulók, szülők részvételét, azonban ezekre csak a tanulók, szülők, pedagógusok önkéntes vállalása alapján kerülhet sor,

arra kötelezni senkit nem lehet, így ezeket egyik intézményi dokumentumban sem szabad szerepeltetni.

3.3. Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái, valamint a tanulók teljesítményértékelésének formái

---

Az elmúlt években egy jól működő mérési, értékelési rendszert dolgoztunk ki a tantárgyi méréseket illetően. Úgy gondoljuk, hogy a tanulók fejlődését körültekintően és megalapozottan kell támogatnunk, s ehhez az értékelés eszközeinek szélesebb körét szükséges alkalmaznunk. Tervező munkánk során figyelembe vesszük a tanulók előzetes tudását, aktuális fejlettségi szintjét, egyéni fejlődési lehetőségeit, életkori sajátosságait, az értékelés személyiségfejlődésükre gyakorolt hatását és a pedagógiai célokat. Célunk a gyerekek teljesítményének folyamatos és szakszerű mérése, elemzése, valamint az ezekre alapozott rendszeres segítő-támogató visszajelzés. Sokféle értékelési módszert alkalmazunk: előzetes felmérést, segítő felmérést, az IKT-eszközökre támaszkodó diagnosztikus eljárásokat, a pedagógiai elvek alapján tervezett játékalapú tanulási feladatrendszereket, összegző felméréseket.

3.3.1. A tanulók teljesítményének értékelése

Az egyes tanulók teljesítményének és előre haladásának ellenőrzése, értékelése a pedagógus feladata. Az értékelés alapján nyert információk a **diák, a tanár és a szülő tájékoztatására** szolgálnak. E terület értékelésének pedagógiai funkciója a diákok felelősségtudatának és **motivációjának** erősítése, a versenyszellem légkörének és a tehetségek kibontakozásának segítése, valamint a tanár számára az értékelésből leszűrhető **tapasztalatoknak** a pedagógiai folyamatban való hasznosítása, további célok meghatározása.

A tanulók teljesítményének értékelése a különböző időpontokban és periódusokban más-más jellemzők alapján történik. A rendszeres értékelés lehetővé teszi a tanulók fejlődésének folyamatos nyomon követését. Úgy gondoljuk, az értékelésnek adatokra és tényekre kell támaszkodnia, a teljesítménnyel összhangban lévő értékelés segíti őket a további tanulási útjának kijelölésében is. A hagyományos értékelési módszerek mellett élünk kell az **új, a gyerekek egyéni fejlődési útját támogató** értékelések alkalmazásával is.

Minden **gyereknek** szüksége van arra, hogy **észrevegjük őt, megdicsérjük, pozitív visszajelzéseket kapjon** arról, amit csinál. Törekszünk a megfigyelésen alapuló pozitív visszajelzés módszerét alkalmazni, nem általánosságban, hanem **személyre szólóan értékelni**, a legapróbb pozitívumot is visszajelzi a tanulónak, ami motiválttá teszi őt. Az a legfontosabb, hogy a gyerekek örömmel jöjjenek az iskolába, szeressék az iskolát, jól érezzék magukat, egyéni teljesítményeiket elismerjék, sikerélményhez jussanak.

3.3.2. Értékelés a tanítási folyamat során

A tanítási folyamat során törekszünk a fejlesztő értékelés alkalmazására. A fejlesztő értékelés a tanulók fejlődésének, illetve tudásának gyakori, interaktív módon történő értékelését jelenti. Célja a tanulói szükségletek meghatározása, valamint a nevelési-oktatási folyamatnak azokhoz történő igazítása.

Az egyes tantervi témák feldolgozásának megkezdése előtt, valamint a tanév elején **diagnosztizáló jellegű** felmérést végzünk. Az **előzetes felmérés** egy tanítási óra, tanulási egység, téma vagy program megkezdése előtt végzett adatgyűjtés, melynek fontos jellemzője,

hogy előzetes tudást, illetve alapszintet mér, és lehetővé teszi a tanítási egység befejezését követő újabb felmérés eredményével való összehasonlítást. A közös szóbeli megbeszélés és értékelés a diákok felé megerősítő és tanácsadó jellegű. A pedagógus a felmérést abból a szempontból értékeli, hogy a továbbhaladás feltételei adottak-e a tanulócsoporthoz egésze, illetve az egyes tanulók vonatkozásában. Értékelése eredményét és az abból következő tennivalókat a tanulócsoporthoz megbeszéli. Ezen értékelési eljárás használata lehetőséget ad a tanulók értékelésének differenciálására.

A tanulás folyamatába több alkalommal beiktatunk **formatív (segítő) jellegű**, az eredményes tanulást elősegítő mérést és értékelést. Ezt lehetőség szerint ismétlés és részösszefoglalás előzi meg. Formája lehet **szóbeli vagy írásbeli** is, törekszünk arra, hogy a tanulók szóbeli teljesítményét is mérjük. A szóbeli feleletek értékelése során a pedagógus a tartalmat értékelheti érdemjeggyel is, a megformálás és az előadás módját illetően viszont mindenképpen korrigáló és tanácsadó jellegű az értékelése.

Az ilyen jellegű értékelések **célja információgyűjtés**, a tanítási és tanulási hibák feltárása, melynek alapján lehetővé válik a pótlás és a javítás. Ennek érdekében az ilyen formatív értékeléseket az érdemjegy mellett kiegészítjük a javítás lehetőségeire rámutató szóbeli értékeléssel is.

A tantervi témák, tanítási egységek végén, félévkor, év végén szummatív **lezáró-minősítő jellegű** értékelést végzünk. Célunk annak megállapítása, hogy a tanulók tudásának, ezen belül a stabil ismeretek kialakításának és a készségek elsajátításának szintje eléri-e a tanulási eredményelvárásokban foglalt kritériumokat. A szummatív értékelés minősítő jellegű, ennek megfelelően a felmérésben szereplő feladatok pontszáma osztályzattá, jellemzően az ötfokozatú skálán jelölt érdemjeggyé válik, majd az elektronikus nyilvántartásba, e-naplóba kerül. Lehetőségünk és erőnk szerint törekszünk arra, hogy az osztályzatot lehetőleg szöveges (írásbeli vagy szóbeli) indoklás és kiegészítés kísérjen.

A helyi méréseken kívül a tanulók képességeit, eszköztudását mérik az országos kompetencia- és idegen nyelvi mérések 6. és 8. évfolyamon, Az első osztályosok körében pedig a tanulók eltérő ütemű fejlődéséből, fejlesztési szükségleteiből fakadó egyéni hátrányok csökkentése, továbbá az alapkészségek sikeres megalapozása és kibontakoztatása érdekében a DIFER mérést végezzük el. Ezeket a méréseket elemezzük, értékeljük, megfogalmazzuk az erősségeket, ill. a fejlesztendő területeket, ha szükséges, intézkedési tervet készítünk.

3.3.3. A tanulók értékelésének formái

Személyes, verbális értékelés: értékelési rendszerünkben kiemelkedő szerepe van. Jellege korrigáló, **segítő, tanácsadó, orientáló**, megjelenik a tanórán, közösen végzett tevékenységekben, iskolagyűléseken, valamint a tanár és a diák, illetve a szülő helyzetfeltáró beszélgetéseiben, szülői értekezleteken és fogadó órákon.

Írásbeli értékelés: a tanulók munkáira írt rövid, lényegre utaló észrevételek, mely megfogalmazásokkal rövid értékelést adunk az elért eredményről, valamint meghatározzuk a fejlesztésre vonatkozó területeket is.

Szöveges értékelés: iskolánkban 1. osztályban félévkor és év végén, 2. osztályban félévkor szövegesen minősítjük.

Osztályozás: Kizárólag csak az első évfolyamon félévkor és év végén, a második évfolyamon

félévkor kell szöveges minősítéssel kifejezni, hogy a tanuló kiválóan, jól vagy megfelelően teljesített vagy felzárkóztatásra szorul.

A második évfolyam végén és a magasabb évfolyamokon félévkor és év végén a tanuló értékelésére – a köznevelésért felelős miniszter engedélyével – az iskola pedagógiai programja az Nkt. 54. § (2) bekezdésben meghatározottaktól eltérő jelölés, szöveges értékelés alkalmazását is előírhatja. Engedély hiányában az összes tantárgy esetén érdemjegyeket és osztályzatokat kell adni (az Nkt. 54. § (2) bekezdésben meghatározottak alapján).

A tantárgyak **követelményeit** az év elején közöljük a tanulókkal, meghatározzuk a követelményminimumot, azaz az elégséges szintjét, a számonkérés formáit, a megszerzendő érdemjegyek számát, a félévi és év végi minősítés szempontjait.

Osztályértékelés: az **osztályfőnök végzi** a félévek végén zajló osztályozó értekezleteken, és írásban továbbítja az iskolavezetésnek. Szülői értekezleteken tájékoztatja a szülőket. Az osztálytanító a felső tagozatba lépéskor tájékoztatást ad a kollégáknak az alsó tagozatos tanulmányi és közösségi munkáról.

3.3.4. Az értékelés funkciói

- a folyamatos munka folyamatos visszajelzésének eszköze;
- a tanulásra, vagy más tevékenységre való érdekeltség megteremtésének eszköze;
- a motiváció eszköze;
- az elvárt, követelményekben megfogalmazott ismeretekhez való viszony, ill. mérték kontrolljának eszköze;
- a hasonló tevékenységet végzőkhöz képest kialakult relatív helyzet meghatározásának eszköze;
- versenyorientációt, sikert, kudarcot jelez;
- az önismeret kontrollja;
- az elvárt képességek szintmérésének eszköze;
- az előrehaladás mérésének eszköze.

3.3.5. Az értékelés alapelvei

- Legyen egységes, egyszerű, áttekinthető;
- legyen differenciált, személyre szóló;
- legyen kiszámítható, azonos feltételeket teremtő;
- ne legyen megtorló, fegyelmező jellegű;
- biztosítsa a folyamatosságot, a szóbeli és írásbeli értékelés egészséges arányát
- biztosítsa a szubjektív értékelés jogát is;
- jelezze a sikert és a kudarcot;
- preferálja a szorgalmat és a tehetséget;
- segítse a tanuló és szülő/gondviselő objektív tájékoztatását;
- jelezze a tanuló számára helyzetét éppúgy, mint szülei, környezete számára;
- teremtsen érdekeltséget;
- az iskolai követelményrendszerre épüljön;
- legyen kompatibilis a közoktatás egészével;
- félelemmentes közegben történjen;
- sokoldalú, tervezett és megbízható legyen;
- fejlesztő, ösztönző jellegű legyen;

- legyen tárgyyszerű (mik az erős pontok, melyek a gyengeségek, hogyan lehetséges a javítás);
- ismert legyen a követelményrendszer tanár, diák és szülő előtt.

3.3.6. A számonkérésnek, a tanulói teljesítmény értékelésének, minősítésének követelményei

- Számonkérni csak olyan ismeretet szabad, **amelyet megtanítottunk**, illetve amelyhez a tanuló tanára vezetésével (irányításával) hozzájutott.
- A számonkérésnek mindig a **tanuló tudására** (és nem tudásának hiányosságaira), képességeire, kompetenciáira kell irányulnia.
- Lehetőséget kell adni a tanulónak a számonkérés során **feltárt hiányosságok** pótlására, hibák **javítására**.
- A tanuló teljesítményét mindenkor **korrekt** módon, az elvárás-képesség-teljesítmény egységében kell értékelni.
- Az értékelés és minősítés során arra kell törekedni, hogy az érdemjegy vagy szöveges minősítés mindenkor a **tanuló teljesítményét** tükrözze (és ne az osztályban, csoportban kialakult tudásbeli rangsorban elfoglalt helyét).
- Az értékelés fejlesztő legyen, ami a tanulók fejlődésének, illetve tudásának gyakori, interaktív módon történő értékelését jelenti.
- Törekednünk kell arra, hogy minél több adattal rendelkezünk a tanulóról, fejlődéséről, problémáiról, ezért az ismeretek feldolgozásának különböző szakaszaiban, valamint a tanórán kívüli tevékenységek közben is figyeljük a tanuló hozzáállását, érdeklődését, figyelmét, fejlődésének jegyeit.
- Fontos a bizalmi légkör megteremtése, a gyerekeknek érteniük és érezniük kell, hogy az ellenőrzés és a vele együtt járó értékelés arra szolgál, hogy rávilágítson megfelelő irányban, ütemben haladnak-e.
- A tanulói teljesítmény értékelésekor a **pozitív motiváció**, a képességeknek a megerősítés útján történő fejlesztése az irányadó elv.

Az értékelés specialitásai az 1. és 2. évfolyamon

- Az alsó tagozaton a szöveges értékelés célja az, hogy a szülők pontos képet kapjanak gyermekük képességeinek és készségeinek fejlődéséről.
- Az értékelő szöveg tárgyanként, illetve azon belüli részenként változhat, az adott terület kulcskompetenciáinak függvényében (pl. hangos olvasás, szövegértés, lényegkiemelés, vagy: tollbamondás, szövegalkotás, íráskép). Egy tantárgyon / értékelendő területen belül az azonos szintű teljesítményekre, illetve hiányosságokra azonos kifejezéseket, nyelvi fordulatokat használunk (mondatbank).
- Az értékelő szövegnek az abszolút teljesítmény mellett tükröznie kell az előző értékelés ótatapasztalt fejlődést is.
- Az értékelés **nem** tartalmazhat társakkal való **összehasonlítást** (nem rangsorolhatja a diákokat).
- Az értékelés mindenkor segítő szándékú; a gyerek fejlődését kell, hogy segítse, **nem lehet megalázó vagy büntető jellege**. Minden értékelésben a pozitívumokból

kiindulva, azokra alapozva kell megfogalmazni a további fejlődés útját.

- Az értékelést úgy kell megfogalmazni, hogy annak tartalmát, üzenetét a gyerek is pontosan értse.

Értékelés érdemjeggyel, osztályozással a 2. évfolyam félévétől a 8. évfolyam végéig

- folyamatos

Az értékelés funkciói:

- visszajelzés a diáknak a zökkenőmentes továbbhaladás érdekében;
- jelzés a szülőknek, pedagógusnak a diák adott tantárgybeli előmeneteléről.

Az értékelés fajtái:

- órai értékelés – szóban az órai munka, az aktivitás visszajelzésére, érdemjeggyel;
- tanórai munkák – feladatlap, fogalmazás, esszé stb. szövegesen, érdemjeggyel;
- szóbeli felelet értékelése – érdemjeggyel és szóbeli hozzáfűzéssel;
- írásbeli számonkérés
  - írásbeli felelet: 1-2 tananyagrészből, érdemjeggyel, bejelentés nélkül röpdolgozat: 1 tananyagrészből, érdemjeggyel, bejelentés nélkül dolgozat: 2-3 tananyagrészből, érdemjeggyel, előző tanórán bejelentjük feladatlap, teszt, tudáspróba: érdemjeggyel;
  - témazáró dolgozat: legalább egy héttel korábban bejelentetjük, összefoglalással előkészítjük, teljes témakör felölelő számonkérés, érdemjeggyel;
- projektmunka értékelése- szövegesen, érdemjeggyel;
- beadandó, nagyobb elmélyülést igénylő házi dolgozat, esszé – érdemjeggyel;
- tanulói produktumok értékelése érdemjeggyel és szóban (készségtárgyak teljesítményértékelésére);
- internetes kutatás értékelése – szövegesen, érdemjeggyel;
- prezentáció értékelése- szövegesen, érdemjeggyel;
- házi feladat- szövegesen, érdemjeggyel;
- füzetvezetés- szövegesen, érdemjeggyel;
- szülőknek küldött jelzés a feltűnően gyenge, vagy a kiemelkedően jó teljesítményért;
- félévi és tanév végi osztályzat.

A félévi és tanév végi – ellenőrzőben, ill. bizonyítványban rögzített – értékelés funkciói:

- félévkor: **visszajelzése** annak, hogy a tanuló hol tart a tantárgy ismeretanyagának, az abban való jártasságnak az elsajátításában. A félévi osztályzatnak kell kifejeznie azt, hogy a tanulói munka, aktivitás tendenciája megfelelő-e, a képességei szerinti legmagasabb szintű tudás megszerzéséhez vezet-e, visszajelzést kell adnia arról, hogy megtalálta-e a tanuló a tantárgy eredményes elsajátításához szükséges tanulási módszereket;
- év végén: az osztályzatban kifejezett értékelés azt mutatja meg, hogy a tanuló milyen

szinten **sajátította el a tantárgy adott tanévre előírt követelményeit.**

A szülő a tanuló teljesítményéről rendszeresen értesül a KRÉTA rendszeren keresztül. A pedagógus köteles a tanórán adott érdemjegyet az adott munkanapon, de legkésőbb az azt követő munkanapon beírni. Az írásbeli számonkérés jegyei a dolgozat kiosztásának napján, de legkésőbb az azt követő munkanapon bekerülnek az elektronikus ellenőrzőbe. Ezek elmulasztása esetén a pedagógus felelősségre vonható.

3.3.7. A tanulói közösségek (osztályközösségek) tevékenységének, fejlődésének értékelése

A tanulói közösségek (osztályközösségek) tevékenységét, fejlődését az osztályfőnökök minden tanévben félévkor, ill. tanév végén értékelik az alábbi szempontok alapján:

- Az osztályközösség életét jellemző legfontosabb **adatok** (létszám, fiúk-lányok aránya, új tanulók, távozók).
- Az osztály **szociális összetétele** (a családok szociális helyzete, a családok kulturális elvárásai, gyermek- és ifjúságvédelmi munka, hátrányos helyzet).
- A **tanulási teljesítmény** (tanulmányi átlageredmények, tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, a bukások, a tehetséges tanulók eredményei).
- Az osztályközösség társas szerkezete, a **közösség rétegződése**, struktúrája.
- **Neveltségi szint** (magatartás, társas viselkedés, beilleszkedési és magatartási nehézségekkel küzdő tanulók).
- A **közösségi tevékenység** (önkormányzás szintje, közös programok és rendezvények, tanórán kívüli foglalkozásokon való részvétel).
- A szülői házzal való kapcsolat (a családlátogatások és a szülői értekezletek tapasztalatai, a szülők nevelési elvei, a **szülők kapcsolata** az iskolával).
- Minden felsorolt területen belül meg kell határozni az alapvető pedagógiai feladatokat:
  - Milyen **változások** történtek az előző értékelés óta eltelt időszakban?
  - Milyen új **problémák** jelentkeztek az előző értékelés óta eltelt időszakban?
  - A problémák **megoldásának** érdekében milyen beavatkozás látszik célszerűnek?

3.3.8. Szöveges értékelés

1-2. osztály szöveges értékelése

Az **első évfolyamon** – félévkor és év végén, továbbá a **második évfolyamon félévkor** – szöveges minősítéssel kell kifejezni, hogy a **tanuló kiválóan, jól vagy megfelelően teljesített, ill. felzárkóztatásra szorul.** Ha a tanuló „felzárkóztatásra szorul” minősítést kap, az iskolának a szülő bevonásával értékelni kell a tanuló teljesítményét, fel kell tárnai a tanuló fejlődését, haladását akadályozó tényezőket, és javaslatot kell tenni az azok megszüntetéséhez szükséges intézkedésekre. Az 1–2. évfolyamon a motivált tanulás megőrzése és a fejlődési eltérések értő kezelése érdekében kizárólag fejlesztő értékelést, azaz a tanuló teljes személyiségének fejlesztését szolgáló szöveges visszajelzést alkalmazunk.

Célunk, hogy az értékelés **fejlődési állapotról** számoljon be, számba tudja venni, hogy a **tanuló előző szintjéhez, önmagához mérten** mennyit fejlődött, és megjelenjék, hogy saját lehetőségeit mennyire használta ki.

Feladatunk, hogy minden gyereknek megadjuk azt a fejlődési lehetőséget és fejlesztést, amelyre neki akkor és éppen szüksége van ahhoz, hogy adottságai megnyilvánuljanak, képességekké fejlődjenek, amelyek aztán majd további fejlődési lehetőségeket jelentenek számára. Továbbá a gyermek személyiségében olyan hatást érzünk el, hogy meginduljon az a pozitív folyamat, amely fenntartja, sőt **fokozza a természetes tanulási motivációját**, csökkenti, illetve nem engedi kialakulni a teljesítményszorongást.

A szöveges értékelés tartalmazza:

- a tanulást befolyásoló részképességek fejlettségét, a további fejlesztés irányát;
- a tanulási technikák fejlettségének szintjét;
- a munkavégzés pontosságát, önellenőrzésének, önértékelésének szintjét;
- az alapképességek elsajátításának szintjeit;
- a művészeti és mozgásos tevékenységeinek értékelését;
- az érzelmi életének, társas kapcsolatainak jellemzőit.

A szöveges értékelés módja

Szóbeli szöveges értékelést adunk a tanuló magatartásáról, szorgalmáról, tanulmányi teljesítményéről, személyiségjegyeiről a tanítási órákon és más iskolai foglalkozásokon végzett munkájuk alapján. Megfogalmazódhat a tanító részéről, tanulótársak részéről, önértékelés formájában.

Írásbeli munkára szöveges értékelést adunk, amely rövid, lényegre utaló észrevételek megfogalmazása.

Témazáró felmérések megoldásának értékelését **%-os teljesítménysávok** megadásával értékeljük, bejegyezzük az aktuális, a tanulási folyamatban szükség szerinti észrevételeket a tanuló fejlődésével, előre menetével kapcsolatban.

Félévkor és tanév végén részletes szöveges értékelést adunk a tanulók tanulmányi eredményeiről mondatbankok segítségével.

Negyedévenként írásban adunk szöveges értékelést a gyerekek személyiségjegyeiről, képességeiről.

Igény szerint valamennyi családdal leülünk **egy-egy óras beszélgetésre**, amelyen mindenki részt vehet, aki a gyerek nevelésében közreműködik. Ezek a személyes **tapasztalatcserék**, amelyek főszereplője a gyerek.

Miután az értékelés egyik alapvető célja, hogy erősítsük a gyerekekben a motiváltságot, önmaguk fejlődéséért érzett felelősséget, úgy gondoljuk, hogy a saját maguk által megfogalmazott **célok segíthetik a valódi erőfeszítéseit**.

Értékelési rendszerünkben tehát az **a szemlélet** dominál, hogy a fellelhető pozitívumok kiemelésével, abból elindulva megkíséreljük megmutatni tanítványainknak azt a kisebb vagy nagyobb, közeli vagy távoli lépést és célt, amelyet a jelzett módon elérhet.

Reméljük, hogy ez az értékelési eszköz nagymértékben hozzájárul a gyerek, de ugyanakkor magunk és a szülő „fejlődéséhez” is, segít a gyerek megítélésének alakításában.

Sportspecifikus tantárgyak szöveges értékelése 1-8.évfolyam

A sport kerettanterv szerint tanuló gyerekeket a sportspecifikus tantárgyak esetében 1-8. osztályig az adott tantárgyakból a **félév befejezésekor, valamint a tanév végén szövegesen**

értékeljük. Az értékelés minősítése: **kiválóan megfelelt, jól megfelelt, megfelelt és nem felelt meg.**

A tanulási folyamat során az értékelésnél a részvételt jelezzük, valamint pozitív, személyre szabott szöveges tájékoztatást nyújtunk a gyerekeknek a sikereikről, valamint megszerzett tudásukról és jelezzük számukra a fejlesztendő területeket is.

3.3.9. A tanulók tanulmányi munkájának, magatartásának és szorgalmának értékelése

- Az iskola a nevelő- és oktatómunka egyik fontos feladatának tekinti a tanulók tanulmányi munkájának **folyamatos ellenőrzését és értékelését.**
- Az előírt követelmények teljesítését a nevelők az egyes szaktárgyak jellegzetességeinek megfelelően a tanulók **szóbeli felelete, írásbeli munkája vagy gyakorlati tevékenysége** alapján ellenőrzik és értékelik.
- Az első évfolyamon és a második évfolyamon félévkor a tanulók teljesítményét, előmenetelét szöveges minősítéssel értékeljük. A szöveges minősítés a tanuló teljesítményétől függően a következő lehet:
  - Kiválóan teljesített
  - Jól teljesített
  - Megfelelően teljesített
  - Felzárkóztatásra szorul
- Az első évfolyamon, valamint a második évfolyam félévéig a tanulók munkáját a helyi tanterv mellékleteként elkészített mondatbankok segítségével értékeljük.
- A második évfolyam második félévétől a nyolcadik évfolyam végéig a tanulók teljesítményét, előmenetelét **év közben érdemjegyekkel minősítjük**
- Az érdemjegyekről a tanító/szaktanár dönt.
- A tanítók/tanárok év közben az e-naplóban folyamatos értékeléssel minősítik a tanulók tanulmányi munkáját, az érdemjegyeket az e-naplóba a szaktanár jegyzi be.
- A második évfolyam év végén és a többi évfolyam félévkor és év végén a tanulók teljesítményét, előmenetelét **osztályzattal** minősítjük.
- Az osztályzatról a tanulót és a kiskorú tanuló szülőjét félévkor értesítő, év végén bizonyítvány útján értesítjük.
- A nevelők a tanulók tanulmányi teljesítményének és előmenetelének értékelését, minősítését elsősorban az alapján végzik, hogy a tanulói teljesítmény hogyan viszonyul az iskola **helyi tantervében előírt követelményekhez; a félévi és év végi értékelés összhangban** kell, hogy legyen az évközi értékelések során adott **szóbeli, írásbeli érdemjegyekben** kifejezett visszajelzésekkel, figyelembe véve az egyéni képességeket, a tanulói hozzáállást, ill. azt, hogy a **tanulói teljesítmény hogyan változott – fejlődött-e vagy hanyatlott – az előző értékeléshez képest.** A második évfolyam végétől tanulóink félévi és év végi osztályzatát ezek szempontok alapján határozzuk meg.
- A szaktanár által megállapított osztályzatot a nevelőtestület a tanuló javára (az érintett pedagógus figyelmének felhívása után) indokolt esetben módosíthatja. A

nevelőtestületi hatáskör az adott évfolyamon tanító tanárok csoportjára átruházható.

- Vizsgán kapott osztályzatot a nevelőtestület nem változtathatja meg.
- Tantárgyi dicséretet kaphat az a tanuló, aki az adott tantárgyból a félév, ill. az egész tanév folyamán kiválóan teljesített. Félévkor és év végén a szaktanár döntheti el, hogy ad -e tantárgyi dicséretet. Nem kötelező 5,00 átlagra megadni a dicséretet, de megadható már 4,7 tantárgyi átlag fölött. Az adott tantárgyból dicséretben részesülő tanulók osztályzatát félévkor, ill. év végén „kitűnő” beírással jelöljük.
- Kitűnő az a tanuló, akinek félévi- vagy év végi tantárgyi érdemjegyein túl a magatartás és szorgalom értékelése is példás.
- Az a tanuló, aki a félévi- vagy év végi értékelés során legalább három tantárgyból kitűnő, vagy jeles értékelést kapott a nevelőtestület döntése szerint nevelőtestületi dicsérettel jutalmazható.
- Az egyes tantárgyak érdemjegyei és osztályzatai a következők: jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1).

Jeles

- A tantárgyi követelményeknek kifogástalanul megfelel.
- Ismeri, érti, önállóan képes alkalmazni a tananyagot.
- Szóban és írásban pontosan, szabatosan fogalmaz.
- Fogalmi pontosak, tiszták, összefüggésüket, rendszerüket átalakítja.
- A váratlan problémák nem riasztják vissza, hanem biztos ismeretei birtokában közelíteni képes a megoldáshoz.

Jó

- A tantervi követelményeket megbízhatóan teljesíti.
- Fogalmi tiszták, az önálló alkalmazásban kissé bizonytalan.
- Szóbeli és írásbeli fogalmazásában nem követ el értelemzavaró pontatlanságokat.
- Az alapvető összefüggéseket tudja, a begyakorolt módszerekkel biztosan dolgozik.

Közepes

- Csak az alapvető tantervi követelményeket teljesíti.
- Pontatlanul, nehézkesen nyilvánul meg szóban, írásban egyaránt.
- Fogalmi nem tiszták, az összefüggéseket csak segítséggel ismeri fel.

Elégséges

- A tantervi követelményekből csupán annyit képes elsajátítani, amennyi a továbbhaladáshoz feltétlenül szükséges.
- Fogalmakat nem ért, önállóan egyszerű összefüggéseket sem tud felismerni.
- A legalapvetőbb feladatok megoldásához is tanári segítségre szorul.

Elégtelen

- A tantervi követelményeknek nevelői segítséggel sem tud eleget tenni.
- A tanulók munkájának, előmenetelének folyamatos értékelése érdekében minden tantárgyból megfelelő számú érdemjegyet kell szereznie a tanulóknak. Az érdemjegyeket a szaktanárnak az e-naplóba be kell írni, lehetőség szerint az értékelés pillanatában. Az osztályfőnök hetente ellenőrzi, hogy az érdemjegyek bekerültek-e a naplóba. Amennyiben elmaradást tapasztal, szól az érintett szaktanárnak a pótlás érdekében.
- Az érdemjegyek havi száma félévente legalább:
  - Heti 1 órás tantárgy esetében: 1-2 jegy
  - Heti 2 órás tantárgy esetében: 2-3 jegy
  - Heti 3 órás tantárgy esetében: 3 jegy
  - Heti 4 vagy 5 órás tantárgy esetében: 3-4 jegy
- Az írásbeli feladatokat, számonkéréseket nem minden esetben kell érdemjeggyel minősíteni, a pedagógus szövegesen, százalékos formában, ill. egyéb jelölésekkel is értékelheti a tanulói munkákat.
- A tanulók tanulmányi munkájának, teljesítményének **egységes értékelése** érdekében a tanulók írásbeli dolgozatainak, feladatlapjainak, tesztjeinek értékelésekor az elért teljesítmény (pontszám) érdemjegyekre történő átváltását **a következő arányok** alapján végzik el a szaktárgyat tanító nevelők:

Teljesítmény	Érdemjegy
0 – 44 %	elégtelen (1)
45 – 59 %	elégséges (2)
60 – 79 %	Közepes (3)
80 – 89 %	Jó (4)
90 – 100 %	jeles (5)

- Kisebb dolgozatok (röpdolgozat, írásbeli feleletek) esetében el lehet térni ezektől a százalékos arányoktól a szaktanár döntése alapján.
- Az írásbeli felelet, röpdolgozat rövid idő (10-15 perc) alatt megoldható, a közelmúlt ismereteire kérdező feladatokat tartalmaz. Az írásbeli számonkérés ezen fajtáit egy-egy tanulóval, kisebb csoporttal, de az egész osztállyal is írathatjuk. Javítása, ellenőrzése a következő órára történik.
- A két-három óra tanyagát számonkérő dolgozatok, szövegértést vizsgáló feladatlapok megírására hosszabb időt (25-30 perc) biztosítunk. Értékelése item szerint történik, százalékos kimutatást végzünk tanulóként, feladattípusonként. Javítása, ellenőrzése a következő órára, legkésőbb egy héten belül történik.
- A kisebb írásbeli számonkéréseket, dolgozatokat hazaküldjük a szülőnek.

- Egy tanítási napon az alsó tagozaton csak egy, a felső tagozaton maximum két témazáró dolgozat íratható. A dolgozatokat 10 napon belül értékelni, osztályozni kell. A témazáró dolgozatok összesítő értékelését feladattípusonként és tanulónként is elemezzük, százalékos kimutatást végzünk.
- A témazáró dolgozatot **több itemből álló feladatokból állítjuk össze**, a feladattípusok változatosak; kiegészítés, aláhúzás, rajzolás, időrendbe állítás, feleletválasztós, esszé stb.
- A témazáró dolgozat osztályzatát a naplóban a többi osztályzattól eltérő színnel (piros) írjuk be, értékét hangsúlyosabban számítjuk be a tanuló osztályzatába.
- A témazáró dolgozatot nem küldjük haza, a szülői fogadóórán, szülői értekezleten vagy egyéb más előre egyeztetett időpontban az iskolában megtekintheti.
- A tanulók **magatartásának** értékelésénél és minősítésénél a második évfolyam második félévétől a nyolcadik évfolyam végéig a „példás (5), jó (4), változó (3), rossz (2)” érdem- jegyeket, illetve osztályzatokat használjuk.
- A tanulók **szorgalmának** értékelésénél és minősítésénél a második évfolyam második félévétől a nyolcadik évfolyam végéig a „példás (5), jó (4), változó (3), hanyag (2)” érdemjegyeket, illetve osztályzatokat használjuk
- A tanulók magatartását az 1. évfolyamon félévkor és a tanítási év végén, valamint a 2. évfolyam félévkor az az osztályfőnök szövegesen minősíti, és ezt az értesítőbe, illetve a bizonyítványba bejegyzi.
- A második évfolyam második félévétől a nyolcadik évfolyamig a tanulók magatartását és szorgalmát az osztályfőnökök **minden hónap végén érdemjegyekkel** értékelik, figyelembe véve az osztályban tanító pedagógusok véleményét. Az érdemjegyeket az e-naplóba az osztályfőnök jegyzi be.
- A magatartás és szorgalom félévi és év végi osztályzatát az **osztályfőnök** a tanév során szerzett havi jegyek és a nevelőtestület véleménye alapján állapítja meg. Vitás esetben az osztályban **tanító nevelők többségi véleménye** dönt az osztályzatról. Az osztályzatot félévkor az értesítőbe, év végén a bizonyítványba az osztályfőnök jegyzi be.
- Iskolánkban a magatartás értékelésének és minősítésének követelményei a következők:

Példás (5) az a tanuló, aki:

- a házirendet betartja;
- a tanórán és a tanórán kívül példamutatóan, rendesen viselkedik;
- kötelességtudó, feladatait teljesíti;
- önként vállal feladatokat és azokat teljesíti;
- tisztelettudó;
- társaival, nevelőivel, a felnőttekkel szemben udvariasan, előzékenyen, segítőkészen viselkedik;
- az osztály és az iskolai közösség életében aktívan részt vesz;
- óvja és védi az iskola felszerelését, a környezetet;
- nincs írásbeli figyelmeztetése, intője vagy megrovása.

Jó (4) az a tanuló, aki:

- a házirendet betartja;
- tanórán vagy a tanórán kívüli foglalkozásokon rendesen viselkedik;
- feladatait a tőle elvárható módon teljesíti;
- feladatokat önként nem, vagy ritkán vállal, de a rábízottakat teljesíti;
- az osztály- vagy az iskolaközösség munkájában csak felkérésre, biztatásra vesz részt;
- nincs írásbeli intője vagy megrovása.

Változó (3) az a tanuló, aki:

- az iskolai házirend előírásait nem minden esetben tartja be;
- a tanórán vagy tanórán kívül többször fegyelmezetlenül viselkedik;
- feladatait nem minden esetben teljesíti;
- előfordul, hogy társaival, a felnőttekkel szemben udvariatlan, durva;
- a közösség, az iskola szabályaihoz nehezen alkalmazkodik;
- igazolatlanul mulasztott;
- osztályfőnöki, szaktanári intője van.

Rossz (2) az a tanuló, aki:

- a házirend előírásait sorozatosan megsérti;
  - feladatait egyáltalán nem, vagy csak ritkán teljesíti;
  - magatartása fegyelmezetlen, rendetlen;
  - társaival, a felnőttekkel szemben rendszeresen udvariatlanul, durván viselkedik;
  - viselkedése romboló hatású, az iskolai nevelést, oktatást akadályozza;
  - több alkalommal igazolatlanul mulaszt;
  - több szaktanári figyelmeztetést kapott, illetve van osztályfőnöki megrovása vagy ennél magasabb fokozatú büntetése.
- A magatartás elbírálásakor az egyes érdemjegyek, illetve osztályzatok eléréséhez a felsorolt szempontok közül legalább háromnak az együttes megléte (vagy megsértése) szükséges.
  - Az iskolában a szorgalom értékelésének és minősítésének követelményei a következők:

Példás (5) az a tanuló, aki:

- képességeinek megfelelő, egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt;
- tanulmányi feladatait minden tantárgyból rendszeresen elvégzi;
- a tanórákon aktív, szívesen vállal többletfeladatokat is, és azokat elvégzi;
- munkavégzése pontos, megbízható;
- a tanórán kívüli foglalkozásokon, versenyeken önként részt vesz;
- taneszközei tiszták, rendesek, és ezeket a tanítási órákra mindig elhozza.

Jó (4) az a tanuló, aki:

- képességeinek megfelelő, viszonylag egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt;
- rendszeresen, megbízhatóan dolgozik;
- a tanórákon többnyire aktív;
- többletfeladatot, tanórán kívüli foglalkozáson vagy versenyeken való részvételt önként nem vagy ritkán vállal, de az ilyen jellegű megbízatást teljesíti;
- taneszközei tiszták, rendezettek.

Változó (3) az a tanuló, akinek:

- tanulmányi eredménye elmarad képességeitől;
- tanulmányi munkája ingadozó, a tanulásban nem kitartó, feladatait nem mindig teljesíti;
- felszerelése, házi feladata gyakran hiányzik;
- érdemjegyeit, osztályzatait több tárgyból is lerontja;
- önálló munkájában figyelmetlen, a tanórán többnyire csak figyelmeztetésre, felügyelettel dolgozik.

Hanyag (2) az a tanuló, aki:

- képességeihez mérten keveset tesz tanulmányi fejlődése érdekében;
  - az előírt követelményeknek csak minimális szinten felel meg;
  - tanulmányi munkájában megbízhatatlan, figyelmetlen;
  - feladatait többnyire nem végzi el;
  - felszerelése hiányos, taneszközei rendetlenek;
  - a tanuláshoz nyújtott nevelői vagy tanulói segítséget nem fogadja el, annak ellenszegül;
  - félévi vagy év végi osztályzata valamely tantárgyból elégtelen.
- A szorgalom elbírálásakor az egyes érdemjegyek, illetve osztályzatok eléréséhez a felsorolt szempontok közül legalább háromnak az együttes megléte (vagy megsértése) szükséges.

3.3.9. Magasabb évfolyamba lépés feltételei

A tanuló, az iskola magasabb évfolyamába akkor léphet, ha **az előírt tanulmányi követelményeket, a továbbhaladás feltételeit az adott évfolyamon minden tantárgyból sikeresen teljesítette**. A követelmények teljesítését a nevelők a tanulók év közbeni tanulmányi munkája, illetve érdemjegyei alapján bírálják el.

Ha a tanuló a 2–8. évfolyamon a tanév végén legfeljebb három tantárgyból szerez elégtelen osztályzatot, a következő tanévet megelőző augusztus hónapban **javítóvizsgát** tehet.

Ha a tanuló az első évfolyamon első alkalommal nem tesz eleget az előírt követelményeknek, **munkája előkészítőnek minősül**, és tanulmányait a szülő kérésére az első évfolyamon folytatja.

A tanuló az első évfolyamon csak abban az esetben utasítható évfolyamisméltásra, ha a tanulmányi követelményeket az iskolából való igazolt és igazolatlan mulasztás miatt nem tudta teljesíteni.

Tanulóinknak lehetőségük van **4–6–8. évfolyam** elvégzése után továbbtanulni. A 8. osztályosoknak lehetőségeik felvilágosításában, felkészítésükben, szülők tájékoztatásában, a középiskolával való kapcsolatfelvételben segítséget nyújt a pályaválasztási felelős, az osztályfőnök, szaktanárok és az igazgató.

3.3.10. Az iskolai jutalmazás formái

Azt a tanulót, aki képességeihez mérten

- példamutató magatartást vagy szorgalmat tanúsít,
- vagy folyamatosan kiváló tanulmányi eredményt ér el,

- vagy az osztály, illetve az iskola érdekében közösségi munkát végez,
- vagy iskolai, illetve iskolán kívüli tanulmányi, sport-, kulturális stb. versenyeken, vetélkedőkön vagy előadásokon, bemutatókon, pályázatokon kiváló eredményt ér el,
- vagy bármely más módon hozzájárul az iskola jó hírnevének megőrzéséhez és növeléséhez,

az iskola jutalomban részesítheti.

Az iskolában tanév közben elismerésként a következő dicséretet adhatók:

- szaktanári dicséret;
- osztályfőnöki dicséret;
- igazgató-helyettesi dicséret;
- igazgatói dicséret;
- nevelőtestületi dicséret.

Az iskolai szintű versenyeken, vetélkedőkön, illetve előadásokon, bemutatókon eredményesen szereplő tanulók **osztályfőnöki dicséretben** részesülnek.

Az a tanuló, aki egész évben kiemelkedő tanulmányi (legalább négy tantárgyi dicséretet szerzett) és közösségi munkát, valamint példamutató magatartást, szorgalmat tanúsított, a tanév végén nevelőtestületi dicséretben részesülhet. A javaslatot az osztályfőnök terjeszti a nevelőtestület elé. A megszavazott dicséretet a bizonyítványba be kell vezetni.

Az iskolai szinten is kimagasló teljesítményért, az iskolán kívüli versenyeken elért 1-3. eredményes helyezéért **igazgatói dicséret jár**. A dicséretet bejegyezzük az e-naplóba. Az intézmény honlapján és Facebook-oldalán is megjelentetjük a kiváló versenyeredményeket elért tanulóinkat.

A tanévzáró ünnepélyen kerül átadásra a **Kiváló sportoló és kiváló tanuló** kupa. Ez az elismerés kiváló sporttevékenység és kiváló tanulmányi munka alapján kapható. Három lány és három fiú részesülhet a díjazásban, az első helyezettek neve felkerül a vándorkupára, az 1., 2., és 3. helyezésben részesülők arany, ezüst, bronz emlékérmét kapnak.

Az év labdarúgója címet minden tanévben egy fő nyerheti el, aki a tanév során a legeredményesebb labdarúgó, jutalma egy focilabdát ábrázoló vándorszobor, melynek talpazatára gravírozzuk a sportoló nevét.

A tanévzáró ünnepélyen adjuk át az iskola **Aranykoszorús diákja** címet azon tanulóinknak, akiknek a kiváló tanulmányi munkáját vagy kiemelkedő, iskoláért és közösségért végzett sporttevékenységét vagy kiemelkedő művészeti eredményét jutalmazzuk ezzel a díjjal. A díj egy aranykoszorút szimbolizáló **kitűző, amihez oklevelet** is készítünk.

Az aranykoszorús diákok, a kiváló sportoló és tanulók nevét, fényképét a helyben szokásos módon közzétesszük.

A **kerületi önkormányzat** kiváló tanulmányi, sport és közösségi munkáért részesíti **elismerésben** a tanulókat, az erre való felterjesztést az igazgató teszi meg, a nevelőtestület javaslata alapján.

Az egyéni elismerések mellett lehetőség van **csoportos jutalmazásra** is. A közösségi összefogást, a kiváló eredménnyel végzett együttes munkát, a kiemelkedő közös erőfeszítéseket tanúsító közösségek csoportos jutalomban részesülhetnek (pl. kirándulás, ingyenes belépő

biztosítása, juta- lomkönyv stb.)

3.3.11. Az iskolai büntetések formái

Azt a tanulót, aki

- tanulmányi kötelezettségeit folyamatosan nem teljesíti
- a házirend előírásait megszegi,
- igazolatlanul hiányzik,
- vagy bármely módon árt az iskola jó hírnevének,

büntetésben lehet részesíteni.

Az írásos büntetések formái:

- szaktanári figyelmeztetés;
- osztályfőnöki figyelmeztetés;
- osztályfőnöki intés;
- osztályfőnöki megrovás;
- igazgató-helyettesi figyelmeztetés, intés, megrovás;
- igazgatói figyelmeztetés;
- igazgatói intés;
- igazgatói megrovás;
- tantestületi figyelmeztetés, intés, megrovás.

A fegyelmező intézkedések kiszabásánál a **fokozatosság elve** érvényesül, amelytől indokolt esetben a vétség súlyától függően el lehet térni. Fegyelmező intézkedéseinkben az alapelv a nevelő célzat.

Súlyos kötelelességzegésednek minősül:

- az agresszió, a másik tanuló megverése, bántalmazása;
- egészségre ártalmas szerek iskolába hozatala, fogyasztása;
- szándékos károkozás;
- az iskola nevelői és alkalmazottai emberi méltóságának megsértése;
- ezen túl mindazon cselekmény, mely a büntető törvénykönyv szerint bűncselekménynek minősül.

Ha a tanuló kötelezettségeit súlyosan és vétkesen megszegi, vagy magatartása ellen súlyos kifogás merül fel fegyelmi eljárás alapján írásbeli határozattal fegyelmi büntetésben részesíthető.

3.4. *Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai*

A tanórákra való felkészüléshez a tananyag megértéséhez, az ismeretek mélyebb elsajátítása érdekében szóbeli és írásbeli házi feladat kijelölése ajánlott.

Az alapfokú nevelés-oktatás iskolánkban az alábbiak szerint tagolódik:

Alsó tagozat: a nevelés-oktatás első, alapozó szakasza: 1-4. évfolyam

Felső tagozat: a nevelés-oktatás második, tudásbővítő szakasza: 5-8. évfolyam

Számunkra fontos, hogy a házi feladatok kiadásának szempontjai illeszkedjenek a fenti szakaszoláshoz.

Minden esetben célszerű figyelembe venni a következő szempontokat:

- a tanulók napi és heti terhelését;
- az egyes diákok képességeit, adottságait;
- az életkori sajátosságokat;
- az értelmi fejlettséget;
- a fejlődés ütemét;
- a megfelelő szóbeli-írásbeli arányt;
- az órai munka biztosítsa a házi feladat előkészítettségét.

Alapelvek:

- a házi feladat szerepe a tanórán megszerzett **ismeretek elmélyítése**, gyakorlása;
- a házi feladatok korosztálytól függetlenül sarkallják a diákok állandó **önellenőrzésre**;
- a házi feladatok segítsék elő a **szülők tájékoztatását** gyermekük iskolában végzett munkájáról, az iskolában folyó munkáról;
- a napközis kollégák folyamatosan tájékoztassák a tanítókat a házi feladatok mennyiségéről, azok **megoldásáról egyénre szabottan is**;
- hasonlóképpen **tájékoztassák egymást** a felső tagozaton a szaktanárok és az osztályfőnökök;
- a házi feladatok **mindig kerüljenek ellenőrzésre** a tanórán, mert eredményessége a további munka alapja;
- a hátrányos helyzetű, sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási magatartási problémákkal küzdő tanulók különleges helyzetüknek megfelelően **differenciált, az egyéni képességekhez igazodó házi feladatot** kapjanak.

Alsó tagozat:

Az első két évfolyamon a házi feladatok lehetőség szerint legyenek **játékosak**, illeszkedjenek az **életkori sajátosságokhoz**, a gyermek számára könnyen teljesíthetők legyenek. **Ne** okozzon nehézséget, külön **terhet** annak megoldása a tanulók számára. Fontos szempont, hogy megoldása **sikerélményhez juttassa** a tanulót, amely motivációt jelent a későbbiekre nézve. A feladatok könnyen és **gyorsan ellenőrizhetőek** legyenek, az ellenőrzés pedig építő jelleggel történjen. Harmadik és negyedik osztályban a tanulók alkalmanként segíthetik és ellenőrizhetik egymás munkáját is. Legyenek képesek önálló ellenőrzésre, illetve **önellenőrzésre is**.

Fontos szempont, hogy az egyes **tanulók képességeiknek**, értelmi fejlettségüknek legmegfelelőbb, az előrehaladásukat leginkább szolgáló házi feladatokat kapjanak, hiszen célunk és feladatunk a képességek és készségek sokoldalú fejlesztése.

Az egyes gyermekeknél a **feladatok mennyisége, típusa, sokrétősége** szolgálhatja a tehetséggondozást, míg más tanulóknál a sikeres felzárkózást.

A feladatok legyenek érdekesek, alkalmasak legyenek a napi „ismeretek” ismétlésére, áttekintésére, felidézésére, elmélyítésére, ne vegyék el az időt a gyerekektől.

Hétféjére nem ad házi feladatot a tanító, kivétel az egy tanórás tantárgy. Hosszabb szünetekre nem kapnak házi feladatot az alsó tagozatos tanulók.

Szándékunkban áll, hogy a 4. osztály végére „megtanítsuk” a gyerekeket a tanulóidő helyes beosztására. Ezáltal a tanulási technikák optimális alkalmazása érdekében a feladatok nehézségi fokozatok szerinti végrehajtására.

Felső tagozat:

Az ötödik és hatodik évfolyamon a házi feladatok szolgálják az **alapismeretek elmélyítését, megszilárdítását, rögzülését**, segítik felismerni az esetleges hiányosságokat, bizonyos alapismeretek készség szintre emelését.

A hetedik-nyolcadik évfolyamon a házi feladatok elsődleges célja a sokoldalú **képességfejlesztés** legyen. Ezek a feladatok illeszkedjenek a gyermek egyéni képességeihez, tehetségéhez, **fejlődésének üteméhez**, segítsék a tanult ismeretek elmélyítését, valamint a felzárkóztatásra szoruló tanulók fejlődését. Az életkori sajátosságoknak megfelelően törekednünk kell arra, hogy a **differenciált feladatok megoldása során verbális és kommunikációs készségük minél fejlettebbé váljon**. A feladatok segítsék elő az egyéni törekvések megvalósulását. Figyelni kell az egyes szaktantárgyak közötti arányos elosztásra.

A **hétvégére** adott házi feladatok kérdése **a szaktanár hatásköre**. Lehetőség szerint ne kapjanak házi feladatot a diákok. Mindenképpen javasolt a hétvégére kiadott házi feladatoknál a **tanulók terhelhetőségének** megvizsgálása. Amennyiben ad házi feladatot, az minden esetben feleljen meg a fenti szempontoknak. Hosszabb szünetekre nem kapnak házi feladatot a tanulók.

A házi feladatok, felszerelések hiányát különböző jelölésekkel, érdemjeggyel értékelhetik a pedagógusok. Szabadon döntenek ezek használatáról, beválthatóságáról. A tanulók tantárgyi osztályzatába ezek az értékelések nem számíthatók be, a szorgalom minősítésénél kell figyelembe venni a hiányokat. Azonban a házi feladatok tartalmilag érdemjeggyel értékelhetőek, mely érdemjegyek már az adott tantárgy osztályzatát minősítik.

Az otthoni írásbeli házi feladat kiadásának korlátai

- A tanulókat (versenyre készülők, a tantárgy iránt aktívan érdeklődők) egyéni választásuk, kérésük alapján szorgalmi feladattal segíthetjük, számukra szorgalmi feladatot javasolhatunk.
- Az otthoni tanulási idő (írásbeli és szóbeli feladatok elvégzésének együttes ideje) maximum 30 percet vehet igénybe egy tantárgyból.
- A napi felkészülés otthoni (napközis, tanulószoba) ideje nem lehet több 1-1,5 óránál.

3.4.1. Miniszteri rendeletben meghatározott tantermen kívüli digitális munkarend

Tantermen kívüli digitális munkarendben a nevelés-oktatás, a tanulási folyamat ellenőrzése és támogatása a pedagógusok és a tanulók online vagy más, személyes találkozást nem igénylő kapcsolatában – elsősorban a KRÉTA tanulmányi rendszer által biztosított funkcionalitásokkal és digitális eszközök alkalmazásával – történik.

3.5. A tanulók fizikai állapotának mérésének rendje, módszerei

---

A tanulók fizikai állapotának és edzettségének a törvény által minden évfolyamra előírt mérési feladatait a tanév rendje szerint végzi el az osztály, vagy csoport testnevelő tanára.

A mérés az életkori sajátosságoknak megfelelően kiemelt képességek aktuális szintjét mutatja. Lehetőség van tehát:

- az átlagos, korosztályának megfelelő szint megismerésére és az ahhoz való viszonyítására;
- egymás teljesítményének megismerésére, az azokkal való összehasonlításra;
- saját magához mért teljesítményváltozás mértékének megismerésére;
- az előzőeket felhasználva a pillanatnyi fizikai állapottal való szembesülés során az önismeret, a tárgyilagos önértékelés, az akarat és az önbecsülés fejlesztésére.

Feladatok:

- mérés;
- értékelés;
- fejlesztési lehetőségek;
- korrigálás, felzárkóztatás, speciális fejlesztőgyakorlatok → tartásjavító, speciális mozgásanyag, ill. gyógytestnevelés;
- az egészségesen fejlett fizikum fenntartásához és fejlesztéséhez szükséges változatos mozgásanyag → általános fejlesztés biztosítása;
- sportági tevékenység felé irányítható kiemelkedő teljesítményt biztosító terhelés → sportági kiválasztás.

Alsó tagozat

Iskolánkban 1-4. évfolyamon egyszerű vizsgálati módszerként a terhelhetőség/egészség szempontjából leglényegesebb kondicionális képességek méréséhez a Hungarofit módszert alkalmazzuk. Ez a tesztrendszer terhelhetőséggel/egészséggel összefüggő objektív mérés. A tesztekét évente kétszer, tanév elején ősszel és tanév végén április-májusban végezzük el 1-4. évfolyamokban. A mérést végző a mérési eredményeket rögzíti, majd meghatározza a tanuló fizikai fejlődése szempontjából szükséges intézkedéseket. A romló teljesítményű tanulók fejlesztéséről fejlesztési tervet készít, amelyet a következő mérés alkalmával kiértékel.

A teljes próbarendszer elvégzése előtt:

- felkészítjük a tanulókat, hogy ne szorongjanak, ne szenvedjenek futás közben;
- megértetjük velük, hogy az emberek nemcsak különféle testi, biológiai, fiziológiai adottságokkal születnek, hanem még az egészséges tanulók pillanatnyi fizikai állapota között is igen lényeges eltérés van;
- el kell érniük, hogy ne legyen szégyenérzete senkinek azért, mert jelenleg gyengébb fizikai állapotban lévők csoportjába tartozik, de tanári segítség mellett igyekezettel, akaraterővel felzárkózhat;
- megértetjük velük, hogy egyéni képesség szerinti testneveléssel 2-3 év alatt fel tudja számolni hiányosságait.

A rendszeres alkalmazás és az újabb folyamatos felmérések alapján kialakított fejlesztési program eredményeként olyan fejlődés érhető el, amely lehetővé teszi az egyén számára az előrelépést.

A mérés eredménye alapján a nevelők a tanulók fizikai állapotát, általános teherbíró képességét vizsgálják, az évente, félévente kapott eredményeket összehasonlítják, és ezt a KRÉTA rendszeren keresztül a szülők tudomására hozzák.

Célcsoport	Feladatok	Felmérés feladatai	Felelősök	Határidő
1-4. osztály	A biomechanikailag helyes testtartás kialakításához szükséges izomerő és izomnyújthatóság fejlesztése, ellenőrzése	Speciálisan összeállított gyakorlatsor	testnevelő	folyamatos
1-2. osztály	Az egyensúlyozási képesség és a mozgáskoordinációs képesség ellenőrzése	Az életkori sajátosságok figyelembevételével összeállított gyakorlatok segítségével.	testnevelő	november eleje, május eleje
3-4. osztály	Erő, gyorsaság, állóképesség aktuális szintjének ellenőrzése	Hungarofit- teszt	testnevelő	október eleje, április vége

3.5.1. Hungarofit pontértékek

Minden évfolyamon évente kétszer alkalommal elvégezzük az előírásnak megfelelően és értékeljük a tanulók elért eredményeit. **Érdemjeggyel nem minősítjük a mérést, de az elért eredmények befolyásolhatják a félévi, ill. az év végi osztályzatokat.**

Cél: többoldalú differenciált fejlesztés az életkori sajátosságoknak megfelelően.

I. Aerob állóképesség területén elérhető maximális pontszám: 77 pont (I./1.)

II. Izomerő, erő-állóképesség területén elérhető maximális pontszám: 63 pont (II./4,5,6)

I. Aerob fittségmérés

1. Előre meghatározott időtartam alatt megtett távval mért aerob állóképesség (m) Cél: adott időtartam alatt a lehető leghosszabb táv megtétele.

2. Cooper-teszt, futással/kocogással (Pulzusméréssel kiegészítve)

II. Általános testi erő, erő-állóképesség mérése

Az alább felsorolt hat motorikus próbában elért teljesítmény értékelése alapján.

Dinamikus izomerő, vázizomzat fittségének mérése:

1. Helyből távolugrás, páros lábbal – a láb dinamikus erejének mérésére.

2. Tömöttlabda-dobás hátra, két kézzel, a fej fölött – a váll- és a törzsizmok dinamikus erejének mérésére.

3. Lökés előre, az ügyesebb kézzel, tömött labdával – a kar-, a törzs-, a lábizmok együttes dinamikus erejének a mérésére.

Izomerő-állóképesség, vázizomzat erő-állóképességének mérése

4. Hanyattfekvésből felülés térdérintéssel, folyamatosan, kifáradásig – a hasizmok erő-állóképességének mérésére.
5. Hasonfekvésből törzsemelés és -leengedés, folyamatosan, kifáradásig – a hátizmok erő-állóképességének mérésére.
6. Mellső fekvőtámaszban karhajlítás és -nyújtás, folyamatosan, kifáradásig – a vállövi és a karizmok dinamikus erő-állóképességének mérésére.

(Az utolsó 3 próbát folyamatosan, kifáradásig kell végezni a maximális időtartam: 4 perc.) Az általános fizikai teherbíró képesség minősítése

IGEN GYENGE 0-20,5 pont	Gyenge fizikai állapota miatt, a mindennapi tevékenységének maradéktalan elvégzése legtöbb esetben olyan fizikai-szellemi megterhelést jelent, hogy rendszeresen fáradtnak, kimerültnek érzi magát. Figyelem terjedelmének, tartósságának növeléséhez, közérzetének – átmeneti – javításához igen gyakran különféle élénkítő szerek, esetenként gyógyszerek fogyasztására van szükség. Hajlamos a gyakori megbetegedésre. Immunrendszerét a kisebb fertőzések, könnyebb megbetegedések leküzdése is már igen gyakran komoly feladat elé állítják.
GYENGE 21-40,5 pont	Az egész napi tevékenységétől gyakran fárad el annyira, hogy nem tudja kipihenni magát egyik napról a másikra, ezért estére sokszor fáradtnak, levertnek, kimerültnek, rosszkedvűnek érzi magát.
KIFOGÁSOLHATÓ 41-60,5 pont	A rendszeres mindennapi tevékenységétől ugyan már ritkán fárad el, de a váratlan többletmunka még erősen igénybe veszi.
KÖZEPES 61-80,5 pont	Elérte azt a szintet, amely elegendő ahhoz, hogy az egészséges létezése stabil maradjon, azaz tartósan kiegyensúlyozottan, jó közérzettel élhessen. Rendszeresen, heti 2-3 óra testedzéssel a továbbiakban törekedjen arra, hogy a későbbi élete folyamán is egészsége megőrzése érdekében, legalább ezt a szintet megtartsa.
JÓ 81-100,5 pont	Ezt a szintet általában azoknak sikerül elérni, akik valamilyen sportágban alacsonyabb szintű szakosztályban, ill. amatőr szinten rendszeresen edzenek, versenyeznek. Ha valaki arra az elhatározásra jut, hogy élsportoló szeretne lenni, legjobb, ha minél előbb hozzákezd az alapvető kondicionális képességeinek magasabb szintre fejlesztéséhez.
KIVÁLÓ 101-120,5 pont	Aki ezt a szintet eléri, már joggal reménykedhet abban, hogy speciálisan is olyan jól terhelhető fizikailag, hogy néhány sportágban már akár élsportoló is lehet.

EXTRA 121-140 pont	Ha valaki ezt a szintet eléri és megtartja, akkor az általános fizikai teherbíró képessége területén elérte azt a szintet, hogy fizikailag kiválóan terhelhető. Az eddigi vizsgálataink szerint ez egyben azt is jelenti, hogy alkalmassá vált szinte valamennyi sportágban, olyan rendszeres, magas szintű sportági specifikus edzés elvégzésére, hogy – nagyobb formaingadozás nélkül – nemzetközi szinten is csúcsteljesítményt érjen el.

Felső tagozat

3.5.2.Netfit mérés

A 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 81.§-a alapján 5-8. évfolyamon a Netfit mérési rendszert alkalmazzuk a tanulók fizikai fitsségi mérésére a mindenkori tanév rendjéről szóló jogszabályban meghatározott mérési időszakban.

„81. § (1) Az iskola testnevelés tantárgyat tanító pedagógusa – az adott tanév rendjéről szóló miniszteri rendeletben meghatározott mérési időszakban – az (5) bekezdésben meghatározott országosan egységes mérési módszer és az annak alkalmazásához kifejlesztett eszközök alkalmazásával a nappali rendszerű iskolai oktatás rendje szerintitanulók részvételével ellátja a tanulók fizikai állapotának és edzettségének (a továbbiakban együtt: fizikai fitsség) mérésével kapcsolatos feladatokat. A tanulók fizikai fitsségi mérésének célja a tanulók egészsége megőrzésének, javításának, fenntartásának előmozdítása, és a tanulók egészségi állapotának nyomon követése a tanulók fizikai fitsségi szintjének feltárásával.

(2) Az (1) bekezdés szerint lefolytatott fizikai fitsségi mérés eredményeit a mérést végző pedagógus – a mérésben érintett tanulónként – rögzíti és feltölti az (5) bekezdés szerinti informatikai rendszerbe. (3) A fizikai fitsségi mérések egyes tanulókra vonatkozó, adott tanévben rögzített adatait az iskola testnevelés tantárgyat tanító és az iskola igazgatója által kijelölt egyéb pedagógusai tanévenként elemzik, és meghatározzák az adott tanuló fizikai fitsségi szintjének további fejlesztése szempontjából – elsősorban az iskolai testnevelésórák keretei között – szükséges intézkedéseket.

(6) A fizikai fitsségi mérés eredményeit a mindenkori tanév rendjéről szóló jogszabályban meghatározott mérési időszak utolsó napjáig az iskolának a tanuló mérési azonosítójának alkalmazásával fel kell tölteni a Netfit rendszerbe. A fizikai fitsségi mérés tanulót érintő eredményeiről a tanuló és a szülő a tanuló mérési azonosítójának felhasználásával a Netfit rendszeren keresztül kap tájékoztatást.”

A Netfit 4 fitsségi profilban 9 mérés segítségével jellemzi a tanulók állóképességét, erejét, hajlékonyságát és testösszetételét. A mérések eredményei tesztől függően két, illetve három zónába kerülhetnek: egészség zónába, fejlesztési zónába, fokozott fejlesztési zónába.

A Netfit fitsségmérési rendszer négy különböző fitsségi profilt különböztet meg, amely profilokhoz különböző fitsségi tesztek tartoznak. A négy profil egészében jellemzi egy tanuló egészségközpontú fitsségi állapotát. Az egyes profilok különböző számú tesztet tartalmaznak. A testösszetétel és tápláltsági profil 3 db mérést, az aerob fitsségi (állóképességi) profil 1 db tesztet, a vázizomzat fitsségi profil 5 db tesztet, míg a hajlékonysági profil 1 db tesztet tartalmaz.

Testösszetétel- és tápláltsági profil

- Testtömeg mérése – testtömeg-index (BMI)
- Testmagasság mérése
- Testzsírszázalék-mérése – testzsírszázalék

Aerob fittségi (állóképességi) profil

- Állóképességi ingafutás teszt (20 méter vagy 15 méter) – aerob kapacitás

Vázizomzat-fittségi profil

- Ütemezett hasizom teszt – has izomzat ereje és erő-állóképessége
- Törzsemelés teszt – törzsfeszítő izmok ereje és nyújthatósága
- Ütemezett fekvőtámasz teszt – felsőtest izomereje
- Kézi szorítóerő mérése – kéz maximális szorító ereje
- Helyből távolugrás teszt – alsó végtag robbanékony ereje

Hajlékonysági profil

- Hajlékonysági teszt – térdhajlítói izmok nyújthatósága, csípőízületi mozgásterjedelem

A Netfit szoftveres alkalmazása olyan személyre szabott értékelési lehetőséget kínál minden tanuló számára, amely vizuálisan is szemlélteti a fittségi állapotot, valamint konkrét ajánlásokat fogalmaz meg a fejlesztés érdekében. A fizikai fittségi mérés tanulót érintő eredményeiről a tanuló és a szülő a tanuló mérési azonosítójának felhasználásával a Netfit rendszeren keresztül kap tájékoztatást. **Érdemjeggyel nem minősítjük a mérést, de az elért eredmények befolyásolhatják a félévi, ill. az év végi osztályzatokat.**

A megfelelő szintű fizikai erőnlét, edzettség elérése, majd megtartása nemcsak a sport, hanem az egészség, az általános jólét szempontjából is igen fontos tényező. A fizikai aktivitás jellemzője az egészséges testsúly, az állóképesség és az izomerő.

El kell érünk, hogy az általános fizikai teherbíró képesség fejlődésének folyamatos nyomon követése motivációs tényezőként hasson a tanulókra, és az iskolából kikerülve életvitelükben helyet kapjon a rendszeres fizikai aktivitás is.

3.6. Tankönyvek és más taneszközök kiválasztásának elvei

Az oktatás eredményességét nagymértékben meghatározza a **nevelő felkészültsége** és rátermettsége mellett a megfelelően **felszerelt szaktanterem**, szertár és a gondosan **kiválasztott tankönyvek, taneszközök** köre. Mindezek a különböző tantárgyakon belül a személyiségfejlesztést, a koncentrált leképző megfigyelés fejlesztésével a tanulási képességek javítását, szemléletességével az **elméleti** tananyag képi megjelenítésének könnyebb megértését szolgálják.

Az oktatómunka során csak olyan nyomtatott **taneszközöket** (tankönyv, munkafüzet, térkép stb.) használunk a tananyag feldolgozásához, melyet az oktatásért felelős miniszter hivatalosan **tankönyvvé nyilvánított**.

A nyomtatott taneszközökön túl elektronikus eszközöket, tananyagot is használunk a tanítás-tanulás folyamatában.

Az egyes évfolyamokon a különféle tantárgyak feldolgozásához szükséges kötelező tanulói taneszközöket a **nevelők szakmai munkaközösségei** határozzák meg az iskola helyi tanterve alapján.

A taneszközök kiválasztásánál a szakmai munkaközösségek a következő szempontokat veszik figyelembe:

- a taneszköz feleljen meg az **iskola helyi tantervében**, alapidokumentumaiban megfogalmazott pedagógiai elveknek, a szakmai kérdések mellett;
- az egyes tankönyvek kiválasztásánál azokat kell előnyben részesítenünk, amelyek több tanéven keresztül használhatók, **tartós tankönyvek**;
- a tankönyvek használatában a **stabilitásra** törekszünk: új tankönyv használatát csak akkor vezetjük be, ha szakmailag indokolt, az oktatás minőségét lényegesen jobbító.

A tankönyv **kiválasztásánál tudnunk kell**, hogy

- az adott tankönyv az érvényes tananyagot dolgozza-e fel;
- szövegezése, feladatrendszere alkalmazkodik-e az életkori sajátosságokhoz;
- megtalálható-e benne a motiválás;
- ad-e lehetőséget differenciált, változatos gyakorlásra;
- alkalmas-e önálló tanulásra;
- megfelelő-e a szemléletesség, a képhasználat;
- kiemeli-e a szükséges minimumot;
- mennyire rendszerezőek az áttekintést segítő kérdései, feladatai (tananyag elrendezésének elve, lényegkiemelés, ismétlések, összefoglalások);
- biztosítja-e az önellenőrzést;
- megjelenik-e a tanulás tanítása (tanulási stratégiák);
- milyen a technikai kivitelezése, esztétikai megfelelése;
- egészségvédelmi, környezetvédelmi szempontból megfelelő-e;
- kiemelt szerepet kapnak-e a képességfejlesztő feladatok.

Digitális tananyagok, eszközök

A technológia fejlődése, az információ szerepének felértékelődése, az aktív tanulni tudás, a közösségi kapcsolatok, a váratlan helyzetek megoldása olyan új típusú tudást igényel, mind a pedagógustól, mind a tanulóktól, amely a hagyományos tudásnál komplexebb. Az elmúlt időszak bebizonyította, hogy a digitális oktatást nem lehet már figyelmen kívül hagyni. Szükséges egy olyan tanítási-tanulási ciklus kialakítása, amely nemcsak a tanteremben, *hanem a tantermen kívül is segíti a digitális munkarend megvalósítását*. A távtanításra való átállás nem mehet végbe a digitális technológia hatékony felhasználása nélkül. *Akkor lehetünk sikeresek, ha olyan technológiai tudással rendelkezünk, amely lehetőséget ad a digitális eszközök és online alkalmazások megoldására.*

Olyan kommunikációs csatornát, tanulástámogató rendszert kell választanunk, a KRÉTA rendszer mellett,

- amelyben beazonosíthatók a szereplők;
- amely képes rövid szöveges üzeneteket közvetíteni;
- visszaigazolást kapunk az olvasásról;
- visszakereshetőek az üzenetek;
- megvalósítható a tanulók (szülők) alapvető instruálása: mit tegyenek, hová kell belépniük stb.;
- amely a tanulási folyamatról rendszeres visszajelzést nyújt a pedagógus, a tanuló és a

- szülő számára;
- amelyben lehetőségeink vannak arra, hogy a tanulók munkáját kövessük, javítsuk, feedbacket adjunk;
- amely tömbösítetten is képes az üzeneteket kezelni;
- amely képes együtt kezelni a tanulócsoportok tagjait;
- amely képes a diákok aktív tanulását segíteni;
- sokoldalú;
- amely hozzáadott értéket ad a tanórához;
- amely figyelmet kell fordít az adatvédelemre, a biztonságos és etikus internethasználat kérdéseire, valamint a reklámmentességre.

Az iskolai tanulás aktív, konstruktív folyamat, amely meghatározhatja az élethosszig tartó tanulás eredményességét, sikerét is. A megfelelő tankönyv, taneszköz alkalmazása **segítheti**, hiánya akadályozhatja a tanítás tanulás folyamatának hatékonyságát. Nagyon fontos azonban azt is belátni, hogy **a pedagógust nem helyettesítheti a tankönyv**, taneszköz, akármilyen jól használható is. A pedagógus törődését, szakértelmét, segítő szándékát nem nélkülözheti egy gyermek sem. A szemlélet a fontos, nem a tankönyv, az csak egy eszköz, amely segíti a tanulót, a tanárt abban, hogy öröm és hatékony legyen a tanulás. Egy jó tanár bármilyen anyagból tud tanítani, a lényeg az, hogy az érdeklődést képesek legyünk fenntartani, élményalapú legyen a tanítás, tanulás.

3.6.1. Tananyag a nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismeréséhez

---

Iskolánkban nagy szerepet kap a tolerancia, a másság elfogadása. Lehetőséget biztosítunk arra, hogy a nemzetiséghez nem tartozó tanulók is megismerhessék a hazánkban, különös tekintettel a szűkebb hazánkban, Újpesten élő nemzetiségek történetét, kultúráját, szokásait, hagyományait. Célunk a különböző kultúrák értékeinek kifejezésre juttatásával toleranciára, a másság elfogadására és megbecsülésére nevelés. Fontosnak tartjuk, hogy a gyerekek empátiikusak, nyitottak legyenek a különböző társadalmi-kulturális sokféleségre, **más kultúrák** elfogadására, társadalmi érzékenységre.

A tananyagban megjelenő témakörök és az azokhoz kapcsolódó tartalmak alsó tagozaton:

- magyar nyelv és irodalom;
- környezetismeret;
- ének-zene;
- technika;
- vizuális kultúra;
- etika/hit- és erkölcstan;
- tanórán kívüli foglalkozások;
- témanapok;
- projektekbe integráltan.

Felső tagozaton:

- magyar nyelv és irodalom;

- történelem;
- természettudomány/földrajz;
- ének-zene;
- etika/hit- és erkölcsstan;
- hon- és népismeret;
- osztályfőnöki/közösségi nevelés;
- vizuális kultúra;
- tanórán kívüli foglalkozások;
- témanapok;
- projektekbe integráltan.

1-2. osztály

Témakörök	Tartalmak
Gyermekirodalom	Mondókák, kiszámolók, találós kérdések Népmesék és műmesék Illusztráció készítése, bábok készítése a mesékhez, mesék dramatizálása
Néhány, az év jeles napjaihoz kötődő ünnep, illetve az azokhoz kapcsolódó szokások, hagyományok	Újév: újévi köszöntők, hagyományok az újév napján Karácsony: karácsonyi köszöntők, a karácsonyhoz kapcsolódó szokások Húsvéti köszöntő
Kötődés a természethez	A növények és az állatok szerepe
A zene mindenkié	Nemzetiségek dalai Hangszerpótló eszközök

3-4. osztály

Témakörök	Tartalmak
Gyermekirodalom	Versek: népköltészeti alkotások és versek Eredetmesék Népmesék és műmesék Mesemondási szokások a különböző nemzetiségek közösségeiben

Jeles napokhoz kötődő szokások, hagyományok	Tavaszcserzés Virágvasárnap Szent György napja Pünkösöd
Kötődés a természethez	Gyógynövények Gyógyítás, "kuruzslás"
Jelképek	Himnusz, zászló
A zene mindenkié	Jellemző hangszerek Híres zenészek (a népzene, a komoly és a könnyű zene területeiről)
Híres emberek, nevezetes események	Bocskai szabadságharc – Lippai Balázs Thököly fejedelem – Horváth Ferenc Rákóczi szabadságharc 1956 – Kócos és Bizsu

5-6. osztály

Témakörök	Tartalmak
Gyermekirodalom	Versek, műmesék, elbeszélések, regényrészek
Mese- és mondavilág	Eredetmondák, balladák
Az emberi élet sorsfordulóihoz kapcsolódó szokások	Lánykérés, lakodalom szokásai A születéssel, névadással kapcsolatos szokások. A halálhoz kötődő szokások
Tánc és zene	Népdalok, műdalok, zenei szemelvények zenei együttesek, más népek táncai
A népviselet: színek, formák, anyagok	Díszítőelemek, jellegzetes színhasználat A nemzetiségek közösségének viselete: formák, színek, díszek jellegzetességei, közlő funkciói, a férfi és a női viselet különbségei
Hagyományos mesterségek, ételek	kézműipar, kereskedelem

7-8. osztály

Témakörök	Tartalmak
Az epika és líra	Elbeszélések, versek
A nemzetiségi irodalom élő műhelyei	Könyvek, sajtótermékek, internetes portálok
Filmművészet	Filmek, amelyek nemzetiségekről szólnak
Más népek eredete és vándorlása	Az Újpesten élő nemzetiségek (p: cigányok, németek, görögök, ruszinok, ukránok, örmények) származása, vándorlása. Tárgyi emlékek, a mindennapi élethez használt eszközök (pl. a szekér, a sátor berendezési tárgyai, a vajda ereklyéi). Élet a vándorlás idején. A vándor közösség tagjai, feladatuk, a család felépítése. A közösséget alkotó nők, férfiak, gyerekek kapcsolata, közösségben elfoglalt helyük. Kapcsolatteremtés, kapcsolattartás. Vándorjelek: a vándorjelek szerepe: mikor, miért, hogyan üzentek egymásnak a közösségek és mi volt a jelentősége az egyes jeleknek.
Képzőművészet	Naiv és tanult festők
A zene régen és most	19-20. századi ún. cigányzenei elemeket felhasználó művek, táncok, pl. Liszt-rapszódiai, Kodály: Galántai, Marosszéki táncok. Cigányzenészek Magyarországon és a nagy- világban: Híres bandák és zenészek életútja, életműve (Pl. Száztagú cigányzenekar, a Rajkó zenekar, Dankó Pista, Szakcsi Lakatos Béla,) Görög tánc, a sváb közösség zenei hagyományai
Ismert, híres művészek	Írók, költők
	Színészek, rendezők
	Festők, szobrászok, iparművészek
	Közéleti szereplők

3.7. Az esélyegyenlőséget biztosító intézkedések

Intézményünk integráló jellegű intézmény. Integráltan neveljük, oktatjuk mind a különleges

bánásmódot igénylő, mind a hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű tanulókat, ill. a különböző nemzetiségekhez tartozó gyerekeket.

Az esélyegyenlőség biztosítását az alábbi területeken biztosítjuk:

- a nevelésbe-oktatásba történő bekapcsolódás feltételeinek meghatározása, a felvételi kérelmek elbírálása;
- a nevelés-oktatás követelményeinek megállapítása és a követelménytámasztás;
- a teljesítmények értékelése;
- a neveléshez-oktatáshoz kapcsolódó szolgáltatások biztosítása és igénybevétele;
- a neveléssel-oktatással összefüggő juttatásokhoz való hozzáférés;
- a pályaválasztási tanácsadáshoz való hozzáférés;
- szabadidős tevékenységeken való részvétel.

Az egyenlő bánásmód követelményének igyekszünk megfelelni.

Intézményünkben nem működhetnek olyan szakkörök, diákkörök és egyéb tanulói, szülői vagy más szervezetek, amelyek célja más személyek vagy csoportok lejáratása, megbélyegzése vagy kirekesztése.

Nem sérti az egyenlő bánásmód követelményét, ha a nevelést-oktatást csak az egyik nembeli tanulók részére szervezzük meg, feltéve, hogy a nevelésben-oktatásban való részvétel önkéntes, továbbá emiatt a nevelésben-oktatásban résztvevőket semmilyen hátrány nem éri.

Iskolánk – többek között – az alábbi segítséget nyújtja diákjaink számára az esélyegyenlőség megteremtése érdekében:

- kulcskompetenciák fejlesztését,
- az oktatásban használt információs, kommunikációs technológiák alkalmazását, a digitális tananyagok felhasználásának elősegítését,
- méltányos és egészséges tanulási környezet kialakítást,
- a pedagógusok módszertani kultúrájának fejlesztését,
- tapasztalat-, élményszerzésen alapuló tanulást,
- a differenciáló módszerek alkalmazását,
- a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű, a veszélyeztetett és a sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelését,
- a mindennapos testedzés, a mozgás, sportolás biztosítását,
- környezettudatos szemléletű oktatás-nevelést,
- egészségügyi, szociális támogató rendszer kialakítását,
- hatékony, új tanulási módszerek elsajátíttatását és alkalmazását a tanórákon,
- a tanulói aktivitás növelését a tanítási órákon,
- a tanulási attitűd pozitív átformálását,
- a továbbtanulás támogatását,
- személyiségfejlesztést és közösségépítést,
- a szabadidő hasznos eltöltésének elősegítését,
- partnerközpontú nevelést,
- az egyéni bánásmód alkalmazását,
- felzárkóztatást,
- tehetséggondozást,
- fejlesztő értékelést,

- iskolapszichológusi, fejlesztő pedagógusi ellátást,
- önbizalmat fejlesztő foglalkozásokat.

Esélyegyenlőségi célkitűzéseink:

Olyan körülmények kialakítása, hogy megvalósuljon

- a megkülönböztetés megszüntetése,
- az egyenlő bánásmód,
- az emberi méltóság tiszteletben tartása,
- a társadalmi szolidaritás,
- a másság elfogadása,
- a tolerancia.

Minden tervezett infrastrukturális és tartalmi, szakmai fejlesztés esetén kiemelt figyelmet kell fordítanunk a hátrányos helyzetű, és a sajátos nevelési igényű tanulók nevelési-oktatási helyzetének javítására.

A fenti célok megvalósítása érdekében folyamatosan figyelemmel kísérjük

- a tanulók (HH/HHH ill. SNI) eloszlását az egyes iskolai osztályokban;
- a lemorzsolódás arányát;
- a továbbtanulási mutatókat;
- a tanórán kívüli programokon való részvételt;
- az iskolán kívüli segítő programokon való részvételt;
- a kompetenciamérések eredményeit;
- a hiányzásokat (igazolt és igazolatlan);
- a humán erőforrás hiányát;
- az infrastruktúrát és az ahhoz való hozzáférést;
- a módszertani képzettséget;
- az intézményi és szervezeti együttműködések (egyházak, kisebbségek, társszervek);
- a jelzőrendszer működését.

Az esélyegyenlőség megvalósulása érdekében intézményünk földszintjén megvalósult az akadálymentesítés.

3.7.1. Vendégtanulói jogviszony létesítése

„A tanuló, kiskorú tanuló esetén a szülő írásbeli kérelmére az intézmény igazgatója engedélyezheti, hogy a tanuló az iskolában oktatottaktól eltérő irányú ismeretek megszerzése céljából másik iskolában elméleti tanítási órán, gyakorlati foglalkozáson vegyen részt (EMMI rendelet 49.§ (1))

A tanulói jogviszonnyal rendelkező tanuló, kiskorú tanuló esetén a szülő a vendégtanulói jogviszonya létesítésének engedélyezésére a vele jogviszonyban álló iskola igazgatójának nyújtja be írásbeli kérelmét. Az iskola igazgatója a kérelemben foglaltak alapján, a kérelem átvételétől számított tizenöt napon belül beszerzi a döntéshez a tanulóval vendégtanulói jogviszonyt létesítő iskola javaslatát...(EMMI rendelet 49.§ (5))

Vendégtanulói jogviszony keretében az 5-8. évfolyamos ukrainai/ukrán menedékes tanulóknak lehetőségük van ukrán, illetve orosz nyelven tanórán kívüli online oktatáshoz.

3.8. Az iskolai egészségfejlesztési, egészségnevelési program

---

Intézményünk több éven keresztül tagja volt az Egészséges Iskolákért Hálózatnak. Iskolánk folyamatosan fejleszti környezetét, ami elősegíti azt, hogy az iskola az élet, a tanulás és a munka egészséges színtere legyen.

Úgy gondoljuk, mindannyiunk közös célja a **gyerekek egészségi állapotának javítása**, és minden olyan egyéb feladat megoldása, amely az egészség-prevenció kérdéskörébe tartozik. A fenntartó ajánlásával mintaiskolaként részt veszünk Az EFOP 1.8.0.-VEKOP-17-2017-00001 „Egészségügyi ellátórendszer szakmai módszertani fejlesztése” című **kiemelt projekt** „Egészségtudatosság fejlesztése 7-18 éves korosztály részére” modell megvalósításában. Segítjük a tanulók és az alkalmazottak testi és lelki egészségének védelmét. A tantermek otthonosságára, berendezési tárgyaira is odafigyelünk. Egy tökéletes osztályterem nem nélkülözheti a jól megtervezett, sokféle oktatási módszer – frontális, kis- és nagycsoportos munka, pármunka – alkalmazására megfelelő, ezért mobilis, könnyen mozdítható asztalokat és székeket. A bútorok jobban igazodnak a diákok igényeihez, ha azok magassága állítható, illetve ergonómiailag megfelelőek. Tantermeink többségében ilyen asztalokat és székeket szereztünk be. A kabátokat, táskákat a folyosószekrényekben, ill. a tantermekhez tartozó tároló helyiségekben helyezzük el, így lehetővé tesszük a rugalmasabb elrendezést. A tantermek mellett megújítottuk a könyvtár, az informatikaterem, a rajz-, technikaterem, a nevelőtestületi szoba, az irodai helyiségek, az ebédlők bútorait is. Megújult a tornaterem, a dzsúdóterem, az öltözők helyiségei, kialakításra került egy okosterem is új berendezésekkel.

Megtörtént az **intézmény részleges akadálymentesítése** is az önkormányzat támogatásával. **Legnagyobb örömet azonban az iskolai sportpálya és futópálya gumiborítású megújítása** okozta intézményünk tanulói, dolgozói számára. Sportiskolaként fokozottan kell ügyelnünk arra, hogy diákjaink megfelelő terepen tudjanak sportolni, mozogni, ezzel is segítve egészségük megőrzését. A **testnevelés** szorosan összefügg az **egészséges életmódra szoktatással, a helyes táplálkozási szokások megismertetésével, az egészségtudatos magatartással**, az egészségmegőrzéssel. A gyakorlat szintjén sokat teszünk azért, hogy tanulóink egészségesebben, tudatosabban éljék mindennapjaikat.

Együttműködést alakítunk ki a pedagógiai, az egészségügyi, a gyermekvédelmi szakemberek, a szülők és a diákok között annak érdekében, hogy **az iskola egészséges környezet legyen.**

Biztosítjuk az iskolai egészségügyi szolgáltatásokat. Kiemelt jelentőséget tulajdonítunk az **egészséges étkezésnek, a testedzésnek és a szabadidő hasznos eltöltésének**, teret adunk a társas támogatást, a lelki egészségfejlesztést és a tanácsadást biztosító programoknak.

Egészségfejlesztés:

Az egészségfejlesztés magába foglalja a korszerű **egészségnevelés**, az **elsődleges prevenció**, a **mentálhigiéné**, az **egészségfejlesztő szervezetfejlesztés**, az **önsegítés** feladatait, módszereit, a bántalmazás és iskolai erőszak megelőzését.

Az egészségi állapotot az alábbi négy alapvető tényező határozza meg:

- genetikai tényezők;
- környezeti tényezők;
- helyes életmód;
- az egészségügyi ellátó rendszer működése.

Mivel az iskola a szocializáció kitüntetett színtere, így a fenti tényezők közül érdemi hatást – az iskola fizikai-tárgyi és pszichoszociális környezetének alakításával -, az **iskola-egészségügyi ellátás** minőségére és az életmódra tudunk gyakorolni.

Az egészségfejlesztés fő feladata:

- egészségfejlesztő környezet megteremtése és fenntartása;
- az egészségfejlesztő közösségi tevékenység;
- az egyéni képességek fejlesztése.

Egészségnevelés:

Véleményünk szerint iskolai egészségnevelésnek ahhoz kell hozzájárulnia, hogy a tanulók kellő **ösztönzést és tudást szerezhessenek** egy személyes és környezeti értelemben egyaránt ésszerű, a lehetőségeket felismerő és felhasználni tudó, **egészséges életvitelhez**. Ehhez arra van szükség, hogy az egészséggel összefüggő kérdések fontosságát értsék, az ezzel kapcsolatos **beállítódások** szilárdak legyenek, s konkrét tevékenységekben alapozódhassanak meg.

Célok:

- az egészségesebb életvitel készségeinek, magatartásmintáinak kialakítása és begyakorlása;
- a betegségeket előidéző tényezők korai felismerése;
- egészségi állapot erősítése és fejlesztése;
- egészséges táplálkozás, a szabadidő aktív eltöltése;
- személyi higiéné, tisztálkodás;
- egészséges és biztonságos környezet kialakítása;
- egészségkárosító magatartásformák elkerülése;
- veszélyhelyzetek, járványhelyzetek megelőzésére történő felkészítés;
- mindennapos testmozgás;
- gyógytestnevelés, helyes testtartás;
- lelki egyensúly megteremtése;
- harmonikus párkapcsolat és családi élet kialakítása;
- iskolai agresszió megelőzése;
- resztoratív sérelemkezelés;
- énkép, önismeret: önállóságra, céltudatosságra való nevelés.

Módszerek:

- drog, dohányzás, alkohol ártalmai – előadás;
- szexuális felvilágosítás;
- drog- és mentálhigiénés kortárs továbbképzés;
- betegségek megelőzése – közös szabályok, normák betartása;
- tájékoztató füzetek, filmek;
- mérések, szűrések, vizsgálatok;
- táplálkozási tanácsadás;

- a differenciált testi nevelés (gyógytestnevelés);
- pedagógus-továbbképzések;
- szoros kapcsolattartás a szülőkkel, társszervekkel;
- rendezvények, programok.

Az iskolai egészségnevelő feladatokban közreműködnek:

- intézményvezetés;
- az iskolai koordinátor;
- testnevelők;
- a diákönkormányzatot segítő pedagógus;
- a gyermek- és ifjúságvédelmi megbízott;
- iskolapszichológus;
- osztályfőnökök, tanítók, tanárok;
- logopédus;
- iskolaorvos, védőnő.

Külső segítő kapcsolatok:

- a szülő, a család: megfelelő tájékoztatás után aktív részvételükkel támogatják az iskola egészségfejlesztési programját;
- fogorvos;
- szakemberek;
- Gyermekjóléti Szolgálat, Családsegítő, Szakértői Bizottság, Szakszolgálat;
- Nemzeti Népegészségügyi Központ, ÁNTSZ;
- Rendvédelmi szervek – IV. ker. Rendőrkapitányság ifjúságvédelmi munkatársai;
- Észak-Budapesti Tankerületi Központ munkatársa;
- sportszakosztályok, sportszövetségek, sportolók;
- közétkeztető.

Szűrővizsgálatok:

Az iskolaorvos és a védőnő feladatai:

- komplex szűrővizsgálatok végzése;

korcsoport:	szűrések:
2., 4., 6., 8.osztály	mozgásszervek, ortopédia: gerinc, lúdtalp, súly- és magasságmérés
2., 4., 6., 8.osztály	Látásélesség
6. osztály	színlátás (pályaalkalmassági)
6. osztály	Hallásvizsgálat
2., 4., 6., 8.osztály	Golyvaszűrés
2., 4., 6., 7., 8.osztály	Vérnyomásmérés

Korcsoport	Védőoltások
6. osztály	DI-PER-TE

6. osztály	MMR
7. osztály	Hepatitis B
1. osztály	DPT III. oltások számonkérése

- a szakrendelésre küldöttek leleteinek begyűjtése;
- gyógytestnevelési besorolások;
- előadások megtartása:
  - fogászati (1. osztály);
  - aktuális felvilágosító előadás minden osztályban;
  - felvilágosító előadás az aktuális védőoltásokkal kapcsolatban.

Egészségnevelés az iskolában

Fontos szabály:

- a tájékozottság,
- a tanulók életkori jellemzői, adottságai,
- az évfolyamonkénti egymásra épülés.

Az egészséges életmód, életszemlélet, magatartás szempontjából lényeges területek iskolánk pedagógiai rendszerébe, összes tevékenységébe beépülnek.

Ezek közé tartoznak az alábbiak:

- önmagunk és egészségi állapotunk ismerete;
- az egészséges testtartás, a mozgás fontossága;
- az értékek ismerete;
- az étkezés, a táplálkozás egészséget befolyásoló szerepe;
- a betegségek kialakulása és gyógyulási folyamat;
- a betegségek, fertőzések, járványok megelőzése;
- a barátság, a párkapcsolatok, a sexualitás szerepe az egészségmegőrzésben;
- a személyes krízishelyzetek felismerése és kezelési stratégiák ismerete;
- a tanulás és a tanulás technikái;
- az idővel való gazdálkodás szerepe;
- a rizikóvállalás és határai;
- a szenvedélybetegségek elkerülése;
- a tanulási környezet alakítása;
- a természethez való viszony, az egészséges környezet jelentősége;
- szervezetet érő káros hatások elkerülése vagy csökkentése a szervezet alkalmazkodóképességének erősítésével, növelésével.

Az egészségnevelés iskolai szinterei

Tanórai foglalkozások

Minden tantárgynak van csatlakozási pontja az egészségfejlesztéshez. Ezekre a helyi tanterv kidolgozása során figyelmet fordítunk.

Tanórán kívüli foglalkozások

A tanórán kívüli foglalkozások kiegészítik a tanórai programot.

- versenyek – tisztasági verseny;
- sportrendezvények – iskolai olimpia, Bene-nap;
- kulturális programok;
- kirándulások, túrák, erdei iskola;
- egészségnapok: szűrések, állapotfelmérések;
- Válassz sportágat, válts életmódot! sportágválasztó- egészségnevelő rendezvényünk;
- zöldség- és gyümölcsnapok;
- interaktív foglalkozások;
- előadások;
- projekthetek, témanapok;
- Mossunk együtt kezet! a helyes kézmosás fontossága;
- részvétel az Iskolagyümölcs programban, a Vesd bele magad! programban, Minta menza programban, Iskolakert programban, DADA programban, Dove önbizalom programban, Enable programban, a Játék határokkal programban.

Az egészségnevelés témái

- Az egészség fogalma
- Az egészség, mint érték
- Az egészségkultúra kialakítása, fejlesztése
- Testkultúra, testápolás, testünk felépítése, serdülőkori változások
- Lelki- testi egészségvédelem
- Az egészséges fiatal életmódja az iskolában, a családban
- Az egészséget veszélyeztető tényezők: helytelen életmód, kockázatos viselkedés, veszélyes környezet, drog, alkohol, játék függőség, az internet veszélyei
- Egészségellenőrző vizsgálatok (testsúlyellenőrzés, vérnyomás-ellenőrzés, lúdtalpvizsgálat, testzsírtömeg-vizsgálat, edzettségi önvizsgálat, mell önvizsgálata stb.)
- A betegségek megelőzései
- Orvoshoz fordulás
- Prevenció

Feladatok, területek

Az egészséges táplálkozás – mozgás

- az egészséges táplálkozás népszerűsítése – osztályfőnöki, biológia, környezetismeret, órákon, délutáni foglalkozás keretében;
- iskolai étkeztetés ellenőrzése;
- iskolai büfé választékának bővítése, egészséges élelmiszerek jelenléte;
- az élelmiszerek által közvetített megbetegedésekre a figyelem felhívása;
- előadások szervezése: szakemberek részvételével;
- étkezési kultúra – ízlés, szokások, rendszeresség;
- az étrend szerepe az egészséges táplálkozásban;
- az élelmiszerek összetevői: szénhidrátok, zsírok, fehérjék, vitaminok, ásványi anyagok;
- a napi táplálkozás aránya;
- teljesítmény és táplálkozás;

- testsúlyellenőrzés;
- az energiaigény (pihenés, tanulás, olvasás, mozgás);
- az egészséges táplálkozás kritériumai: mértékletesség, kiegyensúlyozottság, változatosság;
- aktív és passzív pihenés.

A környezeti ártalmak csökkentése, az egészséget támogató tanulói környezet kialakítása

- zajártalom csökkentése a halk beszéddel;
- a tanterem világításának ellenőrzése, karbantartása;
- sötétítő függönyök elhelyezése;
- hulladékkezelés;
- egészséges váltócipő használata;
- kényelmes ruházat hordása;
- a tanterem, helyiségek folyamatos, rövid idejű szellőztetése;
- a termeket esztétikusan rendezzük be a korosztálynak megfelelő bútorzattal (pad, szék mérete);
- esztétikus dekoráció elhelyezése;
- osztályokban zöld sarok kialakítása;
- „zöld” udvar, játszótér további megtartása, fejlesztése;
- Iskolakert kialakítása, gondozása;
- számítógépek megfelelő elhelyezése;
- ülésrend kialakítása egyéni adottságok figyelembevételével (rövidlátás, halláskárosodás stb.), annak időszakonkénti változtatása, a gyermekek szemének és gerincének terhelése miatt.

Szabadidő helyes felhasználása – a helyes napirend

- Az alvás, étkezés, tanulás, testedzés, szabadidő egységes összehangolása, rendszere;
- Rendszeresség;
- A tanulás egészségtana (időbeosztás, hely, testtartás stb.);
- Kifáradás, jelzőrendszer;
- A pihenés szerepe – aktív-passzív;
- Vakáció, szabadidő hasznos eltöltése.

A szenvedélybetegségek elkerülése – drog, alkohol, dohányzás

- Információgyűjtés;
- előadók meghívása;
- kortárssegítő csoportok kialakítása;
- osztályfőnöki órák témája;
- környezetismeret, biológia órákon tananyag részeként a téma feldolgozása;
- szülőknek szervezett előadásokon ismeretek bővítése;
- élvezeti szerek hatásai;
- alapjelentések tudatosítása: szenvedély, szorongás, mérték, mértékletesség, hozzászokás, hiánytünetek, függőség;
- dohányzás: hatóanyag, aktív, passzív, hatása, megelőzés;
- alkohol: az ivás kultúrája, szokások, hatása a szervezetre, megelőzés;

- kábító hatású szerek: legális és illegális, a függőség fajtái, következményei;
- drogfogyasztó magatartás kialakulása, hatása;
- egyéb függőségfajták: élvezeti szerek (kávé, csokoládé), szerencsejátékok, gyógyszer- fogyasztás, PC, TV, videó, internet rabsága;
- Mobilmentes nap tartása.

Járványok, betegségek elkerülése

- tájékoztatás- szülők, tanulók, külső partnerek;
- intézkedési terv – a járvány elterjedésének megakadályozására;
- fertőtlenítés, takarítás;
- kézmosás fontossága;
- távolságtartás;
- egészségvédelmi eszközök használata;
- prevenciós tevékenység;
- betegség esetén szükséges intézkedések.

A szexuális felvilágosítás

- előadások- egészségnap;
- osztályfőnöki órák témájaként;
- iskolapszichológus foglalkozásai;
- biológiaóra tananyagaként;
- érzelmek, barátság, változások kora;
- személyiségfejlődés;
- érettség;
- kapcsolati kultúra;
- felelősség, erkölcs;
- fogamzásgátlás, abortusz veszélyei;
- nemi egészség, harmónia;
- nemi betegségek: szifilisz, AIDS.

Személyi higiéné, testápolás, öltözködés

- rendszeres tisztálkodás otthon és az iskolában;
- testünk felépítése és védelme;
- változások a serdülőkorban;
- a külső megjelenés: ápoltság, tisztaság, esztétikum;
- öltözködés, divat, egészség;
- testünk tisztántartása: testrészek higiéniája, rendszeres fehérneműcsere;
- fogmosás otthon és az iskolában;
- testneveléshez szükséges ruházat tisztántartása;
- mosdóhelyiségek berendezésének fejlesztése;
- mosdók tisztaságának megőrzése;
- személyes felszerelés elhelyezésének megoldása (törölközők);
- gyermekek tisztálkodásának fokozott figyelemmel kísérése;
- tisztasági verseny hirdetése;
- tisztaság projekt;
- Mossunk együtt kezét!

Társas kapcsolatok

- a serdülés hatása a személyiségre;
- érzelmi problémák: jó-rossz, öröm-káröröm, gonosz, harag, rémület, félelem, szeretet, szerelem, bátorság;
- értékrend: önértékelés fejlődése, nagy igazságérzet;
- fiúk, lányok barátsága;
- kirívó magatartás, utánzás;
- nemi érés tudatosulása.

Egészséges környezet védelme

- Környezetünk tisztasága: iskola, otthon, utca, természet;
- Víz, levegő, talaj, növény- és állatvilág védelme;
- Környezetvédelmi előírások: környezetkímélő, energiatakarékos;
- Energiatudatos tevékenységek;
- Új technológiák káros következményei;
- Hulladék csoportosítása;
- Hulladék gyűjtése: fedett, szelektív, fertőzésveszély;
- Egyéni felelősség a természeti környezetünk iránt.

Bántalmazás és iskolai erőszak megelőzése

- megfelelő osztálylétszámok kialakítása;
- az erőszakos viselkedés elleni fellépés támogatása;
- együttműködés a szakszolgálat pszichológusával és a gyermekjóléti szolgálattal;
- szociális képességrendszer fejlesztése;
- közösségfejlesztés;
- felvilágosítás: előadások tartása külső szakember meghívásával;
- a resztoratív sérelem veszélyeinek megismertetése;
- tanulók felkészítése arra, hogy képesek legyenek ne csak maguk, hanem mások egészségének és életének védelmére is.

A személyes biztonság

- Baleset- és bűnmegelőzési program.

Tevékenység	Módszer	Felelősök	Határidő
Általános balesetvédelmi helyzetek, szabályok az iskolában	Baleset megelőzésére felkészítés a balesetveszélyes helyzetek felismerésére. Tilos és elvárható magatartási formák ismertetése, életkoruknak és fejlettségi szintjüknek megfelelően	osztályfőnökök – az ismertetés tényét, tartalmát dokumentálni kell. napközis nevelők	szeptember első tanítási napja

Közlekedési eszközzel és közlekedési eszköz nélküli szabályos közlekedés elsajátítása, alkalmazásának fontossága	A közlekedés elmélete és gyakorlata (biztonságos átkelés az úttesten, gyalogos és tömegközlekedési szabályok, kerékpározás szabályai, útburkolati jelek). Versenyeken, rajzpályázatokon való részvétel. Közlekedési park látogatása, tesztek, feladatlapok Kerékpáros, gyalogos nap meghirdetése	osztályfőnökök, szaktanárok, projektfelelős	szorgalmi évenként szükség szerint témaköröknek megfelelően, lehetséges pályázatokhoz kapcsolódóan
Baleset-megelőzés az iskolán kívül	Tanulmányi kirándulások, erdei iskolák, sporttáborok, nyári táborok, sítáborok	osztályfőnökök, testnevelő tanárok	az aktualitásnak megfelelően
Balesetvédelem a szakórákon	Kémia-, fizikaóra: kísérletekhez szükséges anyagok és eszközök szakszerű, balesetmentes használata. Testnevelés: sporttevékenységek sérülés nélküli végzése Osztályfőnöki óra: tűz- és katasztrófavédelem	Szaktanárok, osztályfőnökök	első tanítási órán + folyamatosan
Elsősegélynyújtás oktatása	Természetismeret, testnevelés-, biológia-, osztályfőnöki órák, délutáni foglalkozások	Szaktanárok	a tananyagba építve
Erőszakmentes konfliktuskezelő technikák megismerése. Mit tehetünk?	Osztályfőnöki órák: helyzetgyakorlatok. Önismeret, emberismeret Iskolapszichológus foglalkozásai interaktív foglalkozások	iskolai koordinátor, osztályfőnökök iskolapszichológus külsős szakemberek	a tananyagba építve tanórán kívül Dove program Enable program

Bűnmegelőzés az iskolában és az iskolán kívül (testi, lelki, szexuális bántalmazás, drog, alkohol, világháló veszélyei, függőségek veszélyei)	Bűnök, büntetések, áldozatok, az áldozattá válás elkerülése. A rendőrség tájékoztatása, előadása, bemutató foglalkozása. Az Okos digitális programban, DADA programban, Játék határokkal programban való részvétel	Igazgató, osztályfőnökök, iskolai koordinátor, gyermekvédelmi megbízott iskolapszichológus külsős szakemberek	Tanórán, tanórán kívüli tevékenységek keretében + aktuális esettől függően

A teljes körű egészségfejlesztési program megvalósításáért az iskola minden pedagógusa, dolgozója felelős.

A program megvalósulásának ellenőrzése-értékelése

Életvitelszerűen megvalósuló tevékenységek:

A napi iskolai élet során folyamatosan végzett és irányított tevékenységekkel szemben az elvárás az, hogy beépüljenek a tanuló magatartásformái sorába, és spontán végzett cselekedetekké váljanak. A pedagógusok a tanulók közt élve „érezkelik” a folyamat fejlődését, érését, és szükség szerint korrigálják azt.

Tanórai keretben megvalósuló fejlesztés:

A tananyaghoz kapcsolódóan elsajátítandó ismeretek ellenőrizhetők, mérhetők. Részei a tanulási folyamatnak. A tananyag számonkérésének folyamatában ellenőrizhető, hogy az életvitelszerűen rögzítendő elemek valóban beépültek-e a tanuló viselkedési kultúrájába.

Tanórán kívüli tevékenységek (egyéb foglalkozások) során megvalósuló fejlesztés:

A munkaterv szerint megszervezett témanapok, témahetek, projektek, programokban való részvétel egyrészt a fejlesztési folyamat előre tervezett elemei, másrészt a hiányosságok észlelését követő korrekciók. Az átadott ismeretek, a megtapasztalt egészségnevelési elemek a programok során be kell épüljenek a tanulók és adott esetben a családjuk napi életviteli kultúrájába, annak szerves részévé kell váljanak.

Visszacsatolás:

Az adott események, a tanév értékelése során elért eredmények reális feltérképezése adja a következő tervezési időszak szakmai alapját. Az elsajátítandó ismereteknek spirálisan fejlődniük kell, el kell mélyülniük. Ez az éves munkatervben, a program- és a foglalkozási tervekben terveződik meg.

3.9. A mindennapos testedzés megvalósítását szolgáló program

A sport nemcsak a testnevelésnek, de a lélek nevelésének is leghatásosabb eszköze, és minden iskolának, a legalacsonyabbtól a legmagasabbig első és szent kötelessége a lélek nevelése, hogy fiaiból embert faragjon.” (Szent-Györgyi Albert)

A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módját a köznevelési törvény 27. § (11) bekezdésében meghatározottak szerint szervezzük meg a következő módon.

A nemzeti köznevelési törvény 27.§-a kimondja, hogy a mindennapos testnevelést heti öt testnevelésóra keretében kell megszervezni, amelyből legfeljebb heti két óra

- a kerettanterv testnevelés tantárgyra vonatkozó rendelkezéseiben meghatározott oktatásszervezési formákkal, műveltségi területi oktatással,
- iskolai sportkörben való sportolással,
- versenyszerűen sporttevékenységet folytató, igazolt egyesületi tagsággal rendelkező vagy amatőr sportolói sportszerződés alapján sportoló tanuló kérelme alapján a tanévre érvényes versenyengedélye és a sportszervezete által kiállított igazolás birtokában a sportszervezet keretei között szervezett edzéssel váltható ki.

Programunk a helyi lehetőségekből kiinduló, reális, fenntartható célkitűzés, mivel a program iskolánk minden tanulójának egész éven át lehetőséget ad a rendszeres mozgásra. A program figyelembe veszi a helyben felkínálható iskolán kívüli lehetőségeket is.

A mindennapos testnevelésben lehetőség van arra, hogy a tanuláshoz szükséges tulajdonságokat megerősítsük: legyen erős, kitartó, becsületes és szorgalmas, ne legyen fáradékony, bírja a tanulással járó idegi és fizikai terhelést.

Célok:

- a rendszeres testmozgás, az egészséges életmód iránti igény felkeltése;
- az ehhez szükséges elméleti és gyakorlati tudnivalók, ismeretek elsajátítása;
- a mindennapi élethez szükséges alapvető tulajdonságok, készségek kialakítása: akaraterő, szorgalom, kitartás, becsületesség, szabályok betartása, a társak tisztelete, segítése, a csapatmunka szerepe, az idegi és fizikai állóképesség, az egészséges önbizalom, a céltudatosság stb.;
- a tanulóknak a saját szervezetük felépítésének és működésének alapfokú tudnivalóinak tudatosítása;
- egészségnevelés, a szociális kompetenciák, a csapatmunka, a kreatív együttműködés fejlesztése;
- a gyermekek egészséges testi-lelki fejlődésének elősegítése a testmozgás eszközeivel;
- a fizikai erőnlét, az ellenálló-képesség növelése;
- mozgáskoordináció fejlesztése.

Feladat:

a mindennapos testedzés keretében

- a keringési és légzőrendszer megfelelő terhelése;
- a biomechanikailag helyes testtartás kialakítása és fenntartása;
- a gerinc- és ízületvédelem szabályainak betartása;
- a tanórákon minden tanító kötelessége, hogy a gyerekek a megfelelő méretű székeken a helyes testtartást elsajátítsák és alkalmazzák, valamint az órákon rövid tornát, lazító gyakorlatokat végezzenek;
- a testmozgás jelentsen sikerélményt és örömet a tanulóknak (sport, játékok, tánc);
- olyan életmódsportok megszerettetése, amelyeket egy életen át lehet folytatni az életminőség javítása érdekében.

Mivel intézményünk lakótelepi iskola, a kezdetektől fogva fokozottan ügyelünk arra, hogy tanulóinknak mozgáslehetőségeket biztosítsunk.

A mindennapos testnevelés szinterei

Tanórák

a) köznevelés típusú sportosztály:

- 1-4. osztály heti 5 testnevelésóra
(A fenntartó támogatásával 1. és 2. osztályban az 5 testnevelésórából heti 2-2 óra úszásoktatás)
- 5-8. osztály heti 5 testnevelésóra

b) normál kerettantervű osztály

- 1-8. osztály heti 5 testnevelésóra

A köznevelési típusú sportosztályokban a versenyszerűen sporttevékenységet folytató igazolt, egyesületi tagsággal rendelkező sportolók, a szülő kérelme és a tanévre érvényes sportszervezet által kiállított igazolás birtokában a mindennapos testnevelést 3 testnevelésórával és 2 szakosztályi edzéssel teljesíthetik.

A normál kerettantervű osztályban sportoló tanulók is teljesíthetik a mindennapos testnevelést a fent leírt feltételek teljesülése esetében.

Tanórán kívüli rendszeres foglalkozások:

- szakosztályi edzések;
- iskolai sportkör foglalkozásai: labdarúgás, kézilabda, lövészet, vívás, torna, atlétika;
- gyógytestnevelés foglalkozások: a kerület által kijelölt iskolában;
- versenyre való felkészítés, versenyeken való részvétel;
- UTE: torna, labdarúgás, dzsúdó;
- Modern Sport Akadémia: úszás, vízilabda;
- Kézilabda az iskolában program – Magyar Kézilabda Szövetség;
- Bozsik program – Magyar Labdarúgó Szövetség;

Időszakos foglalkozások:

- Életmódsportokkal való ismerkedés;
- sportágválasztó iskolai rendezvény;
- 3. évfolyam fakultatív úszásoktatás;
- korcsolyaoktatás fakultatív;
- síoktatás – fakultatív;
- KSI kajaksuli;
- evezés;
- Pilot programban való részvétel.

Alkalomszerű:

- tanév végén erdei iskolai tábor (a vízi sportokkal való ismerkedés);
- kirándulások, túrák;
- tanévenként két alkalommal a kerületi futófesztiválon való részvétel;
- kerületi, budapesti sportágválasztó rendezvényen való részvétel;
- budapesti futóversenyeken való részvétel;
- Kihívás napja;
- Ben(n)e vagyunk! Sportnap;
- Válassz sportágot, válts életmódot!;

- Iskolai olimpiai projekthét (4 évente);
- Európai Diákolimpia Napja;
- Magyar Olimpiai Akadémia rendezvényei, versenyei;
- Magyar Olimpiai Bizottság rendezvényei.

3.10. Környezeti nevelési program

A környezeti nevelés a közoktatás kiemelt fejlesztési feladata, melynek az iskolai oktatás valamennyi elemét át kell hatnia, elő kell segítenie a tantárgyközi kapcsolatok erősítését, a tanítás-tanulás szemléleti egységét, a tanulók személyiségének fejlődését.

“A fenntarthatóságra való felkészítés egész életen át tartó tanulási és szocializációs folyamat, amely tájékozott és tevékeny állampolgárokat nevel, akik kreatív, problémamegoldó gondolkodásmóddal rendelkeznek, eligazodnak a természet és környezet, a társadalom, a jog és a gazdaság terén, és etikus felelős elkötelezettséget vállalnak egyéni vagy közös döntéseikért, tetteikért. Ezek az intézkedések biztosítják az egészséges környezetet és a hatékony gazdaságot a jövő számára.” (Czippán Katalin – Havas Péter – Victor András)

Az évtizedek alatt végzett munkánk eredményeként, amit tanulóink környezettudatos magatartásának alakítása érdekében tettünk, másodsor nyertük el az **Ökoiskolai** címet.

Ez a cím azon nevelési-oktatási intézmények elismerése, melyek intézményi keretek között átgondoltan, rendszerszerűen és mindennapi gyakorlatként, ún. „egész intézményes” megközelítésben foglalkoznak a fenntarthatóságra neveléssel: a környezeti és egészségneveléssel, a helyi közösségek számára fontos hagyományok ápolásával, a környezettudatos intézmény működtetésével.

A gyerekek természettudományos szemléletének alakításában iskolánknak fontos szerep jut. Célunk, hogy a diákok összefüggésbe tudják hozni azokat a tényeket, jelenségeket, amelyek abból fakadnak, hogy egy globális társadalom részesei. Ahhoz, hogy felelős döntéseket tudjanak hozni, ismerniük kell az okokat: globális felmelegedés, vízhiány, csökkenő energiakészlet, klímaváltozás. Nyitottabb, messzebb tekintő szemléletmód és életfelfogás a cél. A szemléletváltásra a gyermekek a legfogékonyabbak, épp ezért fontos, hogy már iskolás korban megismerjék a téma fontosságát és felfigyeljenek személyes érintettségükre, hiszen kis odafigyeléssel ők is sokat tehetnek a Föld védelméért.

Helyzetelemzés, helyzetkép:

Iskolánk Újpest központjában található. 1976-ban nyitotta meg kapuját egy akkor épült lakótelep közepén. Az épület állagának romlását nem követte folyamatos felújítás. A 2008/2009- es tanévben korszerűsítették a fűtési rendszert, energiatakarékosabbá tették. 2012-ben gumiborítású sportpályát, 2013-ban gumiborítású futópályát, 2015-ben dzsúdótermet avathattunk. 2016-ban teljesen megújult a tornatermünk. 2019-ben az épület nyílászáróinak cseréje kezdődött el, ill. részleges armatúracseré is történt. Szükséges lenne az épület nyílászáróinak, világítási rendszerének a további megújítása az energiagazdálkodás, a környezeti nevelés, az egészségmegőrzés szempontjából.

Az iskola működése környezeti nevelési szempontból

Iskolánkban a nevelőtestület minden tagja foglalkozik környezeti nevelési kérdésekkel a tanórákon és azokon kívül. Vannak, akik minden akcióban, munkában részt vállalnak, s vannak, akik időnként kapcsolódnak egy-egy tevékenységi területhez. A környezeti nevelés az a területe az iskolai életnek, amely minden partnernek feladata kell, hogy legyen.

A környezet **rendezettsége, tisztasága**, hangulata, miliője meghatározó, pozitív hatása van a tanulás, tanítás folyamatára. Törekszünk arra, hogy az intézménybe elsőként lépők: leendő elsősök, azok szülei, vendégek benyomása is kedvező legyen. Ahhoz, hogy a fentieket elérhettük és fenntarthatjuk lényeges a gyerekek környezeti kultúrájának **környezettudatos magatartásának** alakítása, fontos, hogy gyermekeink felelősséget vállaljanak környezetük iránt, felhívjuk a figyelmüket a klímaváltozás veszélyeire, a megújuló energiák előnyeire, felelősségükre, kihasználva személyes érintettségüket.

Több éve hirdetjük meg a tisztaság projektünket az osztályoknak. Ennek keretében tisztán kell tartaniuk közvetlen környezetüket, ügyelni kell az osztálytermek rendjére, berendezésére, vállalni kell egy területet az iskola udvarán, amit nekik kell szépíteniük, zöldesíteniük, takarítaniuk. A környezet tisztasága mellett a személyes higiéniai szabályok betartása is elvárt viselkedés.

Pályázatírással sikerült fejleszteni tárgyi eszközeinket: **szelektív hulladéktárolók, fémösszenyomó, pillepalack-préselő, kerti eszközök, sütóolaj-gyűjtő.**

A környezeti nevelés szinterei

Tanórák

A tanórákon hozzárendeljük az adott témához a megfelelő **környezetvédelmi** vonatkozásokat. Az óra jellege határozza meg, hogy melyik problémát hogyan dolgozzuk fel. Kiemelt helyet kapnak a hétköznapi élettel kapcsolatos vonatkozások, amelyekhez a diákoknak is köze van. Különböző **interaktív módszereket** használva adjuk át az ismereteket, de jelentős szerepet kap az önálló ismeretszerzés is. A szemléltetés hagyományos, audiovizuális és informatikai lehetőségeit felhasználjuk, alkalmazzuk. Fontosnak tartjuk, hogy diákjaink megfelelő elméleti alapokat szerezzenek, mert csak annak tudatában lehet okosa, átgondoltan harcolni a **környezet megóvásáért**.

Tanórán kívüli foglalkozások

- A tanév végén a tanulóink **erdei iskolában** vagy táborban töltenek egy tanítási hetet. Az erdei iskolában és a táborban a munka meghatározott, előre kidolgozott program alapján folyik.
- Az év folyamán diákjaink rendszeresen részt vesznek **múzeum- és intézménylátogatásokon** (szennyvíztelep, erőművek). Az itt folyó munka a tanév szerves része.
- A gyerekek környezet- és természetvédelmi **versenyeken** indulnak, ahol elmélyíthetik elméleti tudásukat. (Túl a szeméthegyen környezeti vetélkedő, Hungarikum vetélkedő)
- Iskolánkban rendszeres, különböző **szelektív gyűjtési akciókat** szervezünk: elem, pillepalack, papír, kupak
- **A Föld napja** alkalmából több napig tartó vetélkedőkön bővíthetik ismereteiket tanulóink, **környezetvédelmi feladatokat** hajthatnak végre.
- **Témanapok, projekthetek szervezése** (Geodéták, Zöld világ, Víz projekt), ahol a gyerekek felborítva a hagyományos osztályformákat csoportokban, kooperatív formában sajátítják el a szükséges ismereteket, gyakorlatok során tapasztalhatják meg azokat a dolgokat, amit a fenntarthatóság érdekében már ők is megtehetnek.
- Csatlakoztunk az **Európai Hulladékcsökkentési Héthez, a Zölden jobb! mozgalomhoz** – célunk a környezettudatos gondolkodás játékos, kreatív formában való népszerűsítése volt.
- **A Fenntarthatósági témahéthez az első alkalomtól** kapcsolódunk, minden tanuló és pedagógus részvételével
- A Budapest Főváros Kormányhivatal Népegészségügyi Főosztály szervezésében „A kézmosás oktatásának világnapja!” alkalmából a „**Mossunk együtt kezet!**” rekorddöntési kísérletében részt vett iskolánk. Az iskola tanulói megtanulhatták miért, mikor és hogyan kell helyesen kezet mosni, hogyan védekezhetünk a fertőzésekkel szemben.
- Évek óta részt veszünk a **TeSzedd – Önkéntesen a tiszta Magyarországért!** akcióban. Iskolánk udvarát és környékét tisztítjuk meg a szeméttől, szülők, pedagógusok, diákok együtt végezzük ezt a tevékenységet.

- A **Mozdulj a klímáért!** felhívásban is több éve részt veszünk interaktív órák, gyakorlati tevékenységek megvalósításával. A szemléletformáló akció célja, hogy a gyerekek közelebb kerüljenek a gyakorlati környezetvédelemhez, az éghajlatváltozás problémájához és a lehetséges megoldásokhoz. A meghirdetett pályázaton sikeresen pályáztunk, első, második és harmadik helyezést értek el tanítványaink. A legaktívabb iskola címet is elnyertük.
- Csatlakoztunk az OÉTI által meghirdetett, országos vízfogyasztást népszerűsítő **Happy hét programhoz**, a gyümölcs- és zöldségfogyasztást népszerűsítő **Süti programhoz**. A tudatos **vízfogyasztást népszerűsítő** országos program keretében tájékoztató előadásokat tartunk a víz körforgásáról, a magyarországi tiszta ivóvíz kiváló minőségéről, egész héten biztosítjuk külön kancsóknak a víz fogyasztását tanulóink számára.
- A Fővárosi Csatornázási Művek Zrt. a víz világnapja alkalmából szervezett nyílt napján **tereplátogatással** egybekötött környezetismereti bemutató órára látogatunk el minden évben.
- Három évig kapcsolódtunk be a **Vesd bele Magad!** programban. A program arra próbálta rászoktatni a felnövekvő nemzedéket, hogy fogyasszanak sok zöldséget, gyümölcsöt, s ők maguk is próbáljanak termesztani zöldségfélét. A vetőmagot az iskola, valamint a programot vállaló gyerekek névre szólóan kapták meg, aztán ők készítették elő a talajt a magok elvetésére, majd öntözték, ápolták a kikelt növényt, majd a termést is saját maguk takarították be és végül fogyasztották el.

A Vesd bele Magad! program megszűnt, ezért újabb lehetőséget kerestünk, és sikeresen pályáztunk **az Országos Iskolakert-Fejlesztési Program Iskolakerti Alapozó Alprogramra**, melynek keretében az intézmény udvarán iskolakertet alakítunk ki, melybe zöldségeket, gyógynövényeket ültetünk. A program fő támogatója az Agrárminisztérium, szakmai lebonyolító szervezete az Iskolakertekért Alapítvány. Környezetismerettel kapcsolatos szakköröket indítunk: Zöld őrjárat – növények gondozása, ültetése, vízzel, árammal való gazdálkodás stb.

- Részt veszünk a környezetvédelemmel, fenntarthatósággal kapcsolatos témájú országos, budapesti, kerületi képzőművészeti, irodalmi pályázatokon, rendezvényeken, akciókban.

Humán erőforrások

A környezeti nevelési munkánk céljainak eléréséhez elengedhetetlen feltétel, hogy az iskolai élet résztvevői egymással, valamint külső intézményekkel, szervezetekkel jó munkakapcsolatot, **együttműködést** alakítsanak ki. A résztvevők és a közöttük kialakuló együttműködés egyben környezeti nevelési munkánk erőforrása is.

Iskolán belüli együttműködés

Tanárok

Az iskola minden tanárának, alkalmazottjának feladata, hogy környezettudatos magatartásával, munkájával példaértékű legyen a tanulók számára. Ahhoz, hogy az iskolai környezeti nevelés közös szemléletben és célokkal valósuljon meg, ki kell alakítanunk, illetve tovább kell fejlesztenünk **a munkaközösségek együttműködését**. Létre hoztunk egy környezeti neveléssel, egészségneveléssel foglalkozó csapatot, aminek a feladatai között kiemelt szerep jut

az együttműködés kiépítéséhez.

Diákok

Az iskola minden diákjának feladata, hogy **vigyázzon környezetére**, figyelmeztesse társait a kulturált magatartásra. Ebben kiemelkedő feladata van az iskolai **diákönkormányzatnak, az osztályközösségeknek.**

Tanárok és diákok

A diákok a környezeti témákkal kapcsolatos ismereteiket a tanáraikkal való közös munka során **tanórai és tanórán kívüli programok** keretében sajátítják el. Iskolánkban kiemelkedő szerepe van a **környezettudatos szemlélet** kialakításában az erdei iskoláknak, a témaheteknek, a hulladékgyűjtési akcióknak, takarítások, valamint a táboroknak. A diákok és tanárok együttműködése nélkülözhetetlen a környezetbarát iskolai környezet létrehozásában és megőrzésében is. A tanórák környezeti tartalmát a szaktanárok határozzák meg, a tanórán kívüli környezeti tevékenységek áttekintése az erre létrehozott team feladata.

Tanárok és szülők

Az iskolai környezeti nevelés területén is nélkülözhetetlen a szülői ház és az iskola harmonikus együttműködése. Fontos, hogy a szülők megerősítsék gyermekükben azt a környezettudatos magatartást, amit iskolánk is közvetíteni kíván. **Közös akciókat, tevékenységeket** folytatunk az iskola szépítése, állagának megőrzése érdekében (kerítésfestés, bokornyírás, nagytakarítás, ablaktisztítás, teremfestés, egészségnap, zöldségnap, gyümölcsnap, fa-, bokor-, virágültetés).

Iskolán kívüli együttműködés

Fenntartó

Mivel a fenntartó határozza meg az általa fenntartott intézmények profilját és költségvetését, ezért a fenntartóval **kölcsönös együttműködés** a környezeti nevelés szempontjából is fontos. Az iskola igazgatójának feladata, hogy a fenntartóval való egyeztetés során a lehető leghatékonyabb helyzet megteremtését érje el. Célunk, hogy a fenntartó a kötelező támogatáson túl is **finanszírozza** az iskolai környezeti nevelési programokat.

Civil szervezetek: Pályázati lehetőségek, akciókban, felhívásokban való közös részvétel

Környezeti neveléssel is foglalkozó intézmények

A tanórai és tanórán kívüli környezeti programot színesebbé és tartalmasabbá teszi a különböző **intézmények meglátogatása.** Iskolánk számára kiemelkedően fontosak a **múzeumok, állatkertek, nemzeti parkok, hulladékgyűjtő, -égető helyek, víztisztító helyek, erdei iskolai színhelyek.**

Hivatalos szervek

A hivatalos szervek egyik feladata annak **ellenőrzése**, hogy környezetvédelmi és egészségügyi szempontból megfelelően működik-e az iskola. **Javaslatokra, véleményükre építeni kívánunk** az iskolai környezet kialakításában.

Anyagi erőforrás: *Pályázat*

A pályázatmegjelenések figyelése a **pályázatfelelős** és az igazgatóhelyettes feladata. Tájékoztatják a kollégákat pályázati lehetőségekről, és segítenek a pályázatok elkészítésében.

A környezeti nevelés alapelvei

- a fenntartható fejlődés;
- a kölcsönös függőség, ok-okozati összefüggések;
- a helyi és globális szintek kapcsolatai, összefüggései;
- alapvető emberi szükségletek;
- emberi jogok;
- demokrácia;
- elővigyázatosság;
- biológiai és társadalmi sokféleség.

A környezeti nevelés célja

A környezeti nevelés átfogó célja, hogy **elősegítse a tanulók környezettudatos magatartásának, életvitelének kialakulását** annak érdekében, hogy a felnövekvő nemzedék képes legyen a környezeti válság elmélyülésének megakadályozására, elősegítve az élő természet fennmaradását és a társadalmak fenntartható fejlődését.

Hosszú távú célunk, hogy **környezettudatos állampolgárrá** váljanak tanítványaink. Ennek érdekében diákjainkban ki kell alakítani:

- a személyes felelősségen alapuló környezetkímélő, takarékos magatartást, életvitelt;
- a környezet értékei iránti felelős magatartást, annak megőrzésének igényét, akaratát;
- a környezettudatos magatartást és életvitelt;
- a természeti és épített környezet szeretetét és védelmét, a sokféleség őrzését;
- a rendszerszemléletet;
- tudományosan megalapozni a globális összefüggések megértését;
- az egészséges életmód igényét, és elsajátíttatni az ehhez vezető technikákat, módszereket.

A célok eléréséhez szükséges készségek kialakítása, fejlesztése a diákokban

- alternatív, problémamegoldó gondolkodás;
- ökológiai szemlélet, gondolkodásmód;
- szintetizálás és analízis;
- problémaérzékenység, integrált megközelítés;
- kreativitás;
- együttműködés, alkalmazkodás, tolerancia és segítő életmód;
- vitakészség, kritikus véleményalkotás;
- kommunikáció, médiahasználat;
- konfliktuskezelés és megoldás;
- állampolgári részvétel és cselekvés;
- értékelés és mérlegelés készsége.

Az iskola környezeti nevelési szemlélete

Napjainkban a világ figyelme a fenntartható fejlődés megteremtése felé irányul. Ez az élet minden színterén tapasztalható: szociális, gazdasági, ökológiai területeken. A fenntarthatóság ideológiai és tartalmi kialakítását az oktatásban kell elkezdenünk. A diákok számára olyan oktatást kell biztosítanunk, amelyben a szakmai képzésen kívül **hangsúlyt kapnak az erkölcsi kérdések és a környezettudatos életmód**. Interaktív módszerek segítségével kreatív, együttműködésre alkalmas, felelős magatartást kialakító, döntéshozásra,

konfliktuskezelésre és megoldásra képes készségeket kell kialakítanunk. Mindezek megkívánják az új értékek elfogadtatását, kialakítását, megszilárdítását és azok hagyománnyá válását.

Olyan iskolát szeretnénk kialakítani, amelyben a diákok nem elszigetelt ismereteket szereznek, hanem kialakul bennük az a képesség, hogy a természetet és benne az embert egységes egészként szemléljék.

Mind a tanórákon, mind a tanórán kívüli tevékenységek folyamán szeretnénk megismertetni a gyerekekkel a természetet, gyakoroltatni velük az egyszerű, komplex természetvizsgálatokat. Szeretnénk őket megtanítani arra, hogy keressék a természetben tapasztalt jelenségek okait, kutassák a köztük lévő összefüggéseket. Így válhatnak a gyerekek majd tudatos környezetvédővé, a természetet féltő, óvó felnőtteké.

A fenti célok csak úgy valósíthatók meg, ha hatékony tanulási, tanítási stratégiákat tudunk kialakítani.

Lakótelepi iskolaként kiemelten fontos feladatunknak érezzük, hogy a diákok szemléletén alakítsunk, **környezet- és természetszeretetüket** formáljuk, megszilárdítsuk.

Munkánk az iskolai élet minden területére kiterjed. Szemléletet csak úgy lehet formálni, ha **minden tantárgyban és minden iskolán kívüli programon** törekszünk arra, hogy diákjaink ne elszigetelt ismereteket szerezzenek, hanem egységes egészként lássák a természetet, s benne az embert. Tanórán, erdei iskolában megismertetjük gyerekeinkkel a természetet. Megtanítjuk őket arra, hogy a természetben tapasztalt jelenségek okait keressék, kutassák a köztük lévő összefüggéseket.

Hosszú távú célunk megfelelni az Ökoiskolai címnek, elérni az Örökös Ökoiskolai címet.

Rövid távú célok, feladatok és sikerkritériumok

Rövid távú célok	Feladatok	Sikerkritériumok
A környezeti nevelés az oktatás és nevelés valamennyi területén jelenjen meg	A helyi tantervben és a tanmenetekben is konkrétan jelöljük meg a feladatokat és az alkalmazni kívánt módszereket.	Az iskolai élet egészét átfogó környezeti nevelés valósul meg: Átdolgozott tanmenetek Több környezeti nevelési tartalom a tanórákon Változatosabb tanítási, tanulássegítési környezeti nevelési módszerek
Az iskola tisztaságának javítása, a szemét mennyiségének csökkentése.	Veszélyes hulladékok-pillepalack, elem kupak, papír gyűjtése. A helyes vásárlói szokások kialakítása. Takarítás, tisztasági projekt	Javul az iskola tisztasága. Csökken az elszállított szemét mennyisége. Az iskola dolgozói és a tanulók szelektív gyűjtik a papírhulladékot.

Takarékoskodás a vízzel és a villannyal.	Rendszeres majd alkalmankénti ellenőrzések, Zöld őrzőjárat szakkör	Nem lesznek nyitva felejtett vagy csöpögő csapok, égve felejtett villanyok.
A tanulók ismerjék meg szűkebb környezetüket, lássák az értékeket, problémákat, ápolják a hagyományokat!	Vetélkedők, előadások, programok szervezése, zöldesítés, növényápolás	Ha ismeri környezetét, jobban szereti, kötődik hozzá és megóvjaa.
Legyenek a tanulók környezetük, szülőföldjük védelmezői.	Védett növények, madarak megismerése, vigyázása. Madárbarát iskola Iskolakert gondozása	A tanuló kötődik környezete egy darabkájához, és ezen keresztül átérzi környezetünk megóvásának fontosságát.
Fejlesszük a tanulók problémamegoldó gondolkodásmódját, az önálló ismeretszerzés képességét- megalapozva az élethosszig tartó tanulást!	„Zöld sarok” kialakítása. Szakkönyvek, folyóiratok beszerzése, interaktív tananyagok Projektnapok, projekthetek	Környezettudatos szemlélet, problémamegoldások

A fenntarthatóság pedagógiai gyakorlata feltételezi az egész életen át tartó tanulást, amelynek segítségével olyan tájékozott és tevékeny állampolgárok nevelődnek, akik kreatív, problémamegoldó gondolkodásmóddal rendelkeznek, eligazodnak a természet és a környezet, a társadalom, a jog és a gazdaság terén, és felelős elkötelezettséget vállalnak egyéni vagy közös tetteikben. Mindez úgy valósítható meg, ha a tanulók érzékennyé válnak környezetük állapota iránt, és így képesek lesznek a környezet sajátosságainak, minőségi változásainak megismerésére és elemi szintű értékelésére, a környezet természeti és ember alkotta értékeinek felismerésére és megőrzésére, a környezettel kapcsolatos állampolgári kötelességeik vállalására és jogaik gyakorlására. A környezet ismeretén és a személyes felelősségen alapuló környezetkímélő magatartás egyéni és közösségi szinten egyaránt a tanulók életvitelét meghatározó erkölcsi alapelv. (NAT)

Taneszközök

Az iskola rendelkezik azokkal az alapvető oktatási eszközökkel, szakkönyvekkel, digitális tananyaggal, audiovizuális illetve multimédiás eszközökkel, amelyek a környezeti nevelési munkához szükségesek. Élünk az internet adta lehetőségekkel is. Pályázat útján megpróbáljuk pótolni az elhasználadott eszközöket, valamint lépést tartva a fejlődéssel, új eszközöket beszerezni.

Kommunikáció

A környezeti nevelésben nélkülözhetetlenek a kommunikáció legkülönbözőbb módjai. Ugyanakkor legalább ilyen fontos, hogy diákjaink a nagyszámú írott, hallott és látott médiailrodalomban kritikusan, a híreket okosan mérlegelve tudják feldolgozni. Fontos számukra, az értéktelentől különböztetni. Tanulóinkat meg kell tanítani a fellépésre, a szereplésre, az előadások módszertanára. Végzett munkájukról számot kell adniuk írásban és szóban egyaránt.

Iskolán belüli kommunikáció formái

- kiselőadások tartása;
- házi dolgozat készítése;
- prezentációkészítés;
- iskolarádió felhasználása;
- irodalmi, képzőművészeti, fotópályázatok;
- projekthét tevékenységei;
- beszámolók rendezvényekről, programokról;
- környezetvédelmi cikkek feldolgozása különböző napilapokból;
- környezetvédelemről szóló rádió- és televíziós hírek feldolgozása, értékelése;
- a közvetlen környezet problémáinak felmérése, értékelése, együttműködés;
- az iskola honlapján, Facebook-oldalán megjelentetni a témával kapcsolatos híreket, eseményeket, valamint a kerület hírcsatornáinak igénybevétele.

3.10.1. Energiatudatosságra nevelés

Az energiatudatosságra nevelés szorosan összefügg a környezeti neveléssel, egészséges életmóddal. A környezetvédelemre, fenntarthatóságra nevelő munkánkat kiegészítjük az energiatakarékosságra, energiatudatosságra neveléssel.

Elsődleges célunknak tartjuk a gyerekek, felnőttek (pedagógusok, alkalmazottak, szülők) szemléletformálását. Sokféle programot szervezünk, hogy a gyerekek, felnőttek szemléletén hatékonyan változtatni tudjunk környezetünk és bolygónk egészséges fenntartása érdekében, felhívva a figyelmet a saját felelősségükre, kihasználva személyes érintettségüket:

- megújuló energiát felhasználó intézmények, vállalatok látogatása;
- alternatív energiák felhasználási lehetőségének a megismerése – előadás;
- energiatudatosság kialakítása;
- plakátok, piktogramok, makettek készítése;
- tisztasági projekt;
- mentes napok tartása (mobilmentes, autómentes);
- szabadban tartott tanórák;
- energiadetektívek tevékenységei;
- energia-, víztakarékosság;
- szelektív hulladékgyűjtés;
- lombhullató fák ültetése;
- a gyalogos, kerékpáros és tömegközlekedés preferálása;
- otthoni (háztartás) teendők az energiatakarékosság érdekében.

Ezért a **szemléletformálási, mentorálási tevékenységünkért és példamutatásunkért** nyertük el az Energiatudatos Iskola címet a Magyar Innováció és Hatékonysági Nonprofit Kft-től. Bízunk benne, hogy sikerül egy tudatosabb, a Földünkre vigyázó, **hatékony**

energiafelhasználó jövő nemzedéket nevelnünk.

3.10.2. Pénzügyi tudatosság fejlesztése

Intézményünk **komolyan veszi tanulóink pénzügyi tudatosságának fejlesztését**, melyre **cselekvési tervet** dolgoztunk ki. Nyolcadik évfolyamon a szabad órakeret terhére **bevezettük a gazdasági ismeretek tantárgy tanítását**, a gazdasági és pénzügyi ismeretek megjelennek a matematika, történelem, földrajz, természetismeret, technológia és tervezés, digitális kultúra, állampolgári ismeretek tantárgyak tartalmaiban is. 2015-ben **elsőként csatlakoztunk a Pénz7 programhoz** minden tanulóink részvételével. A tematikus hét során a diákok tapasztalt pedagógus csapat és pénzügyi szakértők által kidolgozott, játékos tananyagok segítségével sajátíthatják el és gyakorolhatják be a pénz hétköznapi használatához kapcsolódó ismereteket és készségeket. A pénzügyi tudatosságra nevelés megvalósítása érdekében részt veszünk a **PontVelem – Bankolj velem!** programban, a **CitiBank Iskolatámogatási Programjában**, pénzügyi vetélkedőkön, továbbképzéseken.

Célunk a **pénzügyi tudatosság előmozdítása, a pénzügyi kultúra fejlesztése**. A fiatalok **önálló egzisztenciájának** megteremtése, eredményes **munkaerőpiaci részvételük** szempontjából **kiemelkedően fontos**, hogy tisztában legyenek a gazdasági folyamatokkal, a rendelkezésükre álló pénzeszközöket a lehető leghatékonyabban tudják felhasználni. Lényeges, hogy **képesek legyenek felelős döntést** hozni a számukra rendelkezésre álló pénzügyi lehetőségek (pl. diákhitel, lakáshitel, személyi kölcsön, munkavállalás során a munkabér meghatározása, a felmért kockázatok megfelelő biztosítással való lefedése, előtakarékoság) kapcsán, egyszersmind a vállalkozói kedvüket is megvalósítják.

zaklatásra, gyermekpornográfiára és egyéb illegális, káros tartalmakra. Meg kell érteniük, hogy a digitális életmód **veszélyforrást is rejt** magában. Az online kockázati tényezők a bosszantó hirdetésektől kezdve a vírusok terjesztésén és **az adatokkal való visszaélésen** át egészen a legkomolyabb bűntényekig terjedhetnek.

Nevelésünk célja megtalálni a követendő mintát, az elvetendő viselkedési formát, rámutatni a személyes döntések fontosságára, az egyén és a közösség felelősségére. A gyerekek gondolkodásmódjában kell elérnünk a változást. Tudatos médiahasználókká kell válniuk.

3.10.3. Digitális kompetencia

A Kormány által 1536/2016. (X. 13.) Korm. határozattal elfogadott Magyarország Digitális Oktatási Stratégia célja többek között biztosítani, *„**hogy a köznevelésből kikerülő tanulók megfelelő digitális kompetenciával, és médiatudatossággal rendelkezzenek.**”*

A **digitális eszközhasználat** nem a távoli jövő, hanem a **mindennapjaink szerves része**.

Az informatika szerepe a **tudás alapú társadalomban** vitathatatlan. Olyan digitális korban élünk, ahol a tanár ma már nem egyedül a tudás letéteményese, az új információk nagy részét nem az iskolától szerzik a diákok. **Alkalmazkodnunk kell a megváltozott szerephez, az alfa generáció igényeihez**. Igazi **kihívás** ez mindannyiunk számára. A változás nem önmagában véve az újonnan megjelenő taneszközök használatától várható, sokkal inkább a tanulási helyzetek, módszerek újjászervezésétől és a tanárok azon kompetenciáitól, amelyek lehetővé teszik számukra, hogy az új interaktív taneszközöket és médiumokat a tanulási folyamat megváltoztatásához eredményesen fel tudják használni. **A munkaerőpiacon való boldogulásnak** is egyre inkább alapfeltétele a digitális kompetenciák megléte.

A digitális kompetencia fejlesztése érdekében **a Digitális témahét indításától részt veszünk a**

programban. Fontos feladatunknak tartjuk az online információk befogadásának, feldolgozásának, és továbbadásának kialakítását, a digitális eszközök célszerű használatát, az önálló ismeretszerzést, a kutatás igényének kialakítását, de szót ejtettünk az online eszközök veszélyforrásairól is. Minden tanulónk részt vesz a digitális hét programjában, az életkornak megfelelő mintaprojekteket választunk ki, a témák jól illeszkedtek a fenntarthatósághoz, a médiatudatossághoz.

Úgy gondoljuk, hogy ma már **elengedhetetlen a folyamatos technológiai fejlődés vívmányainak az ismerete és biztonságos alkalmazása.** Ennek a megvalósítása a legfontosabb feladatunk. Az azonnali inger-válasz reakcióhoz szokott gyerekek számára elengedhetetlen a digitális eszközökön való tevékenykedés, a digitális tananyag használata, nekünk, pedagógusoknak meg kell találnunk az egyensúlyt a hagyományos és a modern technológia között. A gyerekeket pedig meg kell tanítanunk arra, hogyan használják az informatikát a tudásuk fejlesztésére.

Tárgyi feltételeink biztosítottak. Informatikaterem, „**okos tanterem**” teszi lehetővé diákjaink magas szintű fejlesztését. Szeretném, ha a jövőben tanulóink megismerkedhetnének a **robotika oktatással**, ami hozzájárul az együttműködés, a csapatban dolgozás, a projektszemléletű gondolkodás, a kreatív problémamegoldás fejlesztéséhez.

3.10.4. Médiaértés

Kutatások igazolják, hogy a **média negatív hatása** jobban befolyásolja az iskolás korú gyermekek mindennapjait a megengedettnél. A gyermekek egyre kisebb korban kezdik használni a digitális eszközöket, a fiatalok többsége szabadidejét továbbra is a televízió, az internet között osztja meg. A számítógépes játékok használata beépült a gyerekek mindennapjaiba. Meg kell tanítanunk nekik, hogy a játékoknak veszélye is van, elfeledtetni a kötelezettségeket, nem jut idő más tevékenységre, fontos, hogy felelősen válasszák meg a játékokat, akkor nem lehet gond.

Szükségesnek érezzük, hogy ne csak az **internetbiztonsággal kapcsolatos tudnivalókkal** ismertessük meg tanulóinkat, hanem a közösségi oldalakkal, az online térben való viselkedéskultúrával kapcsolatos gyakorlatias tudással és készségekkel is. Felhívjuk **figyelmüket az internet hasznossága és értékei mellett** az ott előforduló **káros jelenségekre:** függőségre, zaklatásra, gyermekpornográfiára és egyéb illegális, káros tartalmakra. Meg kell érteniük, hogy a digitális életmód **veszélyforrást is rejt** magában. Az online kockázati tényezők a bosszantó hirdetésektől kezdve a vírusok terjesztésén és **az adatokkal való visszaélésen** át egészen a legkomolyabb bűntényekig terjedhetnek.

Nevelésünk célja megtalálni a követendő mintát, az elvetendő viselkedési formát, rámutatni a személyes döntések fontosságára, az egyén és a közösség felelősségére. A gyerekek gondolkodásmódjában kell elérnünk a változást. Tudatos médiahasználókká kell válniuk.

3.10.5. A fogyasztóvédelemmel összefüggő iskolai feladatok

Az ENSZ 1985-ös Fogyasztóvédelmi Irányelveiben leszögezte, hogy **minden állampolgár fogyasztóként a következő alapvető jogokkal** rendelkezik:

- az alapvető szükségleteik kielégítéséhez való jog;
- a veszélyes termékek és eljárások ellen való tiltakozás joga;
- a különböző termékek és szolgáltatások közötti választás joga;

- a megfontolt választáshoz szükséges tények ismeretének joga;
- a jogos panaszok tisztességes rendezéséhez való jog;
- az egészséges és elviselhető környezetben való élethez való jog;
- a kormány irányelveinek meghatározásába és végrehajtásába való beleszólás joga;
- a tájékozott és tudatos fogyasztóvá váláshoz szükséges ismeretek és tudás elsajátításához való jog.

A **tudatos fogyasztóvá válás elősegítése**, fenntartható környezet- és egészségtudatos fogyasztói hozzáállás elterjesztése **a gyermekkorúak, a tanköteles korúak körében fontos feladatot** jelent, amelyet a kormány fogyasztóvédelmi politikája prioritásként kezel.

Intézményünk öt évre nyerte el a **Fogyasztói tudatosságra nevelő iskola** címet, mellyel a Nemzetfejlesztési Minisztérium intézményünk azon tevékenységét ismerte el, amit a gyerekek **fogyasztóvédelmi ismereteinek oktatása** terén tesz. A jövőben az életkori sajátosságoknak megfelelően folytatjuk a fogyasztóvédelemmel kapcsolatos tevékenységeinket, vállalásainkat, célunk, hogy a szükséges „**önvédelmi technikák**” **készség szinten** épüljenek be diákjaink gondolkodásába.

Mivel a NAT-ban kiemelt fejlesztési feladat a **felkészülés a felnőtt életre és a fogyasztói kultúra** kialakítása, helyi tantervünknek biztosítania kell, hogy az egyes tantárgyak sajátosságaihoz igazodva a tanulók elsajátíthassák a fogyasztóvédelemmel kapcsolatos ismereteket, felkészüljenek azok gyakorlati alkalmazására.

A **fogyasztóvédelmi oktatás célja** a fogyasztói kultúra fejlesztése, a tudatos **kritikus fogyasztói magatartás** kialakítása és fejlesztése a tanulóknál. A tanulók hatékony társadalmi beilleszkedéséhez, az együttműködéshez és a részvételhez elengedhetetlenül szükséges a szociális és **társadalmi kompetenciák** tudatos, pedagógiaiilag megtervezett fejlesztése.

Tartalmi elemei:

- a társadalmi és **állampolgári kompetenciák** kialakításának elősegítése, a jogukat érvényesíteni tudó, a közéletben részt vevő és közreműködő fiatalok képzése,
- **a szociális és társadalmi kompetenciák** fejlesztése, a versenyképesség erősítésével kapcsolatos területek, mint például a **vállalkozási, a gazdálkodási és a munkaképesség szoros összefüggése,**
- **a cselekvési kompetenciák** fejlesztése.

A **tudatos fogyasztóvá válás** és az ennek megfelelő magatartás kialakítása hosszú folyamat, melynek során az egyén megismeri a fogyasztási javakat és szolgáltatásokat, megtanulja, hogyan **viselkedjen piaci viszonyok** között, hogyan legyen képes fogyasztói érdekeinek érvényesítésére a természeti erőforrások védelme mellett.

Kisiskolás korban leginkább jellemző fogyasztói magatartások a kiválasztás, az áruismeret, a döntés, a kockázatvállalás, a bizalmi elv érvényesülése. **Kamaszkorban** már megjelenik a jogérzék, kellő fejlesztés esetén a jogismeret, a szolgáltatásismeret, a fogyasztói értékrend és a vállalkozásismeret is.

A **fogyasztás elemi meghatározója a család**. A fogyasztói szokások tekintetében az otthonról hozott hatások a legélénkebbek, ezért is fontos **a szülők, családok bevonása** a nevelési folyamatba. Az iskolai programokban a pszichológiai mozgatókra és a helyes **értékrend** alakítására kell a hangsúlyt fektetni. A fenntartható fogyasztás az értékek választásával, a

tudatos beállítódással kapcsolatos viszony.

Az értékek formálásában lényeges:

- a **kívánság és szükséglet** fogalmának tisztázása és elkülönítése,
- az **egyéni és társadalmi jogok** tiszteletben tartása,
- a természeti **értékek védelme**.

A fogyasztás során lényeges:

- a **tájékozódás** képessége,
- a **döntési helyzet** felismerése és a döntésre való felkészülés.

A fogyasztói kultúra és a kritikus fogyasztói magatartás kialakítása és fejlesztése érdekében fontos, hogy a diákok **értsék és saját életükre alkalmazzák** a következő fogalmakat: tudatos kritikus fogyasztói magatartás, ökológiai fogyasztóvédelem, környezettudatos fogyasztás, fenntartható fogyasztás, preventív fogyasztóvédelem.

A tanulók a mindennapi életben számos olyan helyzettel találkoznak, amelyben tudatos fogyasztóként kell gondolkodniuk, fellépniük. Ezért fontos minél korábban felkészíteni őket a fogyasztói társadalom kihívásaira, megismertetni velük jogaikat és lehetőségeiket.

Lehetséges módszerek :

- interjúk, felmérések készítése az emberek vásárlási szokásairól;
- riportkészítés az eladókkal;
- médiafigyelés, médiaelemzés, reklámkritika;
- egyéni és csoportos döntéshozatal;
- helyi, országos és EU-s szabályozások tanulmányozása;
- adatgyűjtés, adatfeldolgozás, információrögzítés csoportmunkában;
- problémamegoldó gyakorlat ötletbörzével, értékeléssel;
- szimulációs játék, esettanulmány;
- interaktív foglalkozások;
- viták, szituációs játékok (eladói és vásárlói érdekek összehangolása, jellemző piaci magatartások felismerése és elsajátítása, fogyasztói kosár készítése);
- érveléstechnikai gyakorlatok (hatékony érdekérvényesítés);
- bemutatók, előadások tartása.

A fogyasztóvédelmi oktatás **színterei az oktatásban**

Tanórák

- technika – áruismeret, a gyártás és a termékminőség összefüggései;
- matematika – banki, biztosítási vagy üzemanyag-fogyasztási számítások;
- fizika – mérés, mértékegységek, mérőeszközök (villany-, gáz-, vízmérőórák);
- földrajz – eltérő fogyasztási struktúrák és szokások;
- magyar – reklámnyelv, feliratok, a reklám kommunikációs csapdái;
- biológia – génmódosított élelmiszerek, míg egy élelmiszer a boltba kerül, táplálkozáskiegészítők és divatjaik, egészséges táplálkozás;
- kémia – élelmiszerbiztonság, élelmiszeradalékok, vegyszermaradványok, háztartási vegyszerek, kozmetikumok célszerű és tudatos használata;
- informatika – elektronikus kereskedelem, internetes fogyasztói veszélyforrások,

- telefónia;
- történelem – EU fogyasztói jogok, fogyasztástörténet és fogyasztóvédelem, a reklám története;
- testnevelés- egészségtudatosság;
- médiaismeret- a reklám képi nyelve és hatásai.

Tanórán kívüli tevékenységek

Vállaljuk és célul tűzzük ki, hogy tanulóinkkal megismertetjük a piac, a marketing és a reklám szerepét, hangsúlyozzuk a gazdaságosság, a takarékoság, a minőség és a biztonság szerepét a fogyasztás során. A diákok közül kerülnek ki a jövő kereskedői, szolgáltatói, így mindenkinek hasznos, ha időben elsajátítják a fogyasztóbarát vállalkozói szemléletet is.

- hazai őstermelőket, kiskereskedőket, ill. gyárlátogatásokat szervezünk a számukra;
- együttműködünk civil szervezetekkel, fogyasztóvédelmi hatáskörrel rendelkező állami szervekkel, békéltető testületekkel;
- fogyasztóvédelmi oktatást tartunk;
- fogyasztóvédelmi vetélkedőt szervezünk;
- pályaaorientációs napot rendezünk;
- rendezvényeket, bemutatókat tartunk.

A tudatos fogyasztóvá nevelés magába foglalja a felelős internet és közösségi média használatának kérdését, a tanulók pénzügyi ismereteinek megalapozását, az egészséges életmód preventív szemléletének terjesztését, a digitális kompetencia fejlesztését, a mozgás, a sport személyiségfejlesztő, közösségépítő, egészségmegőrző szerepének tudatosítását, a fenntartható nevelésre, a környezetvédelem fontosságára való felhívást.

A PEDAGÓGIAI PROGRAM NYILVÁNOSSÁGA:

1. A pedagógiai programot a törvényi előírásoknak megfelelően megismerte és elfogadta a nevelőtestület, véleményezte a szülői közösség, a diákönkormányzat.
2. A pedagógiai programot az irodában és az iskola honlapján helyezzük el, ahol az érdeklődők hozzáférhetnek, elolvashatják, tájékoztatást kaphatnak.

Az intézményben működő egyeztető fórumok nyilatkozatai

A pedagógiai program módosítását az iskolaszék ..... év ..... hó ..... napján tartott ülésén megtárgyalta. Aláírással tanúsítom, hogy az iskolaszék a véleményezési jogát jelen pedagógiai program felülvizsgálata során, a jogszabályban előírtaknak megfelelően gyakorolta.

Kelt: Budapest, 2024. év augusztus hónap 30. nap

.....
iskolaszék képviselője

A pedagógiai program módosítását az intézményi tanács ..... év ..... hó ..... napján tartott ülésén megtárgyalta. Aláírással tanúsítom, hogy az intézményi tanács a véleményezési jogát jelen pedagógiai program felülvizsgálata során, a jogszabályban előírtaknak megfelelően gyakorolta.

Kelt: Budapest, 2024. év augusztus hónap 30. nap

.....
intézményi tanács képviselője

A pedagógiai program elfogadásáról és jóváhagyásáról szóló záradék

A pedagógiai program módosítását az intézmény nevelőtestülete 2024. év augusztus hó 29. napján tartott értekezletén megtárgyalta.

Kelt: Budapest, 2024. év augusztus hónap 30. nap

.....
Szabó-Jurkó Ilona

Szabó-Jurkó Ilona

hitelesítő nevelőtestületi tag

.....
Gyurkovics Mónika

Gyurkovics Mónika

hitelesítő nevelőtestületi tag

A pedagógiai programot jóváhagyom.

Kelt: Budapest, 2024. év szeptember hónap 2. nap

.....
Tamás Ilona

Tamás Ilona

tankerületi igazgató

A pedagógiai program nyilvánosságra hozatala

A dokumentumot az iskola könyvtárában lehet elolvasni, valamint megtekinthető az iskola honlapján és a Köznevelés Információs Rendszerének elektronikus felületén.

ly